εντροπία

Τεύχος 15 - Ιούλης 2019

Αυτονομία

Απόψεις

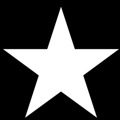
Δράσεις - Παρεμβάσεις

Λόγος και Τέχνη

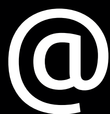

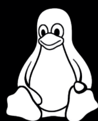
περιοδική έκδοση
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΑΤΑΚΤΩΝ

Η Εντροπία αποτελεί συλλογικό εγχείρημα, ενώ επιχειρεί να εντείνει τον διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος (χωρίς απαραίτητα οι απόψεις που εκφράζονται να συνιστούν θέσεις της συλλογικότητας) και κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος και της οικοδόμησης μιας κοινωνίας αλληλεγγύης-αυτοοργάνωσης-ελευθερίας.

Η χρήση του @ στη θέση των έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκείμενο είναι γενικό, γίνεται προκειμένου να μην αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή στην «καλύτερη» περίπτωση δύο φύλα) και τα άτομα που το εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, αποκλείοντας και περιθωριοποιώντας άλλα (εκτός από τα κυρίαρχα) φύλα, καθώς και τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

Η Εντροπία προετοιμάζεται χρησιμοποιώντας ελεύθερο λογισμικό-λογισμικό ανοιχτού κώδικα. Μεταξύ άλλων χρησιμοποιούμε τη σουίτα γραφείου LibreOffice, το λογισμικό σελίδωσης Scribus και το πρόγραμμα επεξεργασίας γραφικών The GIMP, σε πλατφόρμα GNU/Linux.

Επί του πιεστηρίου

Το Σάββατο 29 Ιουνίου, το πλοίο Sea Watch 3 το οποίο διέσωσε 53 μετανάστες ανοιχτά της Λυβής στις 12 Ιουνίου και έκτοτε παρέμενε στα ανοικτά της Ιταλίας, προσάραξε τελικά στο λιμάνι της Λαμπεντούζα "σπάζοντας" τον αποκλεισμό των ιταλικών λιμανιών για σωστικά πλοία που επέβαλε ο ακροδεξιός υπουργός εσωτερικών της Ιταλίας Ματέο Σαλβίνι.

Η ενέργεια αυτή οδήγησε στην σύλληψη της γερμανίδας πλοιάρχου Κάρολα Ράκετε, η οποία αντιμετωπίζει ποινή φυλάκισης μέχρι και 10 χρόνια.

Ενάντια στην ευρώπη φρούριο και ενάντια σε κάθε "νόμο" που έρχεται σε αντίθεση με την ανθρώπινη υπόσταση και αξιοπρέπεια, εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας στην πλοίαρχο και το πλήρωμα του Sea Watch 3.

Κανένας άνθρωπος δεν είναι λαθραίος!
#FreeCarola

Συσπείρωση Ατάκτων
www.syspirosiatakton.org
fb .com/Συσπείρωση- Ατάκτων- Sispirosi-Atakton

Περιοδικό Εντροπία
entropia.syspirosiatakton.org

E-mail
sispirosi_atakton@riseup.net

Κοινωνικός Χώρος Καymakkιν
Αρχιεπισκόπου Μακαρίου 127, Καϊμακλί
www.kaymakkin.org
fb.com/kaymakkin

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

ΑΠΟΨΕΙΣ

ΔΡΑΣΕΙΣ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΕΣ & ΛΟΓΟΣ

Αυτονομία

εκ της +τάξεως

Εφτάσαμεν αισίως στο 15ο τεύχος του περιοδικού εντροπία. Για κάποιο περίεργο λόγο έπρεπε να περάσουν 6 ολόκληρα χρόνια που τον ιούνιο του 2013 για να αποφασίσουμε να ασχοληθούμε με μια που τες πιο σημαντικές παραμέτρους που καθορίζουν την σκέψη μας τζαι τες πράξεις μας: την αυτονομία. Ως λέξη χρησιμοποιείται πολλά εύκολα που πολλούς -ανθρώπους, χώρους, πράξεις, ομάδες, κοινωνίες-, εν σημαντική όμως τζαι η ανάλυση της για να μπορέσουμεν, όι μόνο να την διαδώσουμε, αλλά τζαι για να την κατανοήσουμε. τούτος εν τζαι ο μόνος τρόπος, μέσω της κατανόησης, για να μπορέσουμε να την χρησιμοποιήσουμε σαν εργαλείο, ούλλες τζαι ούλλοι μας, για να αλλάξουμε τον κόσμο.

Το τεύχος ξεκινά με ένα πρώτο κείμενο που μιαν αρκετά παλιά ομιλία του καστοριάδη, ενός που τους μεγαλύτερους θεωρητικούς της αυτονομίας, που αφορά τους θεσμούς (οικογένεια, θρησκεία, κράτος), οι οποίοι παράγουν τζαι αναπαράγουν την κοινωνία που βιώνουμε, μέσω της κοινωνικοποίησης των ατόμων. Ο καστοριάδης στο απόσπασμα που παρατίθεται θέτει τες βάσεις για το πώς θα μπορούσε να οργανώνεται μια κοινωνία δημοκρατικά, με ελεύθερα άτομα, χωρίς εξουσιαστικές δομές.

Τα άρθρα που ακολουθούν εν ούλλα γραμμένα στο σήμερα που φίλους τζαι φίλες. Πραγματεύκουνται την έννοια της αυτονομίας σε διάφορες πτυχές της ζωής μας, περιγράφοντας σκέψεις τζαι πράξεις που ορίζουν μικρούς πυρήνες αυτονομίας που υπάρχουν γυρόν μας, είτε τούτοι εν στο καϊμακλί είτε στη τσιάπας του μεξικό, είτε αφορούν εργατικούς αγώνες, είτε θέματα φύλου, είτε ασχολούνται με το διαδίκτυο ή ακόμα τζαι με την μάππα.

Ελπίζουμεν τούτο το τεύχος να εν η αφετηρία για πολλές ακόμα δράσεις σύντομα, γυρόν που το θέμα της αυτονομίας, καθώς εν ένα μέρος της απάντησης για ένα καλλύττερο κόσμο, χωρίς ανισότητες, εκμετάλλευση τζαι εξουσιαστικές δομές. πολλοί μπαίνουν στο δίλημμα να ορίζουν πώς θα έπρεπε να εν η ουτοπία του μέλλοντος που ονειρεύκουνται. Η αυτονομία έρκεται να μας εξηγήσει πως καμιά/κανένας που μας έν μπορεί να ορίσει την μελλοντική κοινωνία, καθώς εν σαν να τζαι εξουσιάζει τα άτομα που εννά την βιώνουν, τα οποία, για να ένι πραγματικά αυτόνομα τζαι ελεύθερα, εννά πρέπει να οργανώνουν μόνα τους τη ζωή τους. Η αυτονομία, λοιπόν, σήμερα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως παράδειγμα τζαι ως βίωμα (σε χώρους, ομάδες κ.λπ.), μέσα που το οποίο μόνο μπορεί να γίνει κατανοητή, να βοηθήσει το άτομο να απελευθερωθεί που τους κοινωνικούς εξαναγκασμούς τζαι να διαδοθεί ευρέως.

Εξουσία, Πολιτική, Αυτονομία

Κορνήλιος Καστοριάδης*

Ο νόμος είναι αυτό που κάθε κοινωνία δημιουργεί για να ρυθμίσει την ύπαρξή της και τη συνολική συνύπαρξη των ανθρώπων, και χρειαζόταν αυτή φυσικά η φαντασιακή σημασία η οποία τυγχάνει να είναι αληθινή, δηλαδή ότι όλοι οι θεσμοί είναι ανθρώπινα δημιουργήματα και όχι απόρροια φυσικών νόμων ή θείων επιταγών, για να μπορέσει να αρχίσει αυτή η καταπληκτική πολιτική και φιλοσοφική δημιουργία που άρχισε στην Αρχαία Ελλάδα. Η δημοκρατική κίνηση, το δημοκρατικό κίνημα στην Αρχαία Ελλάδα δεν προσβάλλει μόνον τη ρητή εξουσία προσπαθώντας να την αναθεσμίσει, αλλά προσπαθεί να αναθεσμίσει πολύ πλατύτερους τομείς της κοινωνίας, και αυτό συμβαίνει κατ' εξοχήν στην Αθήνα. Αυτό που οι Έλληνες δημιούργησαν πέρα απ' αυτή την κοινωνική ορθότητα, δηλαδή τη συμφωνία με τους κοινωνικούς κανόνες που καθορίζουν ότι κάτι λέγεται σωστά και ανταποκρίνεται σ' αυτό που η κοινωνία έχει ορίσει κάθε φορά ως πραγματικότητα, είναι η αλήθεια ως ατελείωτη κίνηση της σκέψης, η οποία διαρκώς θέτει υπό δοκιμασία τα όριά της και επιστρέφει επάνω στον εαυτό της, αυτό που ονομάζω ανακλαστικότητα ή αναστοχασμό. Έτσι δημιουργούν τη φιλοσοφία ως δημοκρατική φιλοσοφία. Η φιλοσοφία στην Αρχαία Ελλάδα δεν είναι υπόθεση των ραβίνων, των ιερομονάχων, των θεολόγων, των αυλικών ή των ερημιτών - αλλά των πολιτών, που θέλουν να συζητήσουν μέσα σ' έναν δημόσιο χώρο που δημιουργείται απ' αυτό το ίδιο το κίνημα.

Η ελληνική πολιτική όπως και η πολιτική κατά τον ορθόν λόγον μπορούν συνεπώς να οριστούν ως η ρητή συλλογική δραστηριότητα που θέλει τον εαυτό της διαυγασμένο, δηλαδή ανακλαστικό, στοχαστικό και βουλευτικό, και που έχει ως αντικείμενο τη θέσμιση της κοινωνίας ως τέτοιας. Συνεπώς αντιστοιχεί με την εμφάνιση στο φως της ημέρας, βέβαια μόνον μερική, αυτοπροσώπου τού θεσμίζοντος φαντασιακού. Αυτή η εμφάνιση στο φως της ημέρας του θεσμίζοντος φαντασιακού απεικονίζεται δραματικά, αν όχι αποκλειστικά, στις στιγμές που ονομάζουμε

Το παρόν κείμενο αποτελεί συρραφή αποσπασμάτων από την ομώνυμη ομιλία του το 1989 που βρίσκεται στο βιβλίο Κορνήλιος Καστοριάδης "Οι ομιλίες στην Ελλάδα" εκδόσεις Ύψιλον

επανάσταση. Η πολιτική δημιουργείται όταν η θεσμισμένη κοινωνία τίθεται υπό αμφισβήτηση σαν τέτοια και σε διάφορες όψεις και διαστάσεις της· αυτό συνεπάγεται αμέσως ότι η αλληλεγγύη των διαφόρων όψεων και διαστάσεων της κοινωνίας γίνεται εμφανής και ταυτοχρόνως ότι μια άλλη σχέση δημιουργείται ανάμεσα στο θεσμίζον και στο θεσμισμένο. Αρκεί να σκεφτεί κανείς τη διαφορά ανάμεσα στη ρήτρα με την οποία αρχίζουν τόσα εδάφια της Παλαιάς Διαθήκης: «και είπεν ο Θεός», και στη ρήτρα με την οποία αρχίζουν οι αθηναϊκοί νόμοι: «έδοξε τη Βουλή και τω Δήμω». Ο νόμος είναι η δόξα μας και ξέρουμε ότι είναι η δόξα μας. Συνεπώς όχι μόνο τον εκάναμε, αλλά αν σκεφτούμε εύλογα, στοχαστικά και βουλευτικά ότι πρέπει να τον αλλάξουμε, μπορούμε να τον αλλάξουμε, δεν είμαστε αποξενωμένοι απ' την ίδια μας τη δημιουργία.

Η δημιουργία από τους Έλληνες της πολιτικής και της φιλοσοφίας είναι η πρώτη ιστορική ανάδυση του προτάγματος της ατομικής και συλλογικής αυτονομίας. Εάν θέλουμε να είμαστε ελεύθεροι πρέπει να κάνουμε οι ίδιοι τους νόμους μας. Οι ίδιοι, *σημαίνει* οι ίδιοι· δεν σημαίνει μέσω βουλευτών. Εάν θέλουμε να είμαστε ελεύθεροι, κανένας δεν μπορεί να τολμήσει να μας πει τι πρέπει να κάνουμε και τι να σκεφτόμαστε.

Η αυτονομία είναι μια στιγμή δημιουργίας, η οποία εγκαινιάζει ένα άλλο είδος κοινωνίας (είδος πάλι με τη βαριά πλατωνική έννοια) και ένα άλλο είδος ατόμου. Αυτό που δημιουργείται στο ατομικό πεδίο και στο κοινωνικό πεδίο μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε ως την απεριόριστη επερώτηση, δηλαδή την αυτο-ανακλαστικότητα ή αυτοστοχαστικότητα με την πλήρη έννοια. Αυτό το οποίο γίνεται θέμα ερωτήσεως και επερωτήσεως στο κοινωνικό πεδίο είναι: Είναι οι νόμοι μας καλοί και σωστοί; Είναι δίκαιοι; Ποιους νόμους θα έπρεπε να κάνουμε; Και στο ατομικό πεδίο: Αυτό που σκέφτομαι είναι αληθινό; Μπορώ ξέρω εάν αυτό που σκέφτομαι είναι αληθινό και πώς μπορώ να το ξέρω; Αυτές οι δυο ερωτήσεις χαρακτηρίζουν την ταυτόχρονη γέννηση της δημοκρατίας και της δημοκρατικής πολιτικής και της φιλοσοφίας.

Γιατί μιλάω για αυτονομία; Ας σκεφτούμε την ετυμολογία της λέξης: αυτός-νόμος, δίνω στον εαυτό μου τους νόμους μου. Φυσικά - η διευκρίνιση σχεδόν περιττή μετά από αυτά που ελέχθησαν - δίνω στον εαυτό μου τους νόμους μου ξέροντας ότι αυτό κάνω. Αλλά με ποια έννοια μπορώ πράγματι να δώσω στον εαυτό μου τους νόμους; Εδώ χρειάζεται μια μικρή παρένθεση, διότι έχει υπάρξει μια μεγάλη σύγχυση με τη λέξη αυτονομία. Αυτονομία, όπως το δείχνει η ίδια η λέξη, σημαίνει το τελείως αντίθετο απ' το «κάνω ό,τι μου καπνίσει». Σημαίνει δίνω στον εαυτό μου ένα νόμο κι εδώ αρχίζει μια άλλη συζήτηση, για το τι σημαίνει αυτός ο νόμος, πώς είναι δυνατόν ο καθένας να δίνει τον νόμο στον εαυτό του και όλοι μαζί να έχουμε νόμο συνόλου, ή έστω απλώς να συνυπάρχουμε ή να μην αλληλο-σκοτωνόμαστε.

Το ζήτημα της αυτονομίας παρουσιάζει δύο πλευρές. Η μια πλευρά είναι εσωτερική, πάνω στην οποία δεν μπορώ να επεκταθώ. Θα πω μόνο πολύ σύντομα ότι στον πυρήνα του ατόμου υπάρχει η ψυχή, η ασυνείδητη ψυχή για την οποία δεν τίθεται ζήτημα ούτε να την αποβάλει κανείς, ούτε να την κυριαρχήσει, ούτε καν, όπως σε μια ατυχή έκφραση είπε ο Φρόιντ, να την αποξηράνει όπως οι Ολλανδοί τη Ζούντερ-Ζε. Επιπλέον, καθένας από μας κουβαλάει μαζί του και μέσα του μια ιστορία την οποία ούτε μπορεί ούτε πρέπει να αποβάλει δεδομένου ότι και τα χειρότερά του αλλά και τα καλύτερά του είναι προϊόντα αυτής της ιστορίας.

Σε τι συνίσταται η αυτονομία του ατόμου σε σχέση με την ψυχή του; Στο ότι έχει κατορθώσει να εγκαθιδρύσει μια νέου είδους σχέση ανάμεσα στην στοχαστική και βουλευτική αρχή της ψυχής του και στις άλλες ψυχικές αρχές, όπως επίσης ανάμεσα στο παρόν του και στην ιστορία εκ της οποίας και μέσω της οποίας έγινε αυτό που είναι. Σχέση που του επιτρέπει να αποφύγει την υποδούλωση στην επανάληψη, που του επιτρέπει να επιστρέφει στον εαυτό του, να σκέπτεται τον λόγο των σκέψεών του και τα κίνητρα των πράξεών του, οδηγημένος από τη βλέψη της αλήθειας και τη διαύγαση της επιθυμίας του. Ξέρουμε ότι μια τέτοια αυτονομία μπορεί να υπάρξει και ότι μέσα σ' αυτήν φτάνουμε σε μια πραγματική ελεθερία, με την έννοια ότι το υποκείμενο μπορεί να διαλέξει ανάμεσα στα νοήματα που του προσφέρονται ως οδηγοί για την πράξη του.

Η εξωτερική άποψη της αυτονομίας μας ρίχνει στη μέση του κοινωνικο-ιστορικού ωκεανού. Φυσικά είναι τρελό να νομίζει κανείς ότι μπορεί να είναι ελεύθερος μόνος του. Επίσης είναι τρελό να νομίζει κανείς ότι μπορεί να είναι ελεύθερος μέσα σε οποιαδήποτε κοινωνία. Δεν μιλώ απλώς για την έλλειψη τυπικού ή υλικού εξαναγκασμού ή καταπίεσης. Μιλάω για το γεγονός ότι ο καθένας αναπότρεπτα πρέπει να εσωτερικεύσει την κοινωνική θέσμιση χωρίς την οποία δεν μπορεί να υπάρξει. Συνεπώς πρέπει να επενδύσει ψυχικά αυτό που υπάρχει. Αλλά για να επενδύσει την ελευθερία και την αλήθεια πρέπει η ελευθερία και η αλήθεια να υπάρχουν ήδη σαν κοινωνικές φαντασιακές σημασίες. Ταυτοχρόνως για να μπορέσουν αυτόνομα άτομα να υπάρξουν πρέπει ο κοινωνικό-ιστορικός χώρος να έχει ήδη αυτοαλλοιωθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να έχει ανοίξει ένας χώρος απέραντης διερώτησης όπου δεν υπάρχουν αυθεντίες, όπου δεν υπάρχει π.χ. θεσμισμένη θεία αποκάλυψη. Για να μπορέσει κάποιος να βρει μέσα του τα ψυχικά εφόδια και γύρω του τα μέσα να σηκωθεί και να πει: «Οι νόμοι μας είναι άδικοι», «Οι Θεοί μας είναι ψευδείς» χρειάζεται ήδη να έχει υπάρξει μια αυτοαλλοίωση του κοινωνικο-ιστορικού χώρου που δεν μπορεί παρά να είναι το έργο του

θεσμίζοντος φαντασιακού. Πρέπει ο θεσμός να έχει γίνει τέτοιος που να ανέχεται, να επιτρέπει την αμφισβήτησή του από την κοινότητα την οποία κάνει να υπάρχει και στην οποία ανήκουν τα άτομα που τον αμφισβητούν. Αλλά, όπως είπαμε πριν, η συγκεκριμένη ενσάρκωση του θεσμού είναι αυτά τα ίδια τα άτομα που περπατάνε, μιλάνε, τρώνε, κοιμούνται, πεθαίνουν, κλπ. Πρέπει λοιπόν ταυτοχρόνως να αναδυθούν, και αναδύονται πράγματι, στην Ελλάδα αρχίζοντας από τον 8ο αιώνα, στη δυτική Ευρώπη αρχίζοντας από τον 12ο-13ο αιώνα, ένα καινούργιο είδος κοινωνίας και ένα καινούργιο είδος ατόμου που βρίσκονται σε αμοιβαία αλληλεξάρτηση και προϋπόθεση. Αυτή η αναγκαία συγχρονία των δύο στοιχείων, δηλ. η αλλαγή της κοινωνίας και η αλλαγή των ατόμων δημιουργεί για την κληρονομημένη σκέψη και λογική του καθορισμού μια κατάσταση τελείως ακατανόητη. Οποιοσδήποτε λογικός άνθρωπος θα πει ότι μια αυτόνομη κοινωνία δεν μπορεί να συγκροτηθεί παρά από αυτόνομα άτομα, και αυτόνομα άτομα δεν μπορούν να δημιουργηθούν παρά από μια αυτόνομη κοινωνία: κότα, αυγό κλπ. Συνεπώς δεν μπορούσε να υπάρξει Αρχαία Ελλάδα ή δεν μπορούσε να υπάρξει μοντέρνα Ευρώπη. Η μετάβαση απ' την παραδοσιακή ετερονομία κοινωνίας και ατόμων στα πρώτα σπέρματα της αυτονομίας εμφανίζεται ως αδύνατη. Το γεγονός ότι παρ' όλα ταύτα η μετάβαση αυτή συνέβη αποδεικνύει ότι κάτι δεν πάει καλά μ' αυτήν την κατά παράδοση λογική, την ταυτιστική.

Υπάρχει λοιπόν αυτή η απόλυτη αλληλεγγύη του ατόμου του κοινωνικά κατασκευασμένου και της κοινωνικής θέσμισης. Το ερώτημα της αυτονομίας παραπέμπει αμέσως το άτομο στον κοινωνικό κόσμο. Αυτός που λέει «θέλω να είμαι ελεύθερος, αλλά οι θεσμοί δεν με ενδιαφέρουν ή η πολιτική δεν με ενδιαφέρει» πρέπει να ξανασταλεί στο δημοτικό σχολείο. Αλλά η ίδια αλληλουχία παρουσιάζεται αν ξανασκεφτούμε την έννοια του νόμου. Το να θέσω τον νόμο μου για μένα δεν έχει νόημα παρά για ορισμένες διαστάσεις της ζωής μου, το πολύ όταν είμαι μόνος μου, και κανένα νόημα για άλλες διαστάσεις, όχι μόνο εκεί που συναντώ τους άλλους αλλά ιδίως εκεί που συναντώ την κοινωνία σαν τέτοια. Πώς μπορώ να πω ότι είμαι αυτόνομος όταν ζω σε μια κοινωνία; Μπορώ να το πω σε μία και μόνο σε μία περίπτωση: Εάν μπορώ να πω διαυγασμένα και αυτοστοχαστικά, αυτοανακλαστικά, ότι αυτός ο νόμος είναι επίσης δικός μου. Για να μπορώ να πω ότι είναι δικός μου δεν είναι απαραίτητο να επιδοκιμάζω το συγκεκριμένο περιεχόμενό του. Αρκεί να μου έχει δοθεί η πραγματική δυνατότητα ενεργού συμμετοχής στη διαμόρφωση και στη λειτουργία του νόμου. Εννοώ φυσικά άμεση συμμετοχή, όχι μέσω «αντιπροσώπων». Σ' αυτή την περίπτωση μπορώ να πω πράγματι ότι ο νόμος είναι δικός μου, έστω και αν ενδεχομένως εκείνη την ημέρα είμαστε 20% που διαφωνούμε απέναντι στα 80% που θέλαν τον νόμο. Μέχρι νεωτέρας διαταγής ακολουθώ αυτόν το νόμο, είναι πράγματι δικός μου. Γιατί είναι δικός μου; Γιατί βασικά αναγνωρίζω αυτή την κοινότητα, αυτήν τη συλλογική οντότητα σαν κοινότητα και οντότητα που απαρτίζεται από άτομα ισότιμα και ισοδύναμα με εμένα. Αυτό προϋποθέτει φυσικά την πλήρη συμμετοχή ή την πλήρη και πραγματική δυνατότητα συμμετοχής όλων στη διαμόρφωση και στη λειτουργία των νόμων. Φυσικά εάν δέχομαι την ιδέα της αυτονομίας μ' όλη της την δύναμη, και όχι απλώς διότι η αυτονομία είναι καλή για μένα, το γεγονός ότι υπάρχει ένα ακαθόριστο πλήθος ατόμων που ανήκουν στην κοινωνία με οδηγεί αμέσως στην ιδέα της δημοκρατίας, της άμεσης δημοκρατίας ως πραγματικής δυνατότητας ίσης συμμετοχής όλων και στις θεσμίζουσες δραστηριότητες και στη ρητή εξουσία. Ότι η ιδέα της πραγματικής δυνατότητας ίσης συμμετοχής όλων και στη ρητή εξουσία και στην θεσμίζουσα εξουσία δείχνει πως, όταν σκεφτεί κανείς πραγματικά τις ιδέες της ελευθερίας και της ισότητας, καθεμία από τις δύο αυτές ιδέες οδηγεί στην άλλη, αυτό μου φαίνεται αυτονόητο. Δεν μπορεί δηλαδή να υπάρξει ελευθερία χωρίς πραγματική ισότητα, και δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ισότητα χωρίς ελευθερία. Συνεπώς όλες οι ανοησίες περί δημοκρατίας σε χώρες όπου οι μεν κατέχουν την εξουσία και οι άλλοι τους ψηφίζουν κάθε πέντε χρόνια, ή όπου οι μεν κατέχουν τα μέσα μαζικής πληροφόρησης και οι άλλοι τ' ακούν και αφιονίζονται με αυτό, ή όπου οι μεν κατέχουν τα εργοστάσια και οι άλλοι δουλεύουν σε αυτά τα εργοστάσια, αυτές οι ανοησίες μπορεί να είναι χρήσιμες ως δημαγωγίες, αλλά δεν στέκονται ούτε μια στιγμή άμα τις σκεφτεί κανείς.

Το ερώτημα της αυτονομίας παραπέμπει αμέσως το άτομο στον κοινωνικό κόσμο. Αυτός που λέει «θέλω να είμαι ελεύθερος, αλλά οι θεσμοί δεν με ενδιαφέρουν ή η πολιτική δεν με ενδιαφέρει» πρέπει να ξανασταλεί στο δημοτικό σχολείο.

Στην αυτοθέσμιση της κοινωνίας δεν υπάρχουν και δεν μπορούν να υπάρξουν όρια. Η πολιτική είναι πρόταγμα αυτονομίας· είναι μια συλλογική δραστηριότητα διαυγασμένη και αυτοστοχασμένη που αποβλέπει στη συνολική θέσμιση της κοινωνίας ως τέτοιας. Για να το πω με άλλα λόγια, η πολιτική αφορά όλα όσα μέσα στην κοινωνία είναι μεθέξιμα και κατανεμητά. Φαίνεται συνεπώς ότι αυτή η δραστηριότητα δεν γνωρίζει και δεν επιδέχεται, τουλάχιστον κατ' αρχή, κανένα όριο. Δεν μιλάω φυσικά για τα όρια που μας επιβάλλουν οι νόμοι οι φυσικοί ή οι βιολογικοί. Μπορούμε να σταθούμε σ' αυτό; Η απάντηση είναι όχι, για δύο σειρές λόγους. Την πρώτη σειρά λόγων θα την παραλείψουμε διότι δεν έχει πολιτικό ενδιαφέρον. Δηλαδή ό,τι και να κάνει η θέσμιση της κοινωνίας δεν μπορεί ποτέ να ξεφύγει απ' το γεγονός ότι βρίσκεται μέσα σε μια ιστορία, ότι, και αν ακόμα θέλει να κάνει μια tabula rasa, θα προσπαθήσει να την κάνει με τα υλικά που βρίσκονται πάνω σ' αυτήν την tabula. Και η πιο ριζική επανάσταση είναι υποχρεωμένη να δουλέψει ξεκινώντας απ' αυτό που υπάρχει.

Εάν λέμε ότι είμαστε δημοκράτες, εάν λέμε ότι θέλουμε μια δημοκρατική κοινωνία, σημαίνει ότι θέλουμε την ίση δυνατότητα συμμετοχής όλων στα κοινωνικά πράγματα. Το τι σημαίνει αυτό είναι νομίζω αρκετά εμφανές. Μεταξύ άλλων σημαίνει ένα σωρό πράγματα στο οικονομικό πεδίο, στη διάρθρωση των οικονομικών σχέσεων, των σχέσεων παραγωγής κλπ. Σημαίνει όμως επίσης και περιορισμούς. Διότι για να

υπάρξει μια δημοκρατική κοινωνία, θέλουμε να ελευθερωθεί όσο γίνεται περισσότερο το κοινωνικό ριζικό φαντασιακό, το θεσμίζον, θέλουμε επίσης να ελευθερωθεί όσο γίνεται περισσότερο η ριζική φαντασία των ατόμων. Αλλά αυτό δεν πρέπει ποτέ να το ξεχνάμε, ούτε η φαντασία των ατόμων, ούτε το κοινωνικό φαντασιακό ως τέτοια δεν είναι καλά ή κακά. Μπορούν να είναι κάλλιστα ή κάκιστα στο πιο ακραίο σημείο. Το φαντασιακό ως τέτοιο δεν είναι άξιο, το άξιο αρχίζει από τη στιγμή που στοχαζόμαστε, επιστρέφουμε, αντανακλούμε αυτά που είναι και ζητούμε τι μπορεί να ισχύει και γιατί να ισχύει.

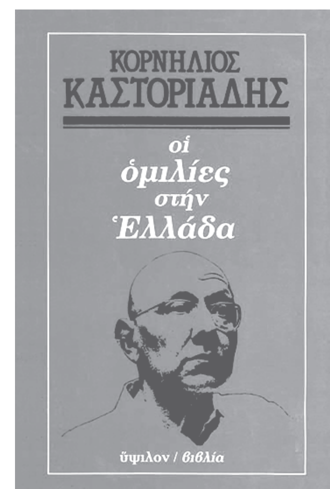

Συνεπώς η δημοκρατία είναι το καθεστώς της στοχαστικότητας και της αυτοστοχαστικότητας. Δηλαδή είναι το καθεστώς όπου η κοινότητα μπορεί να συλλογίζεται τι θέλει, πώς το θέλει, γιατί το θέλει, πώς θα το κάνει και γιατί θα το κάνει· η κοινότητα, όχι ένα άτομο ούτε ένα κόμμα, η κοινότητα. Για να μπορεί να γίνει αυτό χρειάζονται φυσικά θεσμοί που ενσαρκώνουν αυτή την αυτοστοχαστικότητα. Οι συνέπειες αυτού είναι αναρίθμητες. Αφορούν την ύπαρξη πραγματικού δημοσίου χώρου, αφορούν τις δυνατότητες όλων προσβάσεως σ' αυτόν τον δημόσιο χώρο κλπ, αλλά αφορούν επίσης τη μόρφωση και τη διαμόρφωση των ατόμων. Διότι ένας δημόσιος δημοκρατικός αυτοστοχαστικός χώρος δεν είναι νοητός, αν η κοινωνία αυτή δεν διαμορφώνει αυτοστοχαστικά άτομα. Τα άτομα δεν μπορούν να συμμετάσχουν στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη δημόσια ζωή, εάν δεν έχουν προσλάβει από την κοινωνική τους μόρφωση τα μέσα για να το κάνουν και εάν ταυτοχρόνως δεν έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή σφαίρα ατομικής αυτόνομης δράσης. Κανένας δεν μαθαίνει κολύμπι χωρίς να μπει στην θάλασσα και αυτό ισχύει τόσο για την ατομική όσο και για τη συλλογική αυτονομία. Και πάνω σ' αυτήν τη βάση μπορούμε πλέον να δικαιολογήσουμε, να στηρίξουμε, και ακόμα, αν θέλετε, να θεμελιώσουμε ένα σωρό ιδέες και θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων και των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Επιπλέον, μπορούμε να διαπιστώσουμε ποιος πρέπει να είναι ο σκοπός μιας πολιτικής της αυτονομίας και μιας αυτόνομης αυτοθέσμισης.

Η απάντηση είναι ότι ο σκοπός της πολιτικής μπορεί να διατυπωθεί μ' αυτόν τον τρόπο από την άποψη που συζητάμε: να δημιουργηθούν οι θεσμοί που, μιας και εσωτερικευθούν από τα άτομα, ευκολύνουν στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό την άνοδό τους στην ατομική τους αυτονομία και τους δίνουν την μεγαλύτερη δυνατότητα πραγματικής συμμετοχής σε κάθε ρητή εξουσία που υπάρχει μέσα στην κοινωνία.

Αυτή νομίζω είναι μια από τις ουσιαστικές διατυπώσεις των σκοπών μιας επαναστατικής πολιτικής σήμερα και νομίζω ότι με αυτή τη διατύπωση βλέπουμε αμέσως αυτό που κατά ένα άλλο τρόπο είναι μια ταυτολογία, ότι η αυτονομία είναι ipso facto αυτοπεριορισμός. Όπως έλεγα προηγουμένως αναφερόμενος στα συντάγματα, κάθε περιορισμός της δημοκρατίας δεν μπορεί να είναι, τόσο de facto όσο και de jure, τόσο κατ' αρχήν όσο και στην πράξη, παρά αυτοπεριορισμός. Αυτή είναι η ελευθερία της δημοκρατίας, αυτό είναι το μεγαλείο της και αυτό είναι φυσικά ο τραγικός της χαρακτήρας. Διότι μια πραγματική δημοκρατική κοινωνία κανένας δε μπορεί να τη σώσει ως δημοκρατική κοινωνία εάν η ίδια δεν μπορεί να σώσει τον εαυτό της. Εάν κάποιος την σώσει θα τη σώσει ως προστάτης ή ως τύραννος. Αυτός ο αυτοπεριορισμός μπορεί να είναι κάτι άλλο και κάτι περισσότερο από απλή εποικοδομητική ηθικολογία και παρότρυνση, εάν ενσαρκώνεται στη δημιουργία ελεύθερων και υπεύθυνων ατόμων. Καμία εγγύηση δεν υπάρχει για την πραγματική δημοκρατία· όλες οι εγγυήσεις που μπορεί να σκεφτεί κανείς είναι σχετικές και αβέβαιες. Η λιγότερο σχετική απ' όλες βρίσκεται στην πραγματική παιδεία, με την αρχαία ελληνική έννοια, των πολιτών, στη μόρφωση και στη διαμόρφωση, που είναι πάντα κοινωνική, ατόμων που έχουν εσωτερικεύσει την ανερώτηση, την αυτο-στοχαστικότητα, τη βουλευτική ικανότητα και την ελευθερία.

Έτσι η αυτονομία είναι το πρόταγμα να έρθει στο φως της ημέρας και να γίνει ρητά αυτοστοχαστική η θεσμίζουσα εξουσία και να απορροφηθεί το πολιτικό ως ρητή εξουσία από την πολιτική ως βουλευμένη και διαυγασμένη δραστηριότητα που έχει για αντικείμενό της τη ρητή θέσμιση της κοινωνίας και την λειτουργία της ως νόμου, δίκης και τέλους, ως νομοθεσίας, δικαιοσύνης και κυβέρνησης, ενόψει των κοινών σκοπών και των κοινών έργων που βουλευμένα η κοινωνία στοχάζεται και στοχεύει.

Εργατική αυτονομία: λίγα λόγια

Απειρwτοs

Λέγοντας εργατική αυτονομία αναφερόμαστε στο κίνημα των εργατιστών που αναπτύχθηκε στην Ιταλία κυρίως κατά τα τέλη της δεκαετίας του ’70, και του οποίου οι αγώνες αποτέλεσαν ορόσημο για μια βαθύτερη ή έστω διαφορετική κατανόηση της πολιτικής της εργατικής τάξης. Η ανάγκη για επαναχάραξη στρατηγικής με βάση τις ανάγκες των καιρών ώθησε πολλές και πολλούς να εγκαταλείψουν τα ιταλικά αριστερά κόμματα και να δημιουργήσουν πολιτικές ομάδες με σκοπό την άμεση παρέμβαση και αναζωογόνηση του αντικαπιταλιστικού αγώνα. Υπό αυτές τις συνθήκες επιχειρείται μια εκ νέου ανάγνωση των έργων του Καρλ Μαρξ, η οποία αποσκοπεί στο να δώσει την πρωτοβουλία των κινήσεων στην εργατική τάξη. Η συνειδητοποίηση της πραγματικής δύναμης που έχει ο εργάτης να κινεί τα νήματα της παραγωγικής διαδικασίας, και το εν δυνάμει μπλοκάρισμα της καπιταλιστικής ανάπτυξης που μπορεί να επιφέρει μέσα από τη συστηματική του άρνηση να εργαστεί, αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά του κινήματος της αυτονομίας, τα οποία δουλεύτηκαν βάσει της εμπειρίας, τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά.

Η ιστορία και γενικότερη δράση του κινήματος της αυτονομίας αρχίζει να σκιαγραφείται από τις αρχές της δεκαετίας ’60. Οι αλλεπάλληλες ταραχές, καταλήψεις και διαδηλώσεις, με κορυφαίες απεργίες αυτές στο εργοστάσιο της Fiat (1963) και της Pirelli (1968), το θερμό φθινόπωρο του ’69, όλα μαζί συνηγορούν στο ότι η αυτονομία αποτελεί το «σημείο άφιξης, από πολλές πλευρές, δέκα χρόνων ταξικού αγώνα», οι οποίοι επέφεραν βαθιά κρίση τόσο στο ιταλικό κράτος όσο και στους θεσμούς των κομμάτων και των συνδικάτων, που παραδοσιακά εκπροσωπούσαν τα εργατικά στρώματα. Νέες μορφές αυτοοργάνωσης και άμεσης δράσης δοκιμάζονται, όπως κινητοποιήσεις μέσα στα εργοστάσια, σαμποτάζ, άρνηση εργασίας χωρίς τη σύμφωνη γνώμη συνδικαλιστικών οργάνων, από εργάτες οι οποίοι δεν προσιδίαζαν στο παραδοσιακό προφίλ του συνειδητοποιημένου-πειθαρχημένου προλετάριου. Οι μαρτυρίες μιλούν για μάζες ανειδίκευτων εργατών προερχόμενες από τη νότια Ιταλία που ζούσαν σε συνθήκες εργασιακής αβεβαιότητας, άνεργους πτυχιούχους με τεχνο-επιστημονικές γνώσεις που αδυνατούσαν να ενσωματωθούν στο υπάρχον σύστημα, αλλά και φοιτητές, νεολαίους κλπ. που, μέσα από τις διεργασίες αυτομόρφωσης που καλλιεργήθηκαν μέσα στο κίνημα κατά τα δέκα τελευταία χρόνια, αρνούνταν πεισματικά να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Υπό αυτές τις συνθήκες η αυτονομία αναδύεται ως πρόταγμα με διπλή σημασία: Αποτελεί από τη μια, προσπάθεια απεξάρτησης και αυτονόμησης του εργάτη από την αλυσίδα της καπιταλιστικής παραγωγής, αλλά και αυτονόμηση του ίδιου του κινηματικού αγώνα από τον έλεγχο των θεσμών και των εργατικών συνδικάτων.

Με ποιο τρόπο όμως η αυτονομία αναδύεται ως ριζοσπαστικό πρόταγμα για τους Ιταλούς εργατιστές και ποιες οι θεωρητικές καταβολές και συνεισφορές του κινήματος της αυτονομίας;

Σε αυτό προτίθεμαι να απαντήσω παραθέτοντας ορισμένα θεωρητικά σημεία και παρατηρήσεις, ενδεικτικά μιας πρώτης γνωριμίας με το κίνημα της εργατικής αυτονομίας. Το ζήτημα είναι βαθύ και πολυδιάστατο, εξηγείται μέσα από πολλαπλές αναγνώσεις και σίγουρα δεν εξαντλείται σε αυτό εδώ το κείμενο.

Στο κείμενο του Μάριο Τρόντι «Στρατηγική της άρνησης», βασική θεωρητική αφετηρία για το αυτόνομο κίνημα της Ιταλίας, γίνεται εμφανής η προσπάθεια να αμφισβητηθούν νομοτέλειες και παραδοχές που κρατούν την επαναστατική στρατηγική δέσμια μιας συγκεκριμένης λογικής:

- Η άρνηση της εργασίας που προτείνουν οι αυτόνομοι αντιπαρέρχεται κλασικές μαρξιστικές-σοσιαλιστικές ερμηνείες που εξυμνούν την ηθική της εργασίας και την επικέντρωση των προλεταριακών αγώνων για καλύτερες συνθήκες εργασίας. Το μοντέλο της «γενικής απεργίας» που προτείνει η Ρόζα Λούξεμπουργκ αμφισβητείται ακριβώς γιατί αποσκοπεί στο «στιγμιαίο μπλοκάρισμα της εργασιακής διαδικασίας» και στην όσο το δυνατόν πιο δίκαιη συμμετοχή των εργατών στα κέρδη του

κεφαλαίου. Κατά τον Τρόντι η άρνηση της εργασίας οφείλει να εξελιχθεί σε στρατηγική από την ώρα που ο εργάτης αντιλαμβάνεται την ταξική του θέση και ιδιαιτερότητα. Η τάξη των καπιταλιστών υπάρχει και κυριαρχεί γιατί εκμεταλλεύεται τον εργάτη ως παραγωγική δύναμη. Εάν σταματήσει ο εργάτης να βλέπει τον εαυτό του ως παραγωγική δύναμη εν τη αμοιβή, αντίστοιχα σταματάει και η μακροημέρευση της τάξης των καπιταλιστών σαν κυριαρχία. Η κυριαρχία του κεφαλαίου σε όλα τα επίπεδα της ανθρώπινης ζωής είναι το αποτέλεσμα της συγκατάβασης του εργάτη, ο οποίος βλέπει εαυτόν ως παραγωγική δύναμη. Η διάρρηξη αυτού του συμβολαίου μέσα από αγώνες που προτάσσουν την άρνηση εργασίας, προσβλέπουν όχι στο στιγμιαίο μπλοκάρισμα της παραγωγικής διαδικασίας αλλά στη διαρκή υπονόμευση της τάξης που εκμεταλλεύεται αυτή τη διαδικασία. Δηλαδή τους καπιταλιστές.

•Η άρνηση της εργασίας αποτελεί ρητή καταγγελία της μισθωτής εκμεταλλευτικής συνθήκης στο σύνολό της, όπως αυτή βιώνεται σε συνθήκες καπιταλισμού. Αυτό σημαίνει ότι η άρνηση εργασίας δεν σημαίνει άρνηση της εργασίας γενικά, ούτε συνδέεται με οποιοδήποτε δικαίωμα στην τεμπελιά, τη βαρεμάρα και την απραξία. Αποκτά πολιτική σημασία από την ώρα που γίνεται κοινωνικό αίτημα και εκφράζεται μέσα από συλλογικούς αγώνες.

•Με μια σαφή αντιστροφή της ιεραρχικής διάκρισης κεφάλαιο και εργάτης, ο Τρόντι υποστηρίζει ότι ο εργάτης είναι (που παρέχει) το κεφάλαιο και αυτός που παρέχει την εργασία είναι ο καπιταλιστής. Το ζήτημα χρήζει σίγουρα περαιτέρω ανάλυσης, καθότι ο Τρόντι αγγίζει ευαίσθητες χορδές της μαρξιστικής θεωρίας, που είναι αδύνατον να αναλυθούν σε αυτές τις λίγες γραμμές. Προς το παρόν ας πούμε ότι για τον Τρόντι η εργατική τάξη κατέχει την πρωτοκαθεδρία στην όλη παραγωγική διαδικασία, αφού «είναι ο κάτοχος εκείνου του μοναδικού, συγκεκριμένου εμπορεύματος που αποτελεί τη συνθήκη για όλες τις άλλες συνθήκες της παραγωγής». Η τάξη των καπιταλιστών ακολουθεί, υπάρχει και εγκαθιδρύεται έναντι, αφού εκμεταλλεύεται την αξία της εργατικής δύναμης, καταφέρνει να ελέγξει τα μέσα παραγωγής και να εδραιωθεί στην πολιτική εξουσία.

•Το παράδοξο, συνεχίζει ο Τρόντι, είναι ότι το μόνο πράγμα που δεν προέρχεται από τον εργάτη είναι η ίδια η εργασία, αφού αυτή την οικειοποιείται και τη διαχειρίζεται ο καπιταλιστής. Αυτός είναι που καθορίζει τις τιμές και την αξία της εργατικής δύναμης όντας οικονομικά και πολιτικά κυρίαρχος. Αυτό όμως σε καμιά περίπτωση δεν σημαίνει ότι, αν η τάξη των καπιταλιστών είναι η κυρίαρχη, τότε η τάξη των εργατών πρέπει να είναι υποταγμένη. Η συνειδητοποίηση της ισχύος της εργατικής τάξης είναι η δυνατότητα αναίρεσης της υποτέλειάς της.

«*Η εργασιακή θεωρία της αξίας σημαίνει ότι πρώτα έρχεται η εργατική δύναμη και μετά το κεφάλαιο. Σημαίνει ότι το κεφάλαιο καθορίζεται από την εργατική δύναμη, τίθεται σε κίνηση από την εργατική δύναμη. Η εργασία είναι η μονάδα μέτρησης της αξίας, επειδή η εργατική τάξη είναι η προϋπόθεση του κεφαλαίου… είναι επείγουσα ανάγκη να διαδώσουμε την εικόνα του εργάτη-προλετάριου στην οποία να δείχνει ως έχει: περήφανος και απειλητικός*».

Μάριο Τρόντι

Επιστρέφοντας στο κυπριακό συγκείμενο, ποια η αξία μιας τέτοιας ανάλυσης για τις επί του εδάφους κινηματικές διεργασίες, σε μια εποχή κραυγαλέας απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων; Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2012 επέσπευσε και επιδείνωσε ήδη υπάρχοντα προβλήματα, όπως την επέκταση και διάδοση της επισφαλούς εργασίας, τη συμπίεση των μισθών, την αύξηση της ανεργίας μεταξύ ντόπιων και μεταναστών. Από πλευράς εργοδοσίας η κρίση βρήκε τους εργοδότες επί το έργον, να προσπαθούν να μειώσουν τα εργατικά τους έξοδα με τις λιγότερες δυνατές απώλειες: Περικοπές μισθών, μαζικές απολύσεις, διαφοροποιήσεις του εργασιακού status των εργαζομένων είναι κάποια από τα μέτρα που πήραν για να σώσουν το ταξικό τους κύρος και υπόληψη.

Ποια η επικαιρότητα του προτάγματος περί άρνησης εργασίας ως απάντησης στη φτωχοποίηση των εργαζομένων και στην επιτεινόμενη ανάκτηση εδάφους, κερδών και κύρους από πλευράς εργοδοτών; Οι κινηματικοί αγώνες οφείλουν να λαμβάνουν σοβαρά υπόψιν τις προηγούμενες εμπειρίες όχι για να τις μιμηθούν και να τις επαναλάβουν, αλλά για να τις συμπεριλάβουν σε μια προσπάθεια επαναχάραξης στρατηγικής των από κάτω με γνώμονα τις ανάγκες των καιρών…

Στη μνήμη του Χρήστου Τσιγαρίδα

Βιβλιογραφία

Μάριο Τρόντι: «Στρατηγική της άρνησης», Bifo: «Ανατομία της αυτονομίας» στο συλλογικό έργο με τίτλο: Αυτονομία: απόψεις, αγώνες, μαρτυρίες των Ιταλών αυτόνομων(1970-80), Λέσχη κατασκόπων 21ου αιώνα 2010

Νεοκαπιταλισμός και Επαναστατικό κίνημα, Εναλλακτικές Εκδόσεις 1990

Steve Right, Η έφοδος στον ουρανό: Ταξική σύνθεση και ταξική πάλη στον Ιταλικό αυτόνομο Μαρξισμό, Κόκκινο νήμα 2010

Φαντάσου ένα κίνημα, Ομάδα βιβλιοθήκης Φάμπρικα Υφανέτ 2015

Σπουδές στο γαλανόμαυρο: Η παραξενιά του παράξενου εμπορεύματος «Ιστορία της έννοιας εργατική δύναμη» μέρος 2ο

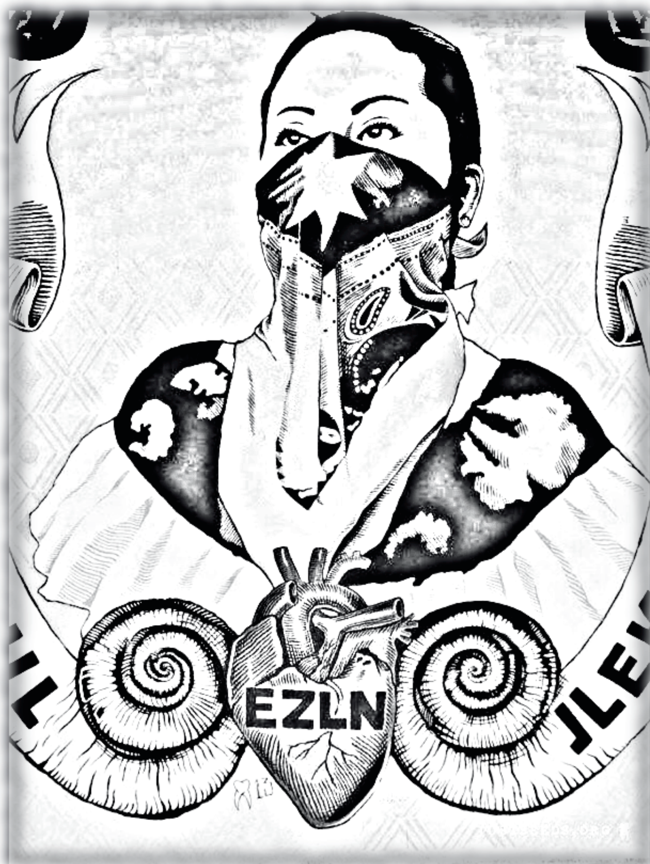
Gregoris Ioannou, Employment in crisis: Cyprus 2010-2013, The Cyprus Review, Vol.26:1 Spring 2014

Ζώντας την Αυτονομία: Το παράδειγμα των Ζαπατίστας

Συλλογικότητα Ramona*

«Τι σημαίνει να είσαι Ζαπατίστα;», ερωτήσαμε σε μια αλλιώτικη σχολική αίθουσα κάπου στο νότιο Μεξικό.

«Σημαίνει να οργανώννεσαι μόνος σου, να στήννεις τες δικές σου δομές, τα δικά σου προγράμματα εκπαίδευσης τζαι υγείας, χωρίς να χρειάζεσαι το κράτος», απάντησε ο πρώτος μαθητής που επήρε τον λόγο. «Σημαίνει τη συμμετοχή των γυναικών σε κάθε τομέα», επρόσθεσε μια μαθήτρια. «Να είσαι ζαπατίστα, σημαίνει πρώτα απ' όλα να είσαι άνθρωπος ελεύθερος. Σημαίνει να έσεις την ελευθερία του να οργανώννεσαι. Σημαίνει πολλή δουλειά, σημαίνει πως κάποιες φορές εννάσεις παραπάνω να φάεις τζαι άλλες πιο λλίο, κάποιες φορές εννά μπορείς να τζοιμηθείς τζαι άλλες όι. Σημαίνει να υπηρετείς τον λαό, τζαι να θέλεις την ελευθερία ούλλου του κόσμου, όι μόνο τη δική σου», εσυμπλήρωσε ένας που τους «promotores» όπως ονομάζονται οι καθηγητές.

Οι Ζαπατίστας αποτελούν τη μεγαλύτερη, πιο συνεπή επαναστατημένη τζαι αυτόνομη κοινότητα στον κόσμο. Αποτελούνται που πολλές διαφορετικές ιθαγενικές κοινότητες στο Μεξικό που επαναστατήσαν το 1994 τζαι σιγά σιγά εκτίσαν τις δικές τους αυτόνομες δομές άμεσης δημοκρατίας, συλλογικής οικονομίας, παιδείας, δικαιοσύνης τζαι υγείας, πέραν που - τζαι ενάντια - στο κράτος. Μέσα στην επανάσταση επαίξαν κομβικό ρόλο οι γυναίκες Ζαπατίστα, οι οποίες εδιεκδικήσαν τζαι εκερδίσαν την ισότητα, την αξιοπρέπεια τζαι την ελευθερία τους. Ο αγώνας τους αποτελεί επίσης έναν αγώνα για την οικολογία, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος τζαι της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Αυτονομία σημαίνει για τους Ζαπατίστας την ανεξαρτησία των κοινοτήτων τους που οποιεσδήποτε εξωτερικές δυνάμεις. Σημαίνει την απελευθέρωση που τα δεσμά του κράτους, την ελευθερία των συλλογικών αποφάσεων, της αυτοδιοίκησης, της άμεσης δημοκρατίας. Η έννοια της ελευθερίας πρέπει να ιδωθεί, στην προκειμένη, υπό το πρίσμα της συλλογικότητας: αποτελεί την ελευθερία του εμείς, του συζητούμε, του δουλεύκουμε, του αποφασίζουμε, του διοικούμε τους εαυτούς μας. Αυτονομία εν η ελευθερία της συλλογικής αυτοδιαχείρισης των κοινών που την ίδια την κοινότητα.

«Διοικώντας υπακούοντας»

Το πολιτικό σύστημα των Ζαπατίστας βασίζεται στες αρχές της συλλογικότητας, της ελευθερίας, της αυτοδιοίκησης τζαι της αυτονομίας. Η εξουσία πηγάζει που τες ίδιες τις κοινότητες, διαχύεται σε αυτές τζαι επιστρέφει σε αυτές. Το μοντέλο αυτοδιοίκησης βασίζεται στο μότο «διοικούμε υπακούοντας» (mandar obedeciendo). Τούτο εν σημαίνει απλά πως υπάρχει μια κυβέρνηση που υπακούει στη θέληση του λαού, αλλά ότι ο ίδιος ο λαός κυβερνά τον εαυτό του. Με τούντον τρόπο εξαφανίζονται τα όρια μεταξύ κυβερνώντων τζαι κυβερνωμένων.

Υπάρχουν τρία επίπεδα διακυβέρνησης στις ζαπατιστικές κοινότητες: το χωρκό, ο δήμος τζαι η ζώνη. Το πρώτο τζαι βασικότερο επίπεδο εν το χωρκό (pueblo). Στις συνελεύσεις ενός χωρκού συμμετέχουν ούλλ@ οι ζαπατίστας κάτοικ@, ενώ διαφέρουν που χωρκό σε χωρκό η συχνότητα των συνελεύσεων, το όριο ηλικίας για συμμετοχή κτλ. Τα χωρκά λειτουργούν ως πρωταρχικοί πυρήνες της αυτοδιοίκησης, αφού τζιαμέ λαμβάνουνται οι περισσότερες αποφάσεις τζαι λύνονται οι πλείστες διαφορές της καθημερινής ζωής.

Η συνέλευση του χωρκού «ονομάζει», μέσω διαδικασίας συναίνεσης, κάποια άτομα που εννά τα εκπροσωπούν στους αυτόνομους δήμους. Οι αυτόνομοι δήμοι αποτελούν το δεύτερο επίπεδο διακυβέρνησης. Εν υπεύθυνοι για τον συντονισμό τζαι την οργάνωση των χωρκών, καθώς τζαι για τη διαχείριση ανταλλαγής προϊόντων, τα σχολεία του δήμου, την παροχή υγείας σε δημοτικό επίπεδο, ζητήματα γης κ.ά. Τα άτομα που εκπροσωπούν τα χωρκά στο δήμο έχουν μια θητεία ενός με τριών χρόνων (ανάλογα με την κοινότητα).

Τέλος, στο τρίτο επίπεδο εν τα πέντε «Συμβούλια

Συλλογικότητα Ramona
Website: https://ramonacy.home.blog/
Facebook: Ramona Collective
Mail: ramonacy.espiv.net

Καλής Διακυβέρνησης» (Junta de Buen Govierno) που στεγάζουνται στα Caracol (κάτι σαν επαρχίες). Τα Συμβούλια εν τα ανώτερα βασικά κέντρα διοίκησης της αυτόνομης διακυβέρνησης. Συντονίζουν τα δημαρχεία, διαχειρίζουνται τα ανεπίλυτα προβλήματα τζαι συγκρούσεις, εν υπεύθυνα για την επιτήρηση των εργασιών τζαι την τήρηση των νόμων, για τη δικαιοσύνη, την παιδεία τζαι την υγεία σε επίπεδο ζώνης.

Μέσω των συνελεύσεων τούτων, το ιδανικό της Αυτονομίας εφαρμόζεται στην πράξη, αφού γίνεται η προσπάθεια να επιλυθούν όσο περισσότερα ζητήματα εν δυνατόν στο επίπεδο του χωρκού, στο επίπεδο δηλαδή που συμμετέχουν ούλλοι τζαι ούλλες. Κανένας/καμιά εκπρόσωπος εν λαμβάννει μισθό, ενώ ούλλ@ εν άμεσα ανακλητοί. Οι εκπρόσωποι «ονομάζονται» που τη συλλογική θέληση της συνέλευσης, όπως επίσης οι αποφάσεις λαμβάνουνται με συναίνεση τζαι όι με ψηφοφορία. Η διαδικασία τούτη απαιτεί μεν περισσόττερο χρόνο, αποτελεί δε υψίστης σημασίας άσκηση της συλλογικότητας, του συμβιβασμού, του συνυπάρχειν.

Συλλογική Οικονομία

Ίσως ο κύριος λόγος που οδήγησε στην επανάσταση του '94 να ήταν η οικονομική εξαθλίωση των ιθαγενών στην Chiapas. Το πλεονέκτημα που είχαν οι Ζαπατίστας απέναντι στον νεοφιλελεύθερο επεκτατισμό όμως ήταν ότι λόγω γεωγραφικών συγκυριών εμπόρεσαν να επαναδιεκδικήσουν τζαι να απαλλοτριώσουν μεγάλες εκτάσεις καλλιεργήσιμης γης. Η διαμόρφωση μιας γεωργικής οικονομίας ακολουθώντας ένα κολλεκτιβίστικο μοντέλο ήταν, έτσι, η μόνη ίσως λειτουργική επιλογή.

Οικογενειακή γη

Η γη που απαλλοτρίωσαν οι Ζαπατίστας ανήκει στην κοινότητα τζαι, παρότι παραχωρούνται κομμάθκια γης σε κάθε οικογένεια, πρόκειται απλά για άδεια χρήσης τζαι τίποτε παραπάνω. Οπότε η γη που παραχωρείται σαν οικονομικό υποβοήθημα προς την εκάστοτε οικογένεια εν θεωρείται ούτε που τους ίδιους σαν προσωπική ιδιοκτησία, καθώς το οικογενειακό πλαίσιο αντιμετωπίζεται σαν έναν εν γένει πλαίσιο συλλογικής διαβίωσης.

Συλλογική γη

Πάνω στην συλλογική γη εν ούλλοι υποχρεωμένοι να δουλεύκουν, άντρες τζαι γυναίκες, 3 μέρες την βδομάδα, ενώ τις υπόλοιπες εν ελεύθεροι να δουλεύκουν την οικογενειακή τους γη. Οι μόνοι που εξαιρούνται εν τα μέλη της διακυβέρνησης τζαι του δήμου, αλλά τζαι οι δασκάλοι τζαι γιατροί. Για όσο χρονικό διάστημα ασκούν τα συγκεκριμένα λειτουργήματα, η κοινότητα πρέπει να φροντίζει τζαι τη δική τους οικογενειακή γη.

Η αγροτική παραγωγή επικεντρώνεται πάνω σε πολλά συγκεκριμένα προϊόντα, όπως ρύζι, καλαμπόκι, φασόλια, ζάχαρη, μπανάνες, καφέ. Εκτρέφουν γουρούνια, κότες τζαι αγελάδες. Τα συγκεκριμένα προϊόντα καλύπτουν τις βασικές διατροφικές ανάγκες της κοινότητας.

Εκτός τούτου υπάρχουν τζαι οι τοπικοί συνεργατισμοί, αρκετοί από τους οποίους αποτελούν γυναικείες κολεκτίβες. Υπάρχουν, για παράδειγμα συνεργατισμοί για τον καφέ τζαι την εκτροφή αγελάδων, ενώ οι γυναικείες κοοπερατίβες συνηθίζουν να ασχολούνται με χειροτεχνίες τζαι την δημιουργία κήπων με λαχανικά. Ακόμα κάτι που επαρατηρήσαμεν σε ούλλα τα χωρκά ανεξαιρέτως εν τα συλλογικά μπακάλικα, τα οποία προμηθεύουν τους κατοίκους με προϊόντα πρώτης ανάγκης σε λογικές τιμές, παράγοντας τζαι κέρδος. Το κέρδος τούτο χρησιμοποιείται για να καλυφτούν τυχόν κοινά έξοδα, όπως για παράδειγμα τα μεταφορικά των αντιπροσώπων του χωριού όταν επισκέπτονται άλλα χωρκά για συνελεύσεις των αυτόνομων δήμων ή του συμβουλίου καλής διακυβέρνησης.

Αυτόνομη Δικαιοσύνη

Η Ζαπατιστική δικαιοσύνη, ή όπως την αποκαλούν οι ίδιοι οι Ζαπατίστας, «Η Άλλη Δικαιοσύνη», εστήθηκε, αφενός, αντλώντας γνώση που τα εθιμικά συστήματα δικαιοσύνης προτύττερων αλλά τζαι τωρασινών ιθαγενών λαών, τζαι αφετέρου, πιάννοντας παραδείγματα που τα σύγχρονα συστήματα δικαιοσύνης αποσκοπώντας (με επιτυχία θα ελέγαμε) στο να μεν επαναλάβει τα σοβαρά προβλήματά τους. Χαρακτηριστικό της αποτελεσματικότητας της εν το γεγονός ότι ακόμα τζαι άτομα που έννεν Ζαπατίστας, απευθύνουνται στην «Άλλη Δικαιοσύνη» για την επίλυση των διαμαχών μεταξύ τους.

Για την επίλυση θεμάτων εσωτερικής δικαιοσύνης τα μέρη απευθύνουνται είτε στις αρχές του χωρκού, είτε στο Δημοτικό Συμβούλιο, ή στο Συμβούλιο Καλής Διακυβέρνησης. Οι εκτελεστικές αρχές καλούνται να παίξουν το ρόλο του δικαστή, ο οποίος ρόλος εν παραπάνω μεσολαβητικός παρά δικαστικός. Κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας δεν ξοδεύεται ούτε τζαι ένα πέσο εφόσον έν υπάρχουν δικηγόροι τζαι οι «δικαστές» βλέπουν την δουλεία τους ως καθήκον προς την κοινότητα τζαι όι σαν επάγγελμα.

Οι διαδικασίες έννεν καθόλου χρονοβόρες, αφού έν υπάρχει ούτε γραφειοκρατία να καθυστερεί την διαδικασία ούτε μεγάλος αριθμός υποθέσεων. Το μόνο που μπορεί να πάρει λλίο παραπάνω χρόνο εν η επιβολή ποινής, τζαι τούτο επειδή η ποινή αποφασίζεται που ούλλα τα μέρη στη δίκη: παραπονούμενο, κατηγορούμενο τζαι δικαστική αρχή.

Οι ποινές που μπορεί να επιβληθούν είναι συνήθως η αποκατάσταση του παραπονούμενου μέρους στη θέση που εννά ήταν εάν δεν εδιαπράττετουν το αδίκημα. Ποττέ δεν επιβάλλεται χρηματική ποινή τζαι όταν δεν αρμόζει η αποκατάσταση, όπως για παράδειγμα όταν τιμωρείται άτομο επειδή έπινε αλκοόλ, τότε η ποινή μπορεί να εν εξαναγκαστική συλλογική δουλεία (ούτως ώστε η κοινότητα να επανακτήσει την εμπιστοσύνη της προς το άτομο που εδιέπραξε το «αδίκημα») ή κατακράτηση σε ένα χώρο μέσα στο Caracol, η οποία ως συνήθως διαρκεί όσο διαρκεί η εξαναγκαστική συλλογική εργασία. Η χειρότερη ποινή θεωρείται ο εξοστρακισμός.

Αυτόνομη Παιδεία

Όταν μιλούμε για αυτόνομη παιδεία στην περίπτωση των Ζαπατίστας, έν πρέπει να την συγκρίνουμε με τον τύπο μόρφωσης που γνωρίζουμε στον δυτικό κόσμο. Πριν την επανάσταση, στες ιθαγενικές περιοχές στη Chiapas υπήρχαν ελάχιστα σχολεία, τα κορίτσια πολλές φορές έν εμπορούσαν να γίνουν μαθήτριες ενώ οι τυχεροί που είχαν πρόσβαση σε σχολείο εδιδάσκουνταν μόνο στα ισπανικά τζαι όι στη μητρική, ιθαγενική τους γλώσσα. Η επανάσταση έθεσε, έτσι, ως βασικό πυλώνα της το να πάρουν οι ιθαγενείς τη μόρφωση στα σέρκα τους. Εχτιστήκαν τζαι λειτουργούν εκατοντάδες αυτόνομα σχολεία πρωτοβάθμιας τζαι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπου ούλλ@ έχουν το δικαίωμα της δωρεάν μόρφωσης, τόσο στα ισπανικά όσο τζαι στις ιθαγενικές γλώσσες.

Οι «καθηγητές» προέρχονται που τες ίδιες τες κοινότητες τζαι ονομάζουνται «promotores de educaction», δηλαδή «προωθητές της εκπαίδευσης», θέλοντας έτσι να σπάσουν τους αυστηρούς διαχωρισμούς ανάμεσα σε διδάσκοντες-διδασκόμενους. Οι «promotores» προέρχονται που τες κοινότητες τζαι εν λαμβάννουν μισθό. Αντί αυτού, λαμβάνουν φροντίδα που την κοινότητα, η οποία δουλεύκει τζαι τα χωράφκια τους όταν οι ίδιοι εργάζονται στα σχολεία. Οι αποφάσεις για την ύλη των μαθημάτων λαμβάνονται σε συνελεύσεις με τις κοινότητες που γίνονται στην αρχή της χρονιάς, ενώ οι καθημερινές αποφάσεις σε κάθε σχολείο λαμβάνονται μέσα που συνελεύσεις των promotores. Στα σχολεία, promotores τζαι μαθητ@ εν συνυπεύθυνοι για την καθαριότητα, τη φροντίδα της γης τζαι κάθε εργασία. Μερικά που τα μαθήματα που διδάσκουνται εν η ιστορία, τα μαθηματικά, η γλώσσα, η αγρο-οικολογία τζαι η αυτονομία. Δίνεται έμφαση στην πρακτική εργασία της γης παρά στα θεωρητικά μαθήματα, αφού αποτελεί τη βασική ανάγκη της κοινότητας. Η όλη φιλοσοφία της αυτόνομης παιδείας καθορίζεται που τες αρχές της συνεργασίας, της αλληλοβοήθειας, της αμοιβαιότητας τζαι της κριτικής σκέψης.

Αντί επιλόγου: Η αυτονομία των Ζαπατίστας κινδυνεύκει

Όταν εξεκινήσαν την επανάστασή τους το 1994, μέσα στα πλαίσια της κατάρρευσης του «υπαρκτού σοσιαλισμού» τζαι της απόλυτης κυριαρχίας του νεοφιλελευθερισμού, οι Ζαπατίστας εδείξαν στον κόσμο ότι εν υπάρχει κανένα «τέλος της ιστορίας». Κατά το πέρας των χρόνων, το ζαπατιστικό κίνημα εξελίχθηκε στο μεγαλύτερο πείραμα αυτόνομων, επαναστατημένων κοινοτήτων στον κόσμο, ένα κίνημα που ενέπνευσε τζαι εμπνέει συντρόφισσες τζαι συντρόφους ανά το παγκόσμιο. Όπως ενέπνευσε τζαι τη συλλογικότητά μας, η οποία έφτασε μέχρι το Μεξικό για να δει την αυτονομία τους που κοντά.

Το κίνημα τούτο όμως βρίσκεται σήμερα σε κίνδυνο. Η «αριστερή» κυβέρνηση του νέου προέδρου του Μεξικού, Manuel Obrador, σχεδιάζει τεράστια πρότζεκτ «ανάπτυξης» στο νότιο Μεξικό: το αποκαλούμενο «Τραίνο των Μάγιας» που περνά μέσα που προστατευόμενες δασικές περιοχές, μαζικές τουριστικές εγκαταστάσεις, φύτευση εμπορεύσιμων δέντρων μέσα στη ζούγκλα, κατασκευή αυτοκινητόδρομου που εννά συνδέει τον Ατλαντικό με τον Ειρηνικό, εξορυκτικές «επενδύσεις» τζαι άλλα. Τούτα ούλλα τα πρότζεκτς φέρνουν στην περιοχή εκατομμύρια νέους τουρίστες, ρύπανση του περιβάλλοντος, καταστροφή περιοχών μέσα στη ζούγκλα. Απειλούν αρχαιολογικούς θησαυρούς τζαι ιθαγενικούς πολιτισμούς.

Τους τελευταίους πέντε μήνες, ο νέος πρόεδρος εκήρυξε άτυπο πόλεμο στις αυτόνομες ζαπατιστικές κοινότητες. Τούτο γίνεται τόσο μέσω ενός υπόγειου πολέμου προπαγάνδας στα ΜΜΕ, τα κοινωνικά δίκτυα τζαι τη δημόσια σφαίρα, που θέλουν να σπιλώσουν την εικόνα των Ζαπατίστας ως «αντιδραστικών» που αντιτίθενται στην ανάπτυξη. Παράλληλα ο πόλεμος λαμβάννει τζαι πιο στρατιωτική μορφή, με συλλήψεις, φυλακίσεις, απαγωγές τζαι δολοφονίες. Μόνο τους τελευταίους δυο μήνες εδολοφονηθήκαν τέσσερις ακτιβιστές για την οικολογία τζαι τα δικαιώματα των ιθαγενών, κάποιοι εκ των οποίων εν μέλη του Εθνικού Ιθαγενικού Κογκρέσου, όπου συμμετέχουν τζαι οι Ζαπατίστας. Για τούτους τους λόγους, αλλά τζαι για τες ακόμα πιο δύσκολες μέρες που έρκουνται, αποτελεί καθήκον μας να σταθούμε αλληλέγγυοι στον αγώνα των Ζαπατίστας για τη διαφύλαξη της αυτονομίας τζαι της αξιοπρέπειάς τους.

Αυτοοργάνωση και Υγεία

Αυτό το κείμενο που παρατίθεται αποτελεί μέρος της μπροσούρας Αυτοοργάνωση και Υγεία που εξέδωσε η Ατοοργανωμένη Δομή Υγείας Εξαρχείων, η οποία στεγάζεται στον υπόγειο χώρο του Κατειλημμένου Κοινωνικού Κέντρου Κ*ΒΟΞ.
Περισσότερες πληροφορίες για την ΑΔΥΕ εδώ: https://adye.espivblogs.net/

Σκέψεις για την αυτοοργάνωση στην υγεία

Η δική μας άποψη κινείται αντιδιαμετρικά ως προς τις καθεστηκυίες αντιλήψεις για την υγεία, καθώς εκτιμούμε ότι είναι ένα δημόσιο αγαθό, το οποίο το άτομο καλείται να προστατεύσει και να προάγει, προς όφελος του ιδίου και της κοινωνίας.

Πιστεύουμε στη συγκρότηση μίας ισότιμης σχέσης ιατρού και ασθενούς, η οποία στηρίζεται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Κατά πρώτον, η ιατρική διάγνωση πρέπει να είναι ολιστική, με βάση την προσωπικότητα και την ιδιοσυγκρασία του ατόμου και όχι μόνο με βάση το σύμπτωμα ή την ασθένεια ως κλινική εικόνα. Κατά δεύτερον, θα πρέπει να επιδιωχθεί επισταμένως και να ενθαρρυνθεί συστηματικά η ιδέα της αυτομόρφωσης ατόμων και κοινωνιών, η οποία προϋποθέτει ευρεία πληροφόρηση για ειδικά θέματα που αφορούν συγκεκριμένες νόσους αλλά και γενικά θέματα που αφορούν στην πρόληψη. Κατά τρίτον, θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη και αναγκαία η άμεση συμμετοχή του ασθενούς στη λήψη απόφασης για τη θεραπεία του. Τέλος, το άτομο θα πρέπει να έχει πλήρες δικαίωμα στη μη λήψη θεραπείας και στην ευθανασία, γεγονός που θα ενισχύσει στην πράξη την αυτονομία του ασθενούς ως πολιτικού υποκειμένου.

Έτσι ο ασθενής θα μπορεί να αποκτά πλήρη και ξεκάθαρη γνώση της σοβαρότητας της κατάστασής του, να κατανοεί τους κινδύνους, τις δυνατότητες θεραπείας και τις αβεβαιότητες της προτεινόμενης και των εναλλακτικών θεραπειών, να ζυγίζει το δυνητικό προσωπικό κόστος και όφελος της θεραπείας, ώστε να αποτιμήσει την αξία της και να συμμετέχει στις αποφάσεις σε οποιοδήποτε επίπεδο επιθυμεί.

Αυτές οι προϋποθέσεις κρίνονται αναγκαίες για μια ισότιμη σχέση μεταξύ θεραπευτή και θεραπευόμενου και παράλληλα αποτελούν μία πρόκληση για τους επαγγελματίες υγείας, οι οποίοι οφείλουν να διδαχθούν από τους ασθενείς και να τους διδάξουν στην κατεύθυνση της αυτοοργάνωσης στην υγεία τους. Άλλωστε κάτι τέτοιο έχει αποδειχθεί εδώ και πολλά χρόνια ότι είναι εφικτό. Οι πολίτες πρέπει να διεκδικήσουν τη γνώση, ώστε να προστατεύσουν την υγεία τους και την υγεία των άλλων, να μεταφέρουν τις εμπειρίες τους στους υγειονομικούς και εκείνοι με τη σειρά τους να τους πληροφορούν καλύπτοντας ακόμη και την απορία που δεν μπορούν να σκεφτούν.

Η ασθένεια δεν θα πρέπει να θεωρείται στίγμα, ντροπή ή τιμωρία. Είναι το μέτρο της φυσιολογικότητάς μας, καθώς δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην ασθενεί. Ο πόνος, τα γηρατειά, ο θάνατος είναι κομμάτια της ανθρωπινότητάς μας.

Επίσης, ενάντια στην κυρίαρχη ψυχολογία που απεκδύει τον ψυχικό πόνο από τις κοινωνικές και πολιτικές του διαστάσεις, θεωρούμε πως πρέπει να συνυπολογίζεται και να αξιολογείται διαρκώς το κοινωνικό πεδίο μέσα στο οποίο ζει το υποκείμενο. Ο λειτουργός ψυχικής υγείας μπορεί να συναντήσει τον ψυχικά πάσχοντα και να αλληλοβοηθηθούν στην αναζήτηση των σημείων ρήξης ανάμεσα στο κοινωνικό και το ατομικό και στην απόδοση νοήματος της σύγκρουσης αυτής. Με την αναγνώριση πως και οι δύο υπόκεινται στις συνέπειες του κυρίαρχου συστήματος, μπορούν να ξεπεράσουν τα εμπόδια που δημιουργεί ο ρόλος του ειδικού, να νιώσουν κοινωνικά αλληλέγγυοι και να εμπλακούν σε από κοινού δράσεις, να αναζητήσουν και να αξιολογήσουν τις συνθήκες της κατεστημένης κανονικότητας που εγκλωβίζει και προκαλεί την υπαρξιακή οδύνη.

Η συμμετοχή των ασθενών και θεραπευτών σε αυτοοργανωμένες ομάδες λειτουργεί απελευθερωτικά, συμβάλλοντας στον αυτοπροσδιορισμό και την κινητοποίηση τους. Λειτουργώντας συλλογικά, με την ενεργό συμμετοχή της οικογένειας και της κοινότητας στην θεραπευτική διαδικασία, μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο κοινοτικών υπηρεσιών και έτσι να διαπιστώσουμε πως η ψυχική ζωή είναι ένα συνεχές με την κοινωνική ζωή και όχι μια αποκομμένη και εξατομικευμένη διαδικασία. Η θεραπευτική αποτελεσματικότητα δεν συνδέεται μόνο με τη μείωση των συμπτωμάτων, αλλά με το αίτημα για μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Η αυτοοργάνωση αποτελεί μια εξαιρετικά κρίσιμη και χρήσιμη διαδικασία και στον χώρο της υγείας. Αποτελεί επίθεση απέναντι στον αδίστακτο καπιταλισμό και ταυτόχρονα τον κορμό εκείνο που θα γεννήσει και θα τροφοδοτήσει τα κλαδιά μιας άλλης κοινωνίας, μιας υγιούς κοινωνίας.

Πρόταση κοινωνικής αυτοδιαχείρισης της υγείας

Θεωρούμε δεδομένο ότι είναι αδύνατο να υπάρξει πραγματικά αυτοοργανωμένη δόμηση στη δημόσια υγεία στο σύνολο της, χωρίς την αναγκαία και πλήρη απαλλοτρίωση από τα κρατικά και ιδιωτικά δεσμά και

ένταξη στα πλαίσια της γενικευμένης αυτοδιεύθυνσης θεσμών όπως η πανεπιστημιακή έρευνα και χώρων παραγωγής όπως οι φαρμακοβιομηχανίες εργοστάσια τεχνολογίας αιχμής κ.λπ. Η πανεπιστημιακή έρευνα και η ανάπτυξη διαγνωστικών και θεραπευτικών τεχνολογιών θα πρέπει ν' απαγκιστρωθούν από τους νόμους της αγοράς και από τη στοχοθεσία των ιδιωτικών και κρατικών μηχανισμών που αποβλέπουν –μέσα από τις διακηρύξεις τους για προαγωγή της υγείας– μόνο στο κέρδος και να υπαχθούν στην κάλυψη των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας, όπως αυτές αναγνωρίζονται κάθε φορά από την ίδια.

Φυσικά, το ίδιο ισχύει και για το κοινωνικό σώμα: η γενικευμένη αυτοοργάνωση σε όλους τους χώρους υγειονομικού χαρακτήρα δεν μπορεί παρά να προϋποθέτει την αυτοοργάνωση της κοινωνίας σε επίπεδο γειτονιών, πόλεων και περιφερειών. Εκκινώντας από τη συνέλευση της γειτονιάς που αντιμετωπίζει τοπικά και επιμέρους ζητήματα καθημερινότητας, θεωρούμε αναγκαία τη δόμηση ομοσπονδιακών συνελεύσεων σε επίπεδο πόλεων ή ενώσεων επαρχιακών οικισμών και συνομοσπονδιών σε επίπεδο περιφερειών. Σε κάθε βαθμίδα συνέλευσης, οι εκπρόσωποι είναι κληρωτοί και ανακλητοί, οι αποφάσεις λαμβάνονται οριζόντια και αμεσοδημοκρατικά από τη βάση της γειτονιάς μέχρι την περιφέρεια.

Κατά συνέπεια, κοινωνία, δημόσια υγεία, έρευνα και τεχνολογία οργανώνονται σε δίκτυα συνελεύσεων, όπου, αδιαμεσολάβητα και χωρίς την παρέμβαση ή τη χειραγώγηση κάποιου εξωκοινωνικού θεσμού όπως το κράτος και οι Μ.Κ.Ο., αποφασίζονται ποιες είναι οι πραγματικές υγειονομικές ανάγκες του πληθυσμού και πώς αυτές καλύπτονται. Προϋποτίθεται, επομένως, η σύσταση μίας άλλης οριζόντιας, χωρίς αντιπροσώπους, ανάθεση και τεμαχισμούς της κοινωνίας (κόμματα), πολιτείας.

Ως προς τη δόμηση της αυτοοργανωμένης δημόσιας υγείας, προτείνουμε τη σύσταση δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας σε πλαίσιο γειτονιάς, ή ευρύτερων συνοικιών, που θα λειτουργούν με συνελεύσεις χωρίς ιεραρχίες, στις οποίες συμμετέχουν ισότιμα όλοι όσοι εργάζονται σε αυτές (νοσηλευτές, καθαριστές, γιατροί, διοικητικοί) σε άμεση συνεργασία και επικοινωνία με τη συνέλευση της γειτονιάς. Στο πλαίσιο της αυτονόμησης και χειραφέτησης του ατόμου από την ιατρική αυθεντία, το πρωτοβάθμιο ιατρείο της γειτονιάς, σε συνεργασία με τη συνέλευσή της διοργανώνει σεμινάρια αυτομόρφωσης σε θέματα σωματικής και ψυχικής υγείας, ώστε ο ασθενής και ο πολίτης να είναι σε θέση να συμμετέχουν στις αποφάσεις που αφορούν την υγεία τους και τη δημόσια υγεία.

Ως προς τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα υγείας, προτείνουμε την αξιοποίηση των υπαρχόντων νοσοκομειακών μονάδων και τη δημιουργία νέων με πληθυσμιακά κριτήρια που θα λειτουργούν στη βάση της ομοσπονδίας ευρύτερων περιοχών. Τα ομοσπονδιακά αυτά νοσοκομεία θα λειτουργούν πάλι με τον ίδιο αμεσοδημοκρατικό τρόπο, σε συνεργασία με την ομοσπονδία λαϊκών συνελεύσεων της περιοχής αρμοδιότητάς τους και πάντα σε σύνδεση με τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά κέντρα και τις βιομηχανικές μονάδες που άπτονται των βιοϊατρικών επιστημών (φαρμακοβιομηχανίες, εργοστάσια παραγωγής ιατρικών μηχανημάτων κ.λπ.).

Τέλος, αντί για τις υπάρχουσες ψυχιατρικές δομές και τα κρατικά και ιδιωτικά κέντρα ψυχολογικής υποστήριξης, προτείνουμε αυτοοργανωμένες δομές ψυχολογικής στήριξης και ανοικτές θεραπευτικές συλλογικότητες, όπου τα υποκείμενα οργανώνουν τη ζωή τους για όσο χρόνο χρειάζεται να μείνουν στη συλλογικότητα. Στη λειτουργία των δομών και στη λήψη αποφάσεων συμμετέχουν ισότιμα θεραπευτές και θεραπευόμενοι πάντα σε συνεργασία με τις συνελεύσεις γειτονιάς και τις ομοσπονδιακές συνελεύσεις.

Ενάντια στην εκτεταμένη καπιταλιστική εργαλειοποίηση του αγαθού της υγείας, που υποσκάπτει συστηματικά την αυτονομία ατόμων και κοινωνιών, η αυτοοργάνωση είναι η μόνη ρεαλιστική διέξοδος προς ένα μέλλον που αξίζει να βιωθεί.

Λίγα λόγια περί αυτονομίας/ ελευθερίας στο διαδίκτυο

X

Το διαδίκτυο δημιουργήθηκε με μια άναρχη, αταξική δομή και με απεριόριστες δυνατότητες, που ο καθένας μπορεί να επικοινωνεί, να ανταλλάζει πληροφορίες και να έχει πρόσβαση σε ό,τι επιθυμεί χωρίς περιορισμούς. Με την πάροδο των χρόνων αυτό τείνει να αλλάξει, καθώς τεχνολογικοί κολοσσοί, πολυεθνικές και κυβερνήσεις εισάγουν στο διαδίκτυο το καπιταλιστικό μοντέλο, κτίζοντας διαδικτυακά σύνορα, περιορίζοντας την πρόσβαση στην πληροφορία απαιτώντας χρηματικές συναλλαγές, παρακολουθώντας τον κάθε χρήστη ξεχωριστά, πουλώντας την ιδιωτική του ζωή σε διαφημιστικές εταιρείες, με το κράτος να εποπτεύει, να ελέγχει και να καταστέλλει/λογοκρίνει όποτε νιώθει ότι αμφισβητείται η κυριαρχία του. Οι ιεραρχικές δομές στις σημερινές καπιταλιστικές κοινωνίες χρησιμοποιούν την τεχνολογία με σκοπό τη διατήρηση και την αύξηση του ελέγχου της κοινωνίας από τους έχοντες εξουσία. Η ανεξέλεγκτη ανάπτυξη και ο ανταγωνισμός μεταξύ των πολυεθνικών έχουν σαν αποτέλεσμα να κλειδώνουν και να κρατούν την παγκόσμια γνώση για τον εαυτό τους προς όφελός τους. Μέσα σε αυτό το σύστημα που διακινείται από τον νόμο του χρήματος και επιβάλλει τη λήψη αποφάσεων από τους λίγους για τους πολλούς, εμφανίστηκε το Ελεύθερο λογισμικό και το Linux, προκαλώντας μια επανάσταση στον χώρο της τεχνολογίας.

Το ελεύθερο λογισμικό ξεκίνησε από τον Richard M. Stallman το 1983. Το Project GNU είχε ως στόχο να δημιουργήσει ένα πλήρες σύστημα λογισμικού που θα διατίθετο ελεύθερα σε όλους, κόντρα στα εταιρικά και ιδιοταγή λειτουργικά συστήματα της εποχής. Πολλές φορές στο άκουσμα του ελεύθερου λογισμικού (free software) δημιουργείται η εντύπωση ότι μιλάμε για κάτι που είναι δωρεάν. Αυτή η παρεξήγηση υπάρχει κυρίως από την αγγλική λέξη free, που όμως προέρχεται από το freedom και αφορά την ελευθερία και όχι την τιμή. Το GNU έχει θέσει τέσσερις βασικές ελευθερίες που πρέπει να διέπουν τα λογισμικά ώστε να σέβονται την ελευθερία του χρήστη.

•Ελευθερία 0: Η ελευθερία του χρήστη να εκτελέσει το πρόγραμμα για οποιοδήποτε σκοπό επιθυμεί.

•Ελευθερία 1: Η ελευθερία του χρήστη να μελετήσει, να επεξεργαστεί και να τροποποιήσει το πρόγραμμα για οποιοδήποτε σκοπό επιθυμεί. Αυτό προϋποθέτει και την ελεύθερη πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα του προγράμματος.

•Ελευθερία 2: Η ελευθερία του χρήστη να αναδιανέμει το πρόγραμμα ώστε να μπορεί να βοηθήσει άλλους.

•Ελευθερία 3: Η ελευθερία του χρήστη να διαμοιράσει σε άλλους αντίγραφα των εκδόσεων από το πρόγραμμα που τροποποίησε. Με τον τρόπο αυτό μπορεί η κοινωνία και οι απανταχού κοινότητες και χρήστες να επωφεληθούν από τις αλλαγές που έκανε. Προϋποθέτει την πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα του προγράμματος.

Πάνω σε αυτές τις ελευθερίες δημιουργήθηκε και το Linux. Το Linux είναι ένα λειτουργικό σύστημα που αναπτύχθηκε από τους ίδιους τους χρήστες μέσω του διαδικτύου και μέσω αυτού συνεχίζει να αναπτύσσεται από εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους σε ολόκληρο τον κόσμο. Το GNU/Linux αποδεικνύει ότι με κοινοτική δράση οι άνθρωποι μπορούν να παράγουν υψηλής ποιότητας τεχνολογίες και επιστήμη, διαθέσιμες για όλους, χωρίς να υπάρχει ανάγκη για κάποια εταιρεία. Όλοι οι χρήστες είχαν/έχουν ένα κοινό σκοπό, μια κοινή ιδέα που πραγματοποιείται με τη συνεργασία και τον διαμοιρασμό της γνώσης. Δεν έχει την παραμικρή σημασία το χρώμα, η θρησκεία, οι πεποιθήσεις, οι σεξουαλικές προτιμήσεις, η σωματική αρτιμέλεια ή οτιδήποτε άλλο. Γι' αυτό το GUN/Linux ήταν και είναι κάτι επαναστατικό και, όπως κάθε επαναστατικό, καινοτομεί επειδή κάνει αυτά που ορίζουν οι καιροί και θέλουν οι άνθρωποι. Η ομαδική διαδικτυακή συνεργασία αποδείχθηκε ότι δεν ανήκει στη χώρα της φαντασίας. Έτσι, η μικρή ομάδα που ανέπτυσσε το λογισμικό αυξήθηκε με την πάροδο των χρόνων και πήρε τη μορφή κοινότητας, με προγραμματιστές και άλλους από κάθε γωνία του πλανήτη όπου υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο.

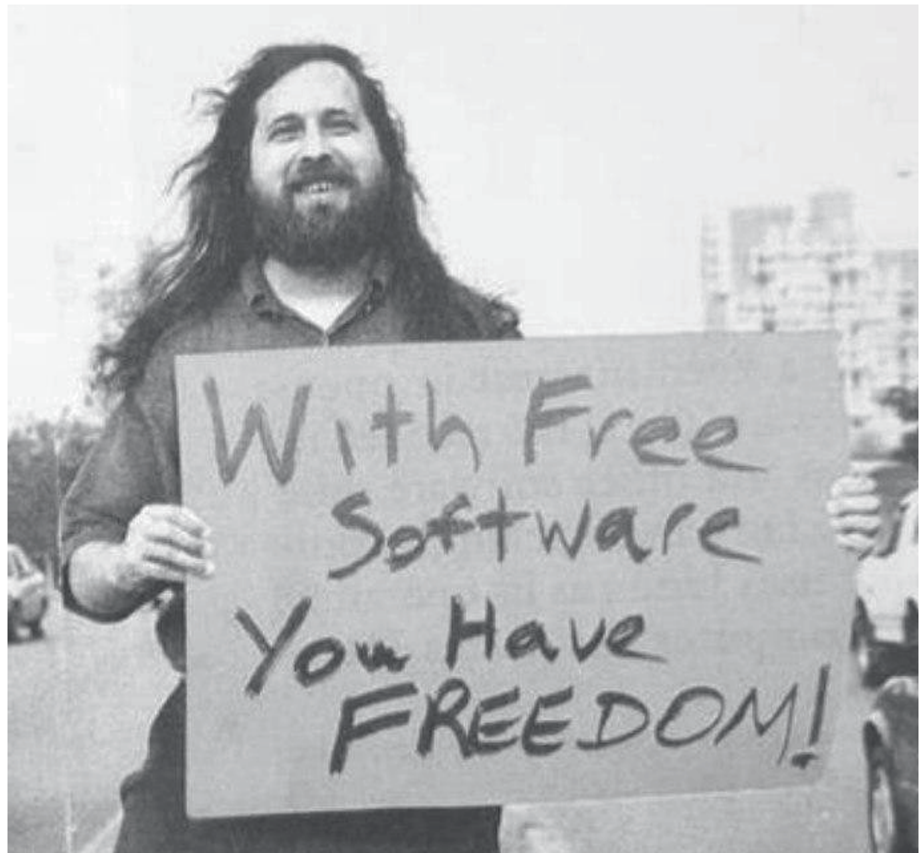
Η ανάπτυξη του GNU/Linux δεν βασίζεται σε ηγέτες. Μέσω ενός γενικού ψηφίσματος, οι προγραμματιστές μπορούν να ανατρέψουν τον ίδιο τον project leader και να καθορίσουν την πορεία του έργου. Αντίθετα, τα εμπορικά λειτουργικά συστήματα όπως είναι της Microsoft (Windows) και της Apple (MacOS) είχαν και έχουν ως στόχο μόνο το κέρδος των ιδιοκτητών, εις βάρος της τεχνολογίας και χωρίς να προσφέρουν στην κοινωνία. Τα λογισμικά αυτών των εταιρειών σαφώς και δεν δημιουργήθηκαν από το μηδέν, αλλά εκμεταλλεύτηκαν και ανέπτυξαν ιδέες και διαθέσιμες τεχνολογίες που ήταν χωρίς πατέντες. Στη συνέχεια χρησιμοποίησαν ένα νομοθετικό σύστημα που στις ΗΠΑ ανέκαθεν ευνοούσε τους ιδιώτες με αποτέλεσμα να

πατεντάρουν τα πάντα, ασχέτως αν όλα όσα είχαν δημιουργήσει βασίζονταν στη συντριπτική τους πλειοψηφία σε άλλους ανθρώπους, οι οποίοι δεν είχαν πατεντάρει τις ιδέες τους αλλά μοιράστηκαν τη γνώση τους. Οι πατέντες και τα πνευματικά δικαιώματα δεν χρησιμοποιούνται για να εξυπηρετήσουν τον άνθρωπο και την τεχνολογία αλλά για να αυξήσουν τα κέρδη των εταιρειών που τα χρησιμοποιούν. Με τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας εμποδίζουν τόσο τους χρήστες όσο και τους προγραμματιστές να αντιγράψουν ή έστω να αλλάξουν στο παραμικρό την αρχιτεκτονική του λογισμικού. Χρησιμοποιώντας κάποιος τέτοια λογισμικά το μόνο που πετυχαίνει είναι να πλήττει την ελευθερία του. Φανταστείτε να αγοράζει κάποιος ένα σπίτι που στους όρους του συμβολαίου θα απαγορευόταν η οποιαδήποτε τροποποίηση ή προσθήκη. Ούτε το βάψιμο των τοίχων στο χρώμα που επιθυμεί επιτρέπεται, ούτε η μετακίνηση των επίπλων. Αργά ή γρήγορα θα αντιληφθεί ότι δεν είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης του σπιτιού. Το λειτουργικό σύστημα που προσφέρουν, αν και χρυσοπληρωμένο, εξουσιάζει τον χρήστη καταπατώντας κάθε ίχνος ελευθερίας. Το ελεύθερο λογισμικό και το Linux δημιούργησαν, με την ανάπτυξη ενός ελεύθερου και ανοιχτού κώδικα λογισμικού, ένα αγκάθι στο σύστημα που χάλαγε την πιάτσα του μονοπωλίου των λίγων και μείωνε τα υπερκέρδη τους. Και αφού όλα μετριούνται σε χρήματα, ας σκεφτεί κάποιος πόσα θα πωλούνταν τα λογισμικά χωρίς το GNU/Linux.

Πέραν των ιδεολογικών και πολιτικών διαφορών μεταξύ ελεύθερου/ανοιχτού λογισμικού και ιδιοταγούς/κλειστού λογισμικού, υπάρχουν και άλλα πρακτικά πλεονεκτήματα στο ελεύθερο λογισμικό. Από τη στιγμή που ο κώδικας είναι διαθέσιμος σε όλους είναι θέμα χρόνου να εντοπιστούν και να διορθωθούν τυχόν προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν. Δεν χρειάζονται γραφειοκρατικές ή άλλες διαδικασίες. Χιλιάδες άνθρωποι εκεί έξω παρατηρούν και ενημερώνουν το λογισμικό, αντιμετωπίζοντας τα προβλήματα σε ελάχιστα λεπτά ή σε λίγες ώρες. Το ακριβώς αντίθετο συμβαίνει με τα εταιρικά λογισμικά όπου ο κώδικας τους είναι κλειστός. Συχνά τα προβλήματα αργούν να εντοπιστούν και στη συνέχεια οι άνθρωποι που θα ασχοληθούν να τα εξετάσουν είναι οι λίγοι μισθωτοί προγραμματιστές της εταιρείας. Ο χρόνος που χρειάζονται είναι πολύ περισσότερος και σίγουρα είναι δύσκολο να έχουν ικανοποιητικό αριθμό feedback από τους χρήστες. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και με τη γενικότερη ανάπτυξη του λογισμικού. Ένα ελεύθερο λογισμικό θα αναπτυχθεί ταχύτερα και θα είναι φιλικότερο στον χρήστη, καθώς ο κώδικας του είναι διαθέσιμος και με αυτόν ασχολούνται μια πληθώρα ανθρώπων, βελτιώνοντάς το και δίνοντάς του επιπλέον χαρακτηριστικά. Επίσης όποιο πρόβλημα ή απορία έχει ο χρήστης σχετικά με το λογισμικό, μπορεί με μια ερώτηση στο φόρουμ της κοινότητας να λυθεί. Μέσα σε αυτές τις κοινότητες ο κάθε χρήστης μπορεί να μοιράζεται τα πάντα με τους υπόλοιπους χρήστες, να μάθει πολλά, να ανακαλύψει ακόμα περισσότερα, καθώς και να επηρεάσει την πορεία ανάπτυξης του λογισμικού που χρησιμοποιεί.

Σε μια καπιταλιστική κοινωνία οι τεχνολογίες που είναι χρήσιμες σε αυτούς που έχουν εξουσία είναι αυτές που εξαπλώνονται. Δεδομένου ότι ζούμε σε μια ιεραρχική κοινωνία η τεχνολογία τείνει να αντικατοπτρίζει τις δομές εξουσίας του υπάρχοντος συστήματος και να επιβάλλει εκ νέου την ιεραρχία και την κυριαρχία στους ανθρώπους. Η ανάπτυξη των λειτουργικών συστημάτων από την Microsoft και την Apple εξυπηρετούν τις τακτικές του συστήματος και έχουν ως στόχο όχι μόνο τη διατήρηση αλλά και την αύξηση του κέρδους τους και της εξουσίας τους εις βάρος των υπολοίπων. Οι φιλελεύθερες δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας δεν πρέπει να μας παραπλανούν. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η εξάλειψη της όποιας ανισότητας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση αυτοδιαχειριζόμενων δομών και της επίτευξης μιας ελεύθερης κοινωνίας.

Τα εργαλεία για να επιτύχουμε μια αυτοοργανωμένη κοινωνία, χωρίς γραφειοκρατικές πρακτικές είναι εδώ και έχουν ήδη αποδείξει τη δυναμική τους. Το μόνο που έχουμε να κάνουμε είναι να τα χρησιμοποιήσουμε, απαλλάσσοντας τους εαυτούς μας από τα διάφορα ιδιοταγή λογισμικά που πλήττουν την ελευθερία μας. Πρέπει να αγωνιστούμε για μια κοινωνία ελεύθερη και αυτόνομη, για ένα ελεύθερο χωρίς περιορισμούς διαδίκτυο, για τον ελεύθερο διαμοιρασμό της γνώσης και για την ελεύθερη χωρίς όρια ανταλλαγή πληροφοριών και επικοινωνία.

Αυτοοργάνωση και αθλητισμός. Το παράδειγμα από τον ελληνικό χώρο

Negative Dialectic

Ήταν το χειμώνα του 2016, όταν σε μία από τις επιστροφές μου στην πόλη που μεγάλωσα, ένας φίλος μου λέει να πάμε γήπεδο. Μόλις είχε αρχίσει το τοπικό ερασιτεχνικό πρωτάθλημα μπάσκετ ανδρών κι ο Ν. έπαιζε στη νεοσύστατη αυτοοργανωμένη ομάδα. Εγώ γήπεδο παίζει να μην είχα πάει ποτέ και μπάλα μάλλον είχα να δω καμιά δεκάρα χρόνια. Κλασικά, αηδία για το μοντέρνο ποδόσφαιρο, αηδία για τα στημένα, αηδία για τους χουλιγκάνους, απογοήτευση γενικά για εκείνο τον αθλητισμό του αθέμιτου ανταγωνισμού, είναι μερικοί απ' τους λόγους για τους οποίους απείχα. Τα παιδιά του Μαρίνου Αντύπα όμως είχαν ένα άλλο παράδειγμα να προτείνουν στην κοινωνία και τον αθλητισμό. Ιδέες που ακούγονται ουτοπικές, οι οποίες ωστόσο αποδείχτηκαν βιώσιμες και προσελκύουν κόσμο που πλαισιώνει το εγχείρημα σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Ένα όνειρο τρελό που θα το βγάνουν αληθινό... όπως ακούγεται να φωνάζουν στις κερκίδες.

Το κείμενο που ακολουθεί αποτελεί μια προσπάθεια να παρουσιαστεί εδώ το παράδειγμα της αυτοοργάνωσης στον αθλητισμό στην Ελλάδα. Όσα γράφονται λοιπόν, αντλούνται από εμπειρίες απ' τη συμμετοχή μου στο εγχείρημα, από συναντήσεις με συντρόφισσες και συντρόφους από άλλες ομάδες και τη συνέντευξη που παραχώρησαν κάποιες από αυτές στο περιοδικό humba (τεύχος #26) το καλοκαίρι του 2017.

Το ποδόσφαιρο γέννημα θρέμμα της εργατικής τάξης, γρήγορα άρχισε να αποκτά δημοτικότητα συσπειρώνοντας πλήθος ανθρώπων. Αναπόφευκτη ήταν λοιπόν η διασύνδεση της πολιτικής με αυτό, όπως αναπόφευκτα ήρθε και η αφομοίωσή του από τον καπιταλισμό, ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει μετατρέψει το άθλημα σε μία από τις πιο κερδοφόρες βιομηχανίες. Κάπως έτσι το ποδόσφαιρο αποτελεί πλέον «το όπιο του λαού». Τεράστια ποσά, διαφθορά, φανατισμός και ανταγωνισμός, μερικά από τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη σαπίλα τόσο του ποδοσφαίρου όσο και γενικότερα του μοντέρνου αθλητισμού. Παράλληλα το ίδιο σάπιο σύστημα απλώνει τα πλοκάμια του βαθιά και στον ερασιτεχνικό αθλητισμό. Απέναντι σε αυτό τον αθλητισμό προτείνεται ένα άλλο πλαίσιο δράσης και οργάνωσης, όπου παίκτριες, οπαδοί, προπονητικό τιμ και διοίκηση είναι ένα... κυριολεκτικά!

Βασικό σημείο αναφοράς αποτελεί αφενός (και) το ποδόσφαιρο που παίζεται αυθόρμητα στις αλάνες από παιδιά με κοινό τόπο την επιθυμία για διασκέδαση και άθληση. Αφ' ετέρου η ανάγκη να δημιουργηθούν σχέσεις συνεργασίας, ισότιμες και αντιιεραρχικές, όπου καμία δε μένει απ' έξω κι όλοι χωράνε, τη λήψη αποφάσεων, τη διαχείριση της ομάδας μέχρι το παιχνίδι. Ο αθλητισμός όπως τον βιώναμε, δεν μας ικανοποιούσε πλέον. Κάπου εκεί λοιπόν εμφανίζονται οι αυτοοργανωμένες ομάδες, το Athens Antifa League και το Antifa Football Festival, εγχειρήματα έξω από τα κυρίαρχα πλαίσια που διαμορφώνουν με τη γνωστή πλέον έννοια τον μοντέρνο αθλητισμό.

Οι αυτοοργανωμένες ομάδες μπήκαν στον αγωνιστικό χώρο του ερασιτεχνικού αθλητισμού στην Ελλάδα το 2008, όταν δημιουργήθηκε η Προοδευτική «Έκρηξη» Τούμπας στη Θεσσαλονίκη. Από τότε μέχρι σήμερα 20 αυτοοργανωμένες ομάδες έχουν ξεφυτρώσει σαν ζηζάνια στα γήπεδα των τοπικών από την ενδοχώρα μέχρι τα νησιά. Πιο συγκεκριμένα από το βορρά προς το νότο κι από ανατολικά προς δυτικά: Δόξα (Ορεστιάδα), Α.Σ. Φουρτούνα (Αλεξανδρούπολη), Προοδευτική «Έκρηξη» Τούμπας (Θεσσαλονίκη), Αστέρας Κουκλουτζάς (Θεσσαλονίκη), Α.Ο. Άχθος Αρούρης (Βέροια), Απείθαρχος 1312 (Ιωαννίνα), Τραβέρσο Α.Σ. (Κέρκυρας), Α.Σ. Βαγγελίτσα Κουσιάτζα (Καρδίτσα), Α.Σ. Μαρίνος Αντύπας (Λάρισα), Α.Σ. Ελευθεριακός Liberta (Βόλος), Α.Σ. Ρήξη Λιβαδειάς, Α.Σ. Ανάποδος Χαλκίδας, Αυτόνομη Π.Ο. (Πάτρα), Α.Ο. Αστέρας Εξαρχείων (Αθήνα), Αδέσποτος Αθηνών, Διογένης Ολυμπιακού Χωριού futsal (Αθήνα), Αλάνα (Αθήνα), Ασπάλαθος Α.Σ. (Χανιά), Λίβας Α.Σ. Ρεθύμνου και Τηγανίτης Α.Σ.Η. (Ηράκλειο). Η Προοδευτική ξεκίνησε με τμήμα ποδοσφαίρου ανδρών, ενώ μέχρι σήμερα σχηματίστηκαν τμήματα πινγκ-πονγκ, ανδρικού μπάσκετ και γυναικείο βόλλευ. Αρκετές από τις ομάδες ξεκίνησαν επίσης με τη δημιουργία ποδοσφαιρικού τμήματος και στη συνέχεια με επιπλέον τμήματα. Η Αλάνα ωστόσο αποτελεί το πρώτο και μοναδικό αυτοοργανωμένο τμήμα γυναικείου ποδοσφαίρου μέχρι στιγμής. Ο Διογένης Ολυμπιακού Χωριού σε αντίθεση με όλες τις υπόλοιπες, είναι ομάδα ποδοσφαίρου σάλας, ενώ πρόσφατα δημιούργησε την πρώτη αυτοοργανωμένη ακαδημία.

Τα ονόματα των ομάδων είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την ταυτότητα τους (αντιφασιστική, αντιιεραρχική, αντισεξιστική) ή με την ιστορία των κοινωνικών αγώνων του κάθε τόπου. Αρκετές ομάδες μάλιστα για τους παραπάνω λόγους αντιμετώπισαν προβλήματα από τις τοπικές ομοσπονδίες ακόμα και γιά την προσπάθεια εύρεσης προπονητικών χώρων... άλλωστε «Απείθαρχος; τι ομάδα είναι αυτή ώστε να φιλοξενηθεί σε γυμναστήριο σχολείου;»

Με ποιους τρόπους είναι όλα αυτά λειτουργικά και βιώσιμα;

Οι ομάδες λειτουργούν με βάση τη γενική συνέλευση η οποία είναι συνήθως εβδομαδιαία. Εκεί λαμβάνονται όλες οι αποφάσεις σε σχέση με διαχειριστικά και οικονομικά θέματα, με τις εκδηλώσεις ή με τρέχοντα πολιτικά ζητήματα. Επιπλέον υπάρχουν οι συνελεύσεις των αθλητικών τμημάτων, οι αποφάσεις των οποίων αφορούν και τη γενική συνέλευση. Κάποιες ομάδες έχουν επιμέρους συνελεύσεις για την αποφόρτιση της γενικής, ενώ συχνά μπορεί να καλούνται έκτακτες ή επιπλέον μονοθεματικές συνελεύσεις π.χ. στην περίπτωση κάποιου πολιτικού θέματος ή ενός ζητήματος της επικαιρότητας. Στα χαρτιά ο πρόεδρος και τα δ.σ είναι απαραίτητα, ωστόσο δεν πρόκειται παρά για μια σύμβαση προκειμένου να υφίστανται θεσμικά οι ομάδες. Στην πραγματικότητα, όλες οι συνελεύσεις είναι ανοιχτές, τα άτομα που συμμετέχουν είναι ισότιμα ασχέτως πόσο παλιό ή νέο είναι κάποιο μέλος και οι αποφάσεις λαμβάνονται οριζόντια με διαδικασίες ζύμωσης και συνδιαμόρφωσης. Όλες εκφράζουμε τη γνώμη μας, κανένας δεν καπελώνει, καμία δεν ηγεί και δεν ηγείται! Παίκτες κι οπαδοί πάντα όλες μαζί!

Against modern football...

...σε οικονομικούς όρους στην αυτοοργάνωση σημαίνει: τέρμα το εισιτήριο, τέρμα οι χορηγοί και οι διαφημίσεις, καμία διάθεση αποκλεισμού για κανέναν, αντιεμπορικός χαρακτήρας και αυτοχρηματοδότηση κάθε εγχειρήματος. Η ομάδα επιβιώνει από την οικονομική συνεισφορά των μελών της σύμφωνα με τις δυνάμεις του καθενός, έσοδα από εκδηλώσεις (πολιτικά καφενεία, συναυλίες, πάρτυ, προβολές κτλ.) Παράλληλα όσες συμμετέχουν στα εγχειρήματα, από την παίκτρια μέχρι τον σύντροφο που θα φτιάξει τα σάντουιτς δεν πληρώνονται, πλαισιώνοντας έτσι τη λειτουργία του εγχειρήματος υλικά και ηθικά. Οι κάρτες μέλους είναι ένας ακόμα τρόπος οικονομικής ενίσχυσης της ομάδας, χωρίς η αγορά τους να αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή κάποιας σε αυτή. Τέλος κανένας παίκτης δεν πληρώνεται και καμία παίκτρια δεν πληρώνει για να αγωνιστεί και να αθληθεί (με τις προπονήσεις να είναι συνήθως ανοιχτές για όλες). Τα παραπάνω επίσης ισχύουν για προπονητές και τεχνικό επιτελείο. Ό,τι κάνουμε το κάνουμε μόνες μας κι όλοι μαζί!

Not just your average football club...

Οι ομάδες αυτές δεν αποτελούν μόνο μια διαφορετική όψη του αθλητισμού, αλλά μέσα από αυτόν και τις δομές που χτίζουν, προτάσσουν ιδέες αντιρατσιστικές, αντιφασιστικές, αντισεξιστικές, αντιεμπορευματικές. Με μέσο τον αθλητισμό προτάσσονται η αντιιεραρχία, η συλλογική δράση και η αυτοοργάνωση...προφανώς! Οι παραπάνω συμπεριφορές λοιπόν δεν είναι ανεκτές και σε κάθε περίπτωση υπάρχει και η αντίστοιχη αντιμετώπιση. Πρόσφατο είναι το παράδειγμα απομάκρυνσης μέλους από τον Τηγανίτη λόγω σεξιστικής/κακοποιητικής του συμπεριφοράς αλλά και η αποχώρηση τμήματος του Αστέρα Εξαρχείων για τον ίδιο λόγο.

Οι ομάδες βασικό λόγο ύπαρξης έχουν εκτός από τον αθλητισμό, τα παραπάνω προτάγματα και τη διάδοσή τους. Η παρέμβαση στον μοντέρνο αθλητισμό δε θα μπορούσε να γίνει χωρίς να παίζουνε με δίκαιους όρους, χωρίς βρισίδια και ξύλο στους «αντίπαλους» παίκτες και φιλάθλους. Όταν μπαίνει γκολ πέφτει χειροκρότημα όποια ομάδα κι αν το βάλει, γιατί η απογοήτευση της στιγμής είναι αμελητέα μπροστά στη χαρά του παιχνιδιού. Άλλωστε είναι πιο ωραία να πανηγυρίζεις το πρώτο σου σετ έβερ χορεύοντας με τις «απέναντι» κοπέλες! Κατά τη διάρκεια των αγώνων πολιτικά συνθήματα και πανιά γεμίζουν τους αγωνιστικούς χώρους, ενώ συχνά μοιράζονται κείμενα και όλα τα παραπάνω επικοινωνούνται με τους «αντιπάλους». Επιπλέον δράσεις και εκδηλώσεις στα στέκια και τους χώρους όπου οι ομάδες στεγάζονται έχουν στόχο την ενημέρωση, την επικοινωνία, την αλληλεγγύη.

Η συμμετοχή στο πρωτάθλημα

Όπως προαναφέρθηκε οι ομάδες παίρνουν μέρος στα τοπικά ερασιτεχνικά πρωταθλήματα συνήθως στην τελευταία κατηγορία. Ίσως αυτό να φαίνεται αντιφατικό σε σχέση με τα προτάγματα και την αντίληψή τους για τον σύγχρονο αθλητισμό, ωστόσο σκοπός των ομάδων δεν είναι να μείνουν απομονωνμένες στο μικρόκοσμό τους, αλλά οι ιδέες και τα προτάγματά τους να φτάσουν σε κόσμο που ίσως να μην έχει ιδέα ότι τα πράγματα μπορούν να γίνουν κι «αλλιώς». Δεν υπάρχει πρόθεση εξαρχής των ιδρύσεων των ομάδων για την άνοδο, αλλά σε περιπτώσεις που αυτή ήρθε, ο χαρακτήρας των εγχειρημάτων έμεινε αναλλοίωτος παρά τις νέες δυναμικές

Ο αυτοοργανωμένος αθλητισμός αποτελεί μια προσπάθεια χωρίς επαγγελματίες παράγοντες. Αυτό σημαίνει ότι προπονήτριες/ες και παίκτες/ριες αποτελούνται από πολύ διαφορετικές αφετηρίες από άποψη εμπειρίας και αγωνιστικού επιπέδου. Οι προπονήσεις είναι συνήθως ανοιχτές για όλες ενώ κανείς δεν πληρώνει συνδρομή για να αθληθεί. Οι προπονητές δεν είναι αυθεντίες, στις προπονήσεις δεν υπάρχουν εξουσιαστικές/ιεραρχικές σχέσεις, αντίθετα υπάρχει αλληλεγγύη, αυτομόρφωση και δεν ακολουθούνται πιστά οι «διαταγές» ενός ατόμου. Αυτοσκοπός δεν είναι (μόνο) η νίκη αλλά η ίδια η χαρά του παιχνιδιού.

Τα αυτοοργανωμένα πρωταθλήματα

Παράλληλα με τη δημιουργία των ομάδων ξεκινά το πρώτο οργανωμένο αντιφασιστικό πρωτάθλημα στις γειτονιές της Αθήνας (Athens Antifa League),

αυτοοργανωμένα τοπικά αθλητικά φεστιβάλ 3x3/5x5 και το πρώτο αντίφα φεστιβάλ ποδοσφαίρου και βόλλευ αυτοοργανωμένων ομάδων (2012 και 2016 αντίστοιχα). Η ανάγκη να βιώσουμε τον αθλητισμό «αλλιώς» και «μεταξύ μας» ήταν βασική για τη δημιουργία τους. Επιπλέον, καθώς τόσες πολλές ομάδες άρχισαν να δημιουργούνται, επιθυμία πολλών ήταν και η μεταξύ μας επικοινωνία για τον τρόπο λειτουργίας των εγχειρημάτων μας, των στόχων, των προβληματικών και της μελλοντικής μας πορείας. Δυστυχώς τα τελευταία 4 χρόνια οι ομάδες έχουν διπλασιαστεί και η συγκέντρωση τους σε έναν τόπο γίνεται όλο και πιο δύσκολη λόγω των αποστάσεων, των οικονομικών προβλημάτων κ.ό.κ., έτσι το επόμενο antifa football festival αυτοοργανωμένων ομάδων ή μία κοινή συνάντηση/συνέλευση τους είναι ακόμα υπό συζήτηση.

Αντί επιλόγου

Από τα παραδείγματα της St. Pauli, της Roter Stern και της Austria Salzburg στη Βόρεια Ευρώπη, μέχρι αυτά των αυτοοργανωμένων ελληνικών ομάδων και της C.S. Lebowski από το νότο, από τα πρώτα εγχειρήματα αυτοδιαχείρισης ποδοσφαιρικών ομάδων στην Αγγλία, μέχρι τα εναλλακτικά μοντέλα αυτοδιαχείρισης (βλ. F.C. United of Manchester, A.F.C. Wimbledon κ.ά) με πιο πρόσφατο παράδειγμα αυτό της Ομόνοιας 1948, ο αθλητισμός αποτελεί βασικό μέρος της ζωής μας κι ένα σημαντικό μέσο ποιλιτικοποίησης, κοινωνικοποίησης κι οργάνωσης. Ένα μέσο στο οποίο κατά βάση έχουν επικρατήσει τα κυρίαρχα συστήματα και όπου αναπαράγονται οι κυρίαρχες αφηγήσεις. Να πάρουμε τον αθλητισμό πίσω στα δικά μας πλαίσια και προτάγματα. Να παλέψουμε για περισσότερα αυτοοργανωμένα εγχειρήματα από τις γειτονιές μέχρι τα γήπεδά μας, τους χώρους εργασίας και τις ζωές μας, χωρίς φασίστες, χωρίς σεξιστές, χωρίς χορηγούς κι αφεντικά, χωρίς κανενός είδους νταβατζιλίκι και καταπίεση.

ΥΓ1: Αντί βιβλιογραφίας προτείνω ένα κόμικ από την F.C. Lebowski

https://cslebowski.it/comic-story-eng/ κι ένα ντοκιμαντέρ για την αυτοοργάνωση και τον αντιφασισμό στα γήπεδα, «Αυτοοργάνωσέ το» λοιπόν!

https://www.youtube.com/watch?v=n93qehcf2wk

https://www.facebook.com/autoorganwseto/

ΥΓ2: Για διευκρινίσεις και έξτρα πληροφορίες στα παραπάνω, προτείνω την άμεση επικοινωνία με τις ομάδες στα μέιλ τους και τις σελίδες στα μέσα δικτύωσης.

Αυτονομία και Κοινωνικά Κέντρα

Νώντας Σκυφτούλης

Μετά την πτώση του Υπαρκτού, και της Χωρικότητας και Τροπικότητας που τον συνόδευαν, η οριζοντιότητα, η αμεσότητα, το γενικό πνεύμα του εξισωτισμού, η αυτοοργάνωση και η αυτονομία επικράτησαν σε όλο το εύρος των κινηματικών και κοινωνικών διαδικασιών παντού στην Ευρώπη σε όλες τις εκδηλώσεις και τα πειράματα των αποκάτω.

Ενώ ουδέποτε στο παρελθόν οι έννοιες της αυτονομίας, της άμεσης δημοκρατίας, των συνελεύσεων, των κοινωνικών κέντρων δεν ήταν σε τέτοιας έκτασης στη δημόσια διαβούλευση, ουδέποτε ο κίνδυνος αφανισμού τους δεν ήταν τόσο ορατός. Δηλαδή ουδέποτε η ετερονομία δεν ήταν τόσο καθολική. Αντίφαση, και όμως από τις εξεγερμένες πλατείες μέχρι τα κίτρινα γιλέκα και την πανσπερμία των κοινωνικών κέντρων ακολουθούσε η ανάθεση και η ετερονομία, προκειμένου να θεμελιώσει την εξεγερμένη κοινωνική ανικανότητα (αδυνατότητα γέννησης), η οποία κατανάλωνε για δική της χρήση την αυτονομία, την άμεση δημοκρατία, την ισότητα.

Να μιλήσουμε για Αυτόνομα Κοινωνικά Κέντρα ή για Κοινωνικά Κέντρα Αυτονομίας; Αν και την έννοια της Αυτονομίας δεν τη διεκδικούν αρκετοί έτσι ώστε να κινδυνεύει με πολλές διαφορετικές ερμηνείες, κινδυνεύει όμως να «καταναλωθεί» και να υπονομευθεί μαζί με το έδαφος που είναι το κοινωνικό Κέντρο. Γι' αυτό ας μιλήσουμε και για τα δύο σαν να είναι ένα, ειδάλλως η αυτονομία θα είναι κενό γράμμα ή κενό νόημα. Να μιλήσουμε ρητά και κατηγορηματικά πλέον, διότι μας το επιτρέπει η εμπειρία χρόνων αλλά και η ίδια η ιστορικότητα της αυτονομίας.

Απέναντι λοιπόν στην καθολική ετερονομία και στα συνακόλουθά της, μεσολάβηση, ανάθεση, αντιπροσώπευση, τα Κοινωνικά Κέντρα υπήρξαν και εξακολουθούν να είναι το έδαφος ανάδυσης της Αυτονομίας αλλά και της αισθητής εφαρμογής της, διαμέσου της αυτοθέσμισης.

Στους «νεότερους χρόνους» της δεκαετίας '60 η Αυτονομία βρίσκει την έκφρασή της στα εργατικά κινήματα κυρίως της Ιταλίας, προκειμένου να νοηματοδοτήσει την κριτική στο κυρίαρχο μέχρι τότε γραφειοκρατικό μοντέλο του συνδικαλιστικού και εργατικού κινήματος, αλλά και του αριστερού λόγου της κομματικής πρωτοπορίας. Την Εργατική Αυτονομία και τον συνακόλουθο εργατισμό ήρθε να διαδεχθεί μια άλλη Αυτονομία με ριζική κριτική στην πρώτη, η Κοινωνική Αυτονομία, η οποία υπήρξε προάγγελος των σύγχρονων Κοινωνικών Κέντρων για έναν άλλο τρόπο ζωής αλλά και για μια άλλη προοπτική, πολιτική και πολιτισμική, δίνοντας έμφαση στο παρόν. Από τον εργατισμό περνάμε στην αμφισβήτηση της μισθωτής εργασίας, ωστόσο η Αυτονομία παραμένει σαν προσδιορισμός άσχετα από τα επιμέρους αφηγήματα. Τόσο η εργατική Αυτονομία με τα συνδικάτα βάσης και τις επιτροπές

εργοστασίων, όσο και η Κοινωνική Αυτονομία με όλους τους κινηματικούς και πολιτισμικούς πειραματισμούς πριν και μετά το ΜΑΗ 68 , ήταν η επαρκής συνθήκη για να κοινωνικοποιηθεί η Αυτονομία; Ή να διευκρινισθεί με βάση τον αισθητό κόσμο και να μην ιδεολογικοποιηθεί; Ή ακόμα να γίνουν αυτοί οι πειραματισμοί της Αυτονομίας η εμπειρία του ανοικτού και όχι η εμπειρία του κλειστού; Μια αναγκαία διευκρίνιση είναι όταν μιλάμε εδώ για τα Κοινωνικά Κέντρα δεν αναφερόμαστε στα ιδεολογικά κέντρα ή στέκια, τα οποία ούτως ή άλλως έχουν μια αδιαπραγμάτευτη ταυτότητα και καθορίζονται από την πορεία της όποιας αφαίρεσης που έχουν κατά καιρούς ενστερνιστεί. Έχουμε στο νου μας ότι αφορά τις συνέπειες που έχει ένα κοινωνικό κέντρο στον δημόσιο χώρο και τούτο διότι η ανάγκη για δημόσιο χώρο και έδαφος οδηγεί στην επιλογή ενός Κοινωνικού Κέντρου. Το ζήτημα της Αυτονομίας ενός Κοινωνικού Κέντρου δεν αφορά την αυτονομία του από κρατικές ετερονομίες αλλά και από ιδεολογικές, και το ζήτημα αυτό ήρθε να το διαλευκάνει ο πιο νέος διαφωτισμός αυτονομίας που είναι ζαπατίστικο κίνημα. Από την εμφάνισή του κοινοποίησε ένα αφήγημα για την πολιτική, τους δημόσιους χώρους, την αυτοοργάνωση, και η Αυτονομία βρήκε τη θέση της σε αυτή τη νέα αντιεξουσιαστική πολιτική.

Οι Ζαπατίστας σαν κίνημα αλλά και σαν κοινότητες έχουν ένα πλαίσιο και έναν σαφή προσανατολισμό, ωστόσο η πόρτα τους είναι ανοιχτή στην κοινωνία για διαβούλευση και πράττειν. Και επειδή η ανοικτότητα είναι ή μοναδική εμπειρία, φρόντισαν αυτό να φαίνεται αλλά και να το καταθέτουν σε κάθε εμφάνισή τους, σε κάθε λόγο τους. Αν και το Ζαπατίστικο κίνημα δεν είναι τόσο «σέξυ» όπως τα μέχρι τότε γκεβαρικά και αντιιμπεριαλιστικά αντάρτικα, έδωσε στην Αυτονομία το αισθητό νόημά της έξω από τους παραδοσιακούς ρόλους της πρωτοπορίας της μιας και μοναδικής αλήθειας και τους ρόλους της αγωνιστικής πανούκλας. Με αυτή την έννοια προσδιόρισε τη νέα πολιτική της ανοικτότητας και του δημόσιου χώρου.

Αυτά είχαμε υπόψιν μας όταν ανοίγαμε τον ελεύθερο κοινωνικό χώρο του Νοσότρος και θεμελιώσαμε για πρώτη φορά την «Ανοικτή Συνέλευση» σαν μια εκδοχή του ζαπατισμού στις πόλεις. Το αντιεξουσιαστικό πλαίσιο λειτουργίας, η άμεση δημοκρατία η αντιιεραρχία όχι μόνο δεν χειραγωγούσε αλλά έδινε περιεχόμενο στην Αυτονομία της Ανοικτής Συνέλευσης και περισσότερη ανοικτότητα. Από την πρώτη μέρα το Νοσότρος σαν πρόταση επιβεβαιώθηκε κοινωνικά και πολιτικά, διότι ήταν φανερό ότι ένα υποκείμενο ήδη ήταν σε κατάσταση αναμονής σε νέες προτάσεις. Στη δεκαετία που ακολούθησε η παραγωγή πολιτικής κινηματικών πανελλαδικών παρεμβάσεων, η προώθηση διαλόγου και νέου διαφωτιστικού παραδείγματος, καθώς και η πολιτιστική πολυμορφία που πραγματοποιούσε, ήταν τα αποδεικτικά στοιχεία ότι είναι στον ρυθμό της δεκαετίας του 2000. Και το λέω αυτό, διότι η πιο παραγωγική πολιτικά για την κουλτούρα της Αυτονομίας ήταν αναμφίβολα η δεκαετία του 2000-2010, και η Ιστορία σε αυτή τη δεκαετία (σύνοδος 2003 Θεσσαλονίκη, φοιτητική εξέγερση 2006, φυλακές 2008 και Δεκέμβρης 2009) έδωσε σε όλες τις εκδοχές την ευκαιρία να δοκιμαστούν. Όποιες εκδοχές ηττήθηκαν τότε, ηττήθηκαν για πάντα.

Ανοικτότητα και Αυτονομία

Η Ανοικτότητα (ανοικτή συνέλευση, παροδική συμμετοχή, εκλεκτική ταύτιση, δημόσια διαβούλευση) μπορεί να είναι αναγκαίος όρος, αλλά δεν είναι από μόνη της σε καμιά περίπτωση προσδιοριστικός και καθοριστικός παράγοντας για την Αυτονομία. Με την παραδοχή ότι η ανοικτή συνέλευση αποφασίζει και κατά συνέπεια έχει την εξουσία, η εμπειρία μάς δίδαξε ότι τα χαρακτηριστικά της ανοικτής συνέλευσης δεν οδηγούν αναγκαστικά στη συμμετοχή, και η ανάθεση καθώς και η ετερονομία εμφανίζονται σαν αναγκαίες επιλογές της συλλογικής λειτουργίας. Με άλλα λόγια, η ανοικτή συνέλευση δεν δημιουργεί δεσμούς, δέσμευση προκειμένου να λειτουργήσει το συλλογικό και κατά συνέπεια και η Αυτονομία, η οποία απαιτεί πολύπλευρη συμμετοχή και συνείδηση της συμμετοχής. Πράττουμε όμως σε ένα γενικότερο περιβάλλον, όπου ο κοινωνικός δεσμός έχει διαρραγεί καθολικά και η εξατομίκευση είναι αυτή που κυριαρχεί σε όλες τις συλλογικές θεσμίσεις είτε αφορά τον θεσμό της οικογένειας είτε αφορά τον άτυπο θεσμό μιας πολιτικής συλλογικότητας. Η καθολική διάλυση λοιπόν του κοινωνικού δεσμού είναι αυτή που μετατρέπει την ετερονομία (το κράτος με τις συνεχείς θεσμίσεις) σε μοναδικό ρυθμιστικό παράγοντα των κοινωνικών σχέσεων και την ανάθεση σε αυτήν, τρόπο για την επίτευξη της αποτελεσματικότητας. Ακόμα και στο επίπεδο της κυρίαρχης πολιτικής διαπιστώνουν οι επαγγελματίες πολιτικοί την απόδραση της πολιτικής και την έκπτωσή της σε μια διαχειρισιμότητα και κυβερνησιμότητα. Μπορεί όμως η κοινωνία ή μια συλλογικότητα να λειτουργήσει για πάντα χωρίς

δεσμούς; Σε καμιά περίπτωση, όσο μεγάλη χρονικά κι αν μας φαίνεται αυτή η παρούσα μεταβατική περίοδος.

Με αυτή την παραδοχή η αναζήτηση του κοινωνικού δεσμού είναι συνεχής και αναγκαία για την ύπαρξη της κοινωνίας. Το ζήτημα είναι ότι ο νέος κοινωνικός δεσμός δεν μπορεί να γίνει με τους παραδοσιακούς (όπως λένε οι συντηρητικοί οποιασδήποτε απόχρωσης συμπεριλαμβανομένων και των αριστερών, αναρχικών) όρους, διότι αυτοί κατέρρευσαν. Ασφαλώς λοιπόν μπορεί να αναδυθούν νέοι κοινωνικοί δεσμοί αλλά με νέους όρους, και τα Κοινωνικά Κέντρα είναι ακόμη ιδανικό σημείο-έδαφος αναδημιουργίας.

Στην ίδια αντιστοιχία βρίσκεται και η Αυτονομία, η οποία παράγεται από τον κοινωνικό δεσμό και τον οποίο απαιτεί για να υπάρξει. Ταυτόχρονα, αυτονομία και αυτοθέσμιση δεν μπορούν να γίνουν με παραδοσιακά υλικά και ρόλους. Φανταστείτε να προτείναμε στη Γυναίκα να επανακτήσει τους παραδοσιακούς εσώκλειστους ρόλους (νοικοκυρά, μητέρα), προκειμένου να ανασυγκροτηθεί ο θεσμός και ο δεσμός της οικογένειας. Είναι το ίδιο με το να φανταστούμε σήμερα την ύπαρξη ενός κόμματος ή μιας οργάνωσης, προκειμένου να μεσολαβήσει για την κοινωνική απελευθέρωση.

Τα Κοινωνικά Κέντρα -και αυτό πλέον είναι εκ των ων ουκ άνευ- δεν μπορούν να λειτουργούν παραιτημένα στη ροή της καθολικής εξατομίκευσης, διότι όσο πιο ανοικτά είναι τόσο το περιβάλλον τα καθορίζει.

Το πρόταγμα κάθε Κοινωνικού Κέντρου είναι απαραίτητο να εναρμονίζεται με αυτό της Αυτονομίας και η Αυτονομία προϋποθέτει κάθε άρνηση του παραδοσιακού ρόλου αλλά και των παραδοσιακών ιδεολογιών, διότι σε αντίθετη περίπτωση θα ήταν η Αυτονομία ένα ετεροκαθορισμένο αφήγημα ενός άλλου κόσμου.

Η Αυτονομία και το Κοινωνικό Κέντρο δεν μπορούν να επιβιώσουν χωρίς τη συνεχή ανανέωση του πολιτικού του πολιτισμικού προτάγματος αλλά και της τροπικότητας. Ο κοινός προσανατολισμός και ένα πλαίσιο θα είναι πάντα αυτό που κατοχυρώνει το συλλογικό. Αυτά όμως θα είναι έννοιες άνευ σημασίας αν απουσιάζει η αυτοθέσμιση, αυτή η επίπονη διαδικασία παραγωγής δεσμού - δέσμευσης. Η αυτοθέσμιση της ανοικτής συνέλευσης θα δώσει νόημα και περιεχόμενο στην Αυτονομία, αφού θα είναι η αισθητή αποτύπωσή της, και η απόφαση της συνέλευσης θα είναι ουσιαστική, αφού θα έχει απαντηθεί ποιος μπορεί να συμμετέχει στην απόφαση και στην υλοποίηση. Σε αυτό ακριβώς το σημείο έρχεται και η ανοικτότητα σαν όρος, προκειμένου το Κοινωνικό Κέντρο να εισέλθει στον Δημόσιο χώρο και να αναπαραχθεί αναπαράγοντας τον δεσμό της Αυτονομίας.

Κατάσταση αναμονής και εξόδου

Η κατάσταση αναμονής είναι η κατάσταση όπου η ένταση των κοινωνικών και κινηματικών αισθητήρων είναι στην κορύφωση, στον βαθμό που η συνειδητή επιλογή της αυτοθέσμισης και της δημιουργίας δεσμών θα μας επιτρέψει τη δημιουργία αυτόνομων αντιεξουσιαστικών δομών. Και αυτό πλέον δεν μπορεί να γίνει στη σημερινή ευρωπαϊκή πραγματικότητα χωρίς ή για την κοινωνία. Τα Αυτόνομα Κοινωνικά Κέντρα έχουν μόνο μία επιλογή πλέον προκειμένου να συμμετέχουν και ενδεχομένως αντιστρέψουν την εξοργισμένη κοινωνική ανικανότητα σε μια γενικευμένη δημιουργία αυτόνομων δομών. Με άλλα λόγια, αντί τα κοινωνικά κέντρα να διαχειρίζονται ανάγκες αλλά και επιθυμίες στο εσωτερικό της αυτονομίας τους, να προσπαθήσουν τη μεγάλη έξοδο στον δημόσιο χώρο δημιουργώντας αυτόνομες δομές. Τα ζητήματα του δημόσιου χώρου καθώς και του αισθητού κόσμου, αλλά και η αυτοδιαχείρισή τους, είναι μια τακτική αφαίρεσης και ακρωτηριασμού της ετερονομίας και της διεύρυνσης της αυτονομίας. Αυτό το τελευταίο σχηματικό δεν το εννοώ. Εννοώ ότι η Αυτονομία μπορεί να αναδείξει αναδημιουργώντας, νοηματοδοτώντας εκ νέου τα αισθητά. Η λειτουργία μιας αυτόνομης συνέλευσης μέσα στο Κοινωνικό Κέντρο καθορίζεται αργά ή γρήγορα από τα συμβάντα του έξω κόσμου. Να σπάσουμε λοιπόν το νήμα του διαχωρισμού και να πιάσουμε το νήμα που μας συνδέει με τον δημόσιο χώρο συνειδητά με δεσμό και δέσμευση σε μια διαρκή αλληλεπίδραση. Η κοινωνική δικτύωση (του Κοινωνικού Κέντρου) και επαναλαμβάνω η αυτοθέσμιση αυτόνομων κοινωνικών δομών να είναι ο ένας πόλος. Ο άλλος ήδη υπάρχει, είναι το κράτος και οι ετερονομίες. Μια τέτοια δυαδική κατάσταση θα φέρει τέλος στην εξεγερμένη κοινωνική αδυνατότητα.

Χρυσαλλίδα

Περνώντας κάποιος στα μέσα της δεκαετίας του '80 από την οδό Χριστόδουλου Σώζου, στρίβοντας δηλαδή από την Αγίου Ανδρέου προς τη θάλασσα, έβλεπε εκεί, στον αριθμό 13, έναν παράξενο, για την εποχή, τοίχο ενός μικρού, παλιού σπιτιού, ζωγραφισμένο με διάφορες πολύχρωμες ζωγραφιές. Δεν θα τις έλεγε κάποιος ακριβώς γκραφίτι, γιατί οι ζωγραφιές τούτες δεν ήταν φτιαγμένες με σπρέυ αλλά στο χέρι με πινέλο και ήταν φανερό ότι έγιναν όχι από ένα άτομο αλλά από πολλούς διαφορετικούς ανθρώπους. Το σπίτι αυτό ήταν η Χρυσαλλίδα ή αλλιώς το στέκι των αναρχικών της Λεμεσού.

Η ιστορία της Χρυσαλλίδας αρχίζει το καλοκαίρι του '81, λίγα μέτρα πιο πάνω, στον ίδιο δρόμο, σ' ένα παλιό, μεγάλο σπίτι στη βόρεια γωνιά με την Αγίου Ανδρέου, που το νοίκιαζαν κάποιοι λεμεσιανοί ζωγράφοι και χρησιμοποιούσαν τα μεγάλα δωμάτιά του σαν ατελιέ. Όταν σε κάποια φάση κάποιοι αποχώρησαν, οι υπόλοιποι απάντησαν θετικά στην πρόταση μιας παρέας να της παραχωρηθούν δύο από τα δωμάτια για να τα χρησιμοποιεί ως χώρο συναντήσεων. Σιγά - σιγά ο κύκλος μεγάλωσε και έγινε σημείο συνάντησης αρκετών ανθρώπων, από διαφορετικούς χώρους που στο τέλος έγιναν μια ακόμα πιο μεγάλη παρέα.

Τελειώνει λοιπόν το καλοκαίρι και όλος σχεδόν ο κόσμος φεύγει για σπουδές. Το επόμενο επεισόδιο βρίσκει αρκετούς στη Λυών της Γαλλίας, όπου δημιουργείται ένα άλλο κατά κάποιον τρόπο στέκι, μια άλλη μεγάλη παρέα, σε ένα σπίτι που για κάποιο διάστημα λειτουργεί σαν ένα είδος κοινόβιου. Εκεί είναι που τυπώνεται σε φωτοτυπίες και κυκλοφορεί από χέρι σε χέρι το ένα και μοναδικό τεύχος του περιοδικού «μαύρες πινελλιές», το οποίο είναι σημαντικό, όχι τόσο για το περιεχόμενό του, αλλά για το γεγονός ότι είναι το πρώτο, εξ όσων γνωρίζουμε, έντυπο του κυπριακού αναρχοαυτόνομου χώρου, υπό την έννοια ότι, παρόλο που η όλη προσπάθεια έγινε στο εξωτερικό, έγινε κυρίως από κυπραίους.

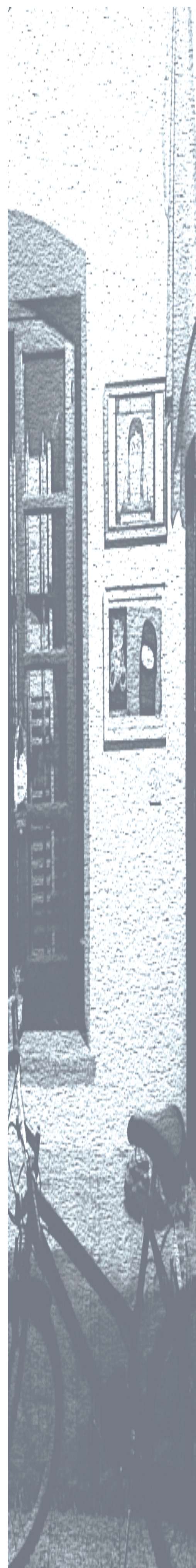
Τόσο ο πρώτος όσο και ο δεύτερος χώρος είχαν, όπως ήταν φυσικό, έντονες επιρροές από τον χώρο των αναρχικών, κυρίως της Ελλάδας. Αυτά σαν μια μικρή αναδρομή για να μπορέσει να αντιληφθεί κάποιος το όλο σκηνικό!

Περνούν λίγα χρόνια με τον κόσμο να ανταμώνει κάθε καλοκαίρι με τις αναπόφευκτες προσθαφαιρέσεις, μέχρι που φτάνουμε γύρω στο '85, όταν κάποιος σύντροφος ενοικιάζει το σπίτι στην Χριστόδουλου Σώζου με σκοπό να το κάνει εναλλακτικό καφενείο. Για κάποιους προσωπικούς λόγους φεύγει για Αγγλία πριν καν να το λειτουργήσει και έτσι ο χώρος σχεδόν έτοιμος μένει στους υπόλοιπους. Λίγο αργότερα παίρνει και το όνομά του: Χρυσαλλίδα. Τι ήταν όμως η Χρυσαλλίδα; Η Χρυσαλλίδα ήταν ουσιαστικά ένας καφενές, όχι όμως ένας οποιοσδήποτε καφενές, αλλά ένας εναλλακτικός καφενές, ένας χώρος αυτοδιαχειριζόμενος του οποίου η διαχείριση και ο τρόπος λειτουργίας αποφασίζονταν από τη γενικη συνελευση. Αρκετοί είχαν κλειδιά και ο χώρος άνοιγε και λειτουργούσε κάθε βράδυ. Τιμοκατάλογος δεν υπήρχε και ο καθένας πλήρωνε ό,τι μπορούσε. Στον χώρο υπήρχαν διάφορα, κυρίως εναλλακτικά περιοδικά από ελλάδα, καθώς και βιβλία αφού λειτουργούσε και δανειστική βιβλιοθήκη. Ο χώρος ανάλογα με το ποιος τον άνοιγε ή ανάλογα της διάθεσης του κόσμου μπορεί να ήταν τη μια νύχτα ροκ κλαμπ και την άλλη ρεμπετάδικο!

Η σημαντικότερη προσφορά όμως του χώρου ήταν ότι εκεί συναντιούνταν διάφορα άτομα εντελώς διαφορετικά μεταξύ τους που μπορούσαν να μιλήσουν, να τραγουδήσουν, να ερωτευτούν! Και τούτο ήταν η κινητήρια δύναμη που έσπρωχνε τα άτομα να δημιουργήσουν! Έγιναν αμέτρητες συνελεύσεις - συζητήσεις πάνω σε θέματα που απασχολούσαν τον κόσμο, όπως ο φεμινισμός, ο ρατσισμός, ο σεξισμός, η οικολογία, η ομοφυλοφιλία και γενικά η αποδοχή της διαφορετικότητας, η μοναξιά, ο έρωτας και το Κυπριακό -για πρώτη φορά μέσα από μια προσέγγιση αντιεθνικιστική!

Αποτέλεσμα όλων τούτων ήταν να γίνουν διάφορες δράσεις και εκδηλώσεις, όπως πορείες, αναγραφή συνθημάτων και άλλα. Επίσης, από την ομάδα που λειτουργούσε τον χώρο της Χρυσαλλίδας γράφτηκαν, τυπώθηκαν και κυκλοφόρησαν τα πρώτα τεύχη του περιοδικού «το τραίνο στην πολη». Τούτο ήταν κάτι αρκετά σημαντικό γιατί κυκλοφόρησε ένα έντυπο που προερχόταν από τον πρώτο ίσως οργανώμενο αντιεξουσιαστικό -αναρχικό χώρο στο νησί, αλλά πιο σημαντικό υπήρξε για τον ίδιο τον κόσμο που δούλεψε κατά καιρούς για να βγει, για την εμπειρία και τη γοητεία της δημιουργίας!

Ξεκίνησα το κείμενο λέγοντας ότι η Χρυσαλλίδα ήταν ουσιαστικά μια μεγάλη παρέα. Ο χώρος σταμάτησε να λειτουργεί όταν ουσιαστικά, για διάφορους λόγους, εκείνη η παρέα έπαψε να υπαρχει. Τα ίδια άτομα ή κάποια από αυτά συναντήθηκαν και πάλι αργότερα σε διάφορες δράσεις -δεν ήταν το ίδιο φυσικά, ποτέ δεν είναι!

Ένας δικός μας χώρος

Χάρης Καλύβας

Αντί προλόγου

Όταν αποφασίσαμε την δημιουργία του Καϋμακκιού, η σκέψη ήταν ότι θέλαμε έναν μεγαλύτερο χώρο. Το ότι ο χώρος θα ήταν αυτοδιαχειριζόμενος ήταν κάτι αυτονόητο και ίσως ποτέ να μην συζητήσαμε ανοιχτά ερωτήματα τύπου ποια η ανάγκη για χώρο και γιατί η αυτοδιαχείριση. Το παρόν κείμενο δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση πολιτικό μανιφέστο του Καϋμακκιού, ούτε κάτι περισσότερο από το πώς αντιλαμβάνομαι προσωπικά τον χώρο.

Για την ιστορία

Ο Κοινωνικός Χώρος Καϋμάκκιν ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2015 ύστερα από πρωτοβουλία της Συσπείρωσης Ατάκτων, όταν η ομάδα έπρεπε να μετακινηθεί από τον χώρο που είχε στο κέντρο της Λευκωσίας. Επί της ευκαιρίας, αναζητήθηκε ένας χώρος αρκετά μεγάλος ώστε να μπορούν να γίνονται ανοιχτές εκδηλώσεις και συζητήσεις και να μην είναι απλώς χώρος όπου γίνεται η συνέλευση της ομάδας και αποθήκη για τα πανό της. Ο χώρος αυτός βρέθηκε τελικά στο Καϊμακλί, σε ένα πρώην καφενείο όπου –τυχαία, αλλά με ωραίο συμβολισμό- είχε φιλοξενηθεί το περιοδικό «Εξυπαρχής» που εξέδιδε ο σύντροφος Κωστής Αχνιώτης τις ασρχές του 2000. Το γεγονός ότι ήταν πρώην καφενείο όπου προϋπήρχε η υποδομή για να φιλοξενεί ανοιχτές εκδηλώσεις και συζητήσεις, με ενοίκιο καλό για το μέγεθος και ανεκτό για τα οικονομικά δεδομένα της ομάδας, ενώ επιπρόσθετα, βρισκόταν στο Καϊμακλί, μία γειτονιά της Λευκωσίας με την δικιά της ιδιαίτερη ιστορία και χαρακτήρα, συνέβαλαν στο να δημιουργηθεί στο συγκεκριμένο σημείο ο χώρος και στην απομάκρυνση από το «κέντρο» της πόλης όπου δραστηριοποιόταν η ομάδα τα προηγούμενα χρόνια.

Για τα δύο πρώτα χρόνια λειτουργίας περίπου, το Καϋμάκκιν λειτούργησε με μέλη της Συσπείρωσης Ατάκτων, και συνεπώς η διαχείριση του χώρου αποτελούσε μέρος της συνέλευσης της ομάδας. Στην συνέχεια, με την είσοδο και άλλων ατόμων, δημιουργήθηκε ξεχωριστή συνέλευση και ο χώρος δεν έχει πλέον την άμεση σχέση με την ομάδα. Με άλλα λόγια, το Καϋμάκκιν ξεκίνησε ως χώρος της Συσπείρωσης Ατάκτων , στην συνέχεια όμως έγινε ένας χώρος που χρησιμοποιεί και η Συσπείρωση Ατάκτων. Θα πρέπει να τονιστεί όμως ότι η μετάβαση σε ξεχωριστή συνέλευση έγινε από την στιγμή που ενδιαφέρθηκαν και άλλα άτομα (ήταν δύο αρχικά) για την διαχείριση του χώρου, μιας και ο σκοπός εξαρχής ήταν το Καϋμάκκιν να φιλοξενήσει και άλλες ομάδες και άτομα.

Λειτουργία

Η συνέλευση λειτουργεί βάση της συναίνεσης και όχι της πλειοψηφίας και είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό των διαφόρων δραστηριοτήτων, όπως ποια άτομα θα αναλάβουν το καθάρισμα της εβδομάδας, ποια άτομα θα ανοίξουν για τις εκδηλώσεις ή/και θα αναλάβουν την διεκπεραίωσή τους. Η ανάθεση κάποιας εργασίας στον χώρο γίνεται πάντοτε σε εθελοντική βάση με πρωτοβουλία των ατόμων που τις αναλαμβάνουν, ενώ όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα άτομα η δραστηριότητα δεν γίνεται, ώστε να μην μετατρέπονται σε αγγαρείες. Ο σκοπός της συνέλευσης είναι να συμμετάσχουν όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα, ανάλογα πάντα με τις δυνατότητές τους, στην διαχείριση και διαμόρφωση του χώρου. Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο όμως, συγκεκριμένα άτομα της συνέλευσης να αναλαμβάνουν πολλά περισσότερα καθήκοντα από άλλα, είτε λόγω έλλειψης χρόνου είτε, κυρίως, προθυμίας να διαθέσουν τον χρόνο τους για αυτές τις δραστηριότητες. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί και ενδογενές πρόβλημα οποιασδήποτε ανάλογης συνέλευσης, αλλά γίνονται προσπάθειες να περιοριστεί ώστε να μην εξαντλούνται τα άτομα αυτά και να μπορούν να συνεχίζουν να προσφέρουν στον χώρο.

Η συνέλευση είναι ανοιχτή με την έννοια ότι όποια άτομα ενδιαφέρονται μπορούν να συμμετάσχουν στην διαχείριση του χώρου, ενώ είναι επιθυμητό να γίνονται και δραστηριότητες από άτομα εκτός συνέλευσης, και στις δύο περιπτώσεις τα άτομα θα πρέπει να αποδέχονται το πλαίσιο λειτουργίας του χώρου και να έχουν την έγκριση της συνέλευσης.

Οι δραστηριότητες που έγιναν ή γίνονται στο Καϋμάκκιν μπορεί να είναι αποσπασματικές, όπως κάποιες θεατρικές παραστάσεις και παρουσιάσεις βιβλίων ή κάποια εργαστήρια μικρής διάρκειας, είτε να γίνονται σε τακτική βάση με συνέχεια για κάποιο χρονικό διάστημα. Τέτοιες είναι εκδηλώσεις πολιτικού χαρακτήρα όπως οι παρουσιάσεις στα πλαίσια του Αυτόνομου Σχολείου της Συσπείρωσης Ατάκτων και το ετήσιο φεστιβάλ Φύλα και Εξουσία, καθώς και προβολές ταινιών και παρουσιάσεις στα πλαίσια του φεστιβάλ Οικοπόλις. Προβολές ταινιών γινόντουσαν και παλαιότερα ως μέρος της εβδομαδιαίας δραστηριότητας, χωρίς όμως ιδιαίτερη επιτυχία, αλλά συνεχίστηκαν για αρκετό διάστημα μιας και δεν απαιτούσαν και κάποια ιδιαίτερη δουλειά από μέρους μας. Επίσης για αρκετό διάστημα γινόντουσαν και μαθήματα γιόγκα, ενώ είχε γίνει και ομάδα μελέτης του Κεφάλαιου του Μάρξ. Πλέον, κάθε Παρασκευή βράδυ το Καϋμάκκιν ανοίγει ως καφενές για μπύρες και μουσική, πρωτοβουλία που είχε ξεκινήσει από τους Antifa Lefkosia, και κάθε Σάββατο γίνεται η συλλογική κουζίνα με vegan φαγητό, η οποία είναι και η μοναδική ανοιχτή δραστηριότητα που γίνεται σε εβδομαδιαία βάση από τότε που ξεκίνησε το Καϋμάκκιν.

Η συλλογική κουζίνα σαν εγχείρημα ακολουθεί την λογική ότι ένα δύο άτομα αναλαμβάνουν κάθε φορά να μαγειρέψουν ότι φαγητό(ά) θέλουν για να φάνε μαζί με τον κόσμο που θα έρθει. Μπορεί να μην είναι συλλογικό εγχείρημα με την έννοια ότι μαγειρεύουμε όλοι μαζί και τρώμε όλοι μαζί, αλλά το μαγείρεμα δεν γίνεται από τα ίδια άτομα κάθε φορά και ούτε υπάρχει η διαφοροποίηση μάγειρα/ σερβιτόρου -πελάτη. Επιπρόσθετα, η κουζίνα λειτουργεί με ελεύθερη εισφορά το οποίο σημαίνει ότι το κάθε άτομο αφήνει

όποιο ποσό θέλει, εάν το επιθυμεί. Σαν εγχείρημα είναι αρκετά σημαντικό και γιατί έχει βοηθήσει στο να έρθουν άτομα και στο να έχουν μία πρώτη επαφή και με τον χώρο αλλά και με την έννοια της συλλογικής κουζίνας. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου άτομα που ήρθαν σε κάποια συλλογική κουζίνα, προθυμοποιήθηκαν στο να συμμετάσχουν μαγειρεύοντας κάποια φορά είτε ακόμα και να συμμετάσχουν και στην συνέλευση του χώρου. Φυσικά, δεν έχουν λείψει και λίγες περιπτώσεις τρέντηδων, που είδαν την συλλογική κουζίνα σαν ένα φολκλόρ μαγαζί με φτηνό vegan φαγητό, αλλά δυσανασχετούσαν από την έλλειψη σερβιτόρων (ή και φαγητού εάν έρχονταν αργά), καθώς επίσης και από το γεγονός ότι μπορεί να μην ήταν ανοιχτό το μαγαζί κάθε βδομάδα και έτσι σταμάτησαν να έρχονται.

Σίγουρα, όταν ένα εγχείρημα παίρνει δημοσιότητα και πέρα από τον κύκλο φίλων και γνωστών, είναι επόμενο να προσελκύσει και απολιτίκ άτομα τα οποία, μπορεί να είναι από άτομα που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο της αναζήτησης διαφορετικών κοινωνικών δομών και σχέσεων μέχρι άτομα με βαθιά ριζωμένο καταναλωτισμό που απλώς αναζητούν την όποια πρωτοτυπία για να καταναλώσουν μέχρι την επομένη, με την ίδια λογική που τρέχουν να αγοράσουν το καινούργιο iPhone. Όπως και να το αντιλαμβάνονται τα άτομα που έρχονται, είναι σημαντικό το γεγονός ότι εκτίθενται σε μία απτή διαδικασία αυτοδιαχείρισης.

Αυτοδιαχείριση

Το Καϋμάκκιν δεν είναι βέβαια η μοναδική περίπτωση αυτοδιαχειριζόμενου χώρου στην Κύπρο. Έχουν προηγηθεί αρκετές περιπτώσεις αυτοδιαχειριζόμενων χώρων με τα δικά τους χαρακτηριστικά και την δική τους συνεισφορά στην κινηματική ιστορία της Κύπρου. Αν και η καταγραφή τους δεν είναι επί του παρόντος, ένα κοινό χαρακτηριστικό όλων αυτών των εγχειρημάτων είναι η ανάγκη κάποιων ατόμων να δημιουργήσουν και να βιώσουν ένα τέτοιο χώρο.

Εντός της καπιταλιστικής κοινωνίας, η αγορά καθορίζει ολοένα και μεγαλύτερο φάσμα των ζωών μας, με την μετατροπή και του χώρου και του χρόνου σε προϊόντα προς αγοροπωλησία. Έτσι, για διασφαλιστεί η επιβίωση, το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου αφιερώνεται για την μισθωτή εργασία είτε για την εκπαίδευση με σκοπό την εύρεση εργασίας και συνεπώς ετεροκαθορίζεται. Ο εναπομείναντας ελεύθερος χρόνος αφιερώνεται στην κατανάλωση υλικών και πνευματικών προϊόντων, σε τόπους και με τρόπους που καθορίζονται από την κερδοφορία τους, και η υπαρκτή αναγκαιότητα για αυτοκαθορισμό εκφράζεται μέσα στον προσωπικό χρόνο και χώρο του ατόμου. Ίσως θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η δημιουργία αυτοδιαχειριζόμενων χώρων δεν είναι τίποτα περισσότερο από τις προσπάθειες της ανάγκης αυτοκαθορισμού να υπερβεί το ατομικό και να επαναδιεκδικήσει το συλλογικό.

Ως αναρχικοί θέτουμε το πρόταγμα της αυτονομίας, ώστε να μπορέσουμε να απαλλαγούμε από τις εξουσιαστικές δομές, και για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος θα πρέπει να ξεφύγουμε και από την ιδέα της ανάθεσης, η οποία μαζί με την βία είναι οι βασικοί πυλώνες επιβολής της εξουσίας. Έτσι, όπως στην αυτοδιαχείριση, οι ανάγκες και οι δραστηριότητες καθορίζονται συλλογικά χωρίς η λειτουργία του χώρου να ανατίθεται σε εξειδικευμένα άτομα, έτσι και στην αυτοοργάνωση, η πολιτική δράση γίνεται από τα ίδια τα άτομα συλλογικά και συμμετοχικά και δεν γίνεται ανάθεση των δράσεων σε εκπροσώπους. Και στην αυτονομία άλλωστε, οι ζωές των ατόμων δεν ανατίθενται σε εξουσιαστικούς μηχανισμούς αλλά καθορίζονται από τα ίδια τα άτομα μέσω της συμμετοχής τους στα κοινά.

Επίλογος

Το Καϋμάκκιν λοιπόν, χωρίς να διεκδικεί οποιεσδήποτε δάφνες πρωτοπορίας, είναι ο δικός μας χώρος, η δική μας απόπειρα να επαναδιεκδικήσουμε τον συλλογικό χώρο και να δοκιμάσουμε τις δυνάμεις μας στην κατεύθυνση της αυτονομίας. Σίγουρα, κατά μία έννοια, δεν πρόκειται για ένα χώρο ο οποίος έρχεται σε ευθεία ρήξη με το σύστημα ούτε θα μπορούσε να θεωρηθεί σαν απειλή για την κανονικότητα, ενώ ίσως να χαρακτηρίζεται και από μία δόση εσωστρέφειας. Μπορεί να είναι και μία μικρή φούσκα η οποία υπάρχει για όσο καιρό μπορούν να διαθέσουν τα άτομα του πριν η καθημερινότητα απομυζήσει ολοκληρωτικά τον ελεύθερο χρόνο. Στην τελική όμως, με τα θετικά και με τα αρνητικά του το Καϋμάκκιν είναι πιστό στην έννοια της αυτοδιαχείρισης.

Άλλωστε, ένας οποιοσδήποτε χώρος δεν έχει έναν ενδογενή χαρακτήρα παρά μόνο τον χαρακτήρα που του προσδίδουν οι άνθρωποι που δραστηριοποιούνται σε αυτόν. Έτσι λοιπόν, όπως ένα πάρκο μπορεί να είναι είτε ο χώρος αναψυχής και συνεύρεσης για τους κατοίκους μίας γειτονιάς, είτε να είναι ο –άδειος- κήπος μπροστά από τα πολυτελή διαμερίσματα, ή όπως μία πλατεία μπορεί να είναι είτε ο χώρος συγκέντρωσης για διαδηλώσεις είτε το πλακόστρωτο για μια εναέρια διαφημιστική φωτογραφία, έτσι, και ένας αυτοδιαχειριζόμενος χώρος καθορίζεται από τα άτομά του. Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης ότι ο χαρακτήρας ενός χώρου δεν είναι μία ανεξίτηλη σφραγίδα που χαράσσεται μόνιμα στον χώρο. Αντιθέτως, είναι κάτι που διεκδικείται συνεχώς και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις επιθυμίες των ανθρώπων του.

Με άλλα λόγια, δεν είναι το Καϋμάκκιν που θα παράξει ριζοσπαστικό πολιτικό λόγο και θα προάγει την ελευθεριακή πρακτική, ο λόγος και η πράξη είναι χαρακτηριστικά των ανθρώπων. Μπορεί όμως το Καϋμάκκιν να λειτουργήσει ως ένας φυσικός τόπος όπου πραγματώνονται οι επιδιώξεις των ατόμων που συμμετέχουν σε αυτόν.

Cypriot as a minor

Clethra[1]

This is my home
this thin edge of
barb wire.
But the skin of the earth is seamless.
The sea cannot be fenced,
el mar does not stop at borders.[2]

The time of memory is the time of narrative. The architecture of memory is not merely a metaphor but a methodology: the Dead Zone becomes a labyrinth.[3] In her narration on the poetics of the Dead zone, Alev Adil revisits the ruined architecture of Nicosia's buffer zone, towards a new methodology of re-imagining the future of the city. Borders (conceptualized as phenomena whose primary function is to differentiate places or as symbolic boundaries of belonging and exclusion) rise as a critical component of identity formation in Adil's poetics, since living in the borderlands or crossing borders, or not being able to cross the border becomes a significant identity marker. This significance is elaborated recently in Stavros Karayiannis' "queering" of the buffer zone,[4] but also in Yiannis Papadakis' confessional narrative, Echoes from the Dead zone, from the late 1980s. Acknowledging witfully that we are all products and performers of the history we 've been taught at school and at home, Y. Papadakis and S. Karayiannis explain how the buffer zone became a crucial component of the formation and development of Cypriot identities, employed mainly as a site of traumatic memory and a way of preserving demarcated binaries between the Greekcypriots and the Turkishcypriots.

The story of the border

Until the late 90s, boundary restrictions in Cyprus helped preserve the image of the "enemy" for both communities, while reinforcing the nationalist narratives on the island. The border was embedded and performed for several decades, reserving dual identity formations and discouraging other manifestations that seemed to challenge the national canon.

After the 1974 war, Greek-Cypriot literature appears to develop under the impact of such discursive practices into a site of mourning while re-establishing the national narrative of Greeknsess. Giorgos Moleskis notes that after the 1974 war, cities, villages, mountains and sea sites emerge in Greek-Cypriot literature as symbols of the loss while the Greek-Cypriot canon is oriented towards history and mythology in a way that could serve the national and ideological goals of the poets.[5] However, apart from the intention of each poet, Greek-Cypriot poetry in general, seems to be usually taught (and interpreted) according to the canon of Greekness. An example of this, found in school textbooks, is the poem Onesilos by Pantelis Mechanikos (published in his collection "Disposition" in 1975). Though open to interpretation, mainly through its reference to the destructive decade of 1963-74, the poem is usually interpreted ideologically, without much reference to the catastrophic effects of the nationalist turn of the sixties (and the 1950s) in Cyprus, found in other poems of Mechanikos, such as "Ode to a murdered turkish boy":

Ten years Onesilos has been sending his bees to us,
to sting us
to wake us up
to bring us a message.
Ten thousand bees Onesilos has sent
and all of them died on our thick skin
without giving us any feeling.

After the war and until the late 1990s, the Greek Cypriot canon of poetry seems to re-establish the linear national narrative of Greekness, through ancient Greek and Byzantine referents, although more research on the field is in progress in order to draw safer conclusions on the ideological character of Greek Cypriot poetry. As far as Turkish-Cypriot poetry is concerned, G. Moleskis notes that after the war, it leaves aside previous heroic or nationalistic referents and employs "mythological, historical and geographical names that stress the unity of the island in time and the role of the different civilizations in the formation of a local identity", exhibiting (I think) in some cases more hybridity compared to the canon of Greek Cypriot poetry (this hybridity may relate to a depiction of Cypriot identity, which appeared in the context of the rapprochement movement in the 1980s in Cyprus and was more circulated in the years to come).

I am a tree, a date-palm
In some Mesaoria cemetery.
Many civilizations buried in my shade,
Their bones are my roots...
We were brought from Egypt by boats
Forty-curly-slaves rowed the oars.
A Hellene with an earring was my godfather,
My circumciser, a fold up Ottoman barber
Pederast.
Springs to Aphrodite
Winters to Zenon, I've been given an apprentice.
May be you didn't realize.
I was modeled after the Lusignan architects.
A heritage from Venetian merchants is
This delightful talk of mine, chasing a pleasure
Roman Byzantium... An invention of the British...
(Jenan Seljuk)

During the 1980s a subversive depiction of Cypriot identity arises as a reaction to the dominant national impositions in Cyprus, played out as a strategy of undermining established national narratives. "Cypriot consciousness", depicted by Costis Achniotis, a pioneer of the rapprochement movement, emerges in the late 1980s as a minoritarian "always new-born, marginal consciousness":

[...] Cypriot Consciousness is always a newborn consciousness. It has never surpassed the stage of infancy. In consequence, its face is marked by the sorrow of old-age and the main sentiment that it can feel is the uncertain pain of existence. Cypriot Consciousness exists trampled under the feet of its adversaries who are caught in an infinite hand-to-hand battle. [...] it is saved by the fact that none of the giants is entirely dominant. Otherwise, it would be lost. Cypriot Consciousness thinks itself impossible. That's why it plays dead, waiting for better days to come. It is weak and humble. It knows it and therefore doesn't go to battle. It settles for cackling at the weakness of its far stronger adversaries who are nonetheless too weak to impose their own order of things. In its ears the voices echo like empty words and fanfare.

Cypriot Consciousness owns the arrogance of the marginals.[6]

Cypriot identity as an identity of destabilisation arises again in an interview of Andreas Panayiotou in 1992, on the public channel of Cyprus (RIK). There, the professor describes the "Cypriot" using the future tense; Cypriotness seems to be a futurity, a diverse identity and at the same time a methodology of reading the Cyprus issue, the colonisations of the island and matters of identity as well. Ultimately, A. Panayiotou states that he is a Cypriot, "not a Greek-Cypriot, just a Cypriot", and the word is left there, out-standing, as if it needed another word to condescend it while the reactions to his views on the matter seem to be intense at the time. According to the news broadcast: "the professor became the center of attention for months as he dared to claim that he is a Cypriot. Not Greek, not Turkish, not Greek Cypriot. Just Cypriot".

Bi-communal transgressions

The violence of a visible border, the buffer zone as a no man's land along with the circulation of the dominant nationalist narratives were very limiting factors for Cypriot consciousness to emerge (as a mode of destabilisation) before the late 1980s and become circulated as a strategy of reunification, and changes regarding boundary restrictions seem to have played a crucial role. As Gregoris Ioannou notes: "the pioneers of the rapprochement movement in the late 1980s made federation a concrete political idea, and the masses who crossed the check points in 2003 made reunification a real material process and an open potentiality". In the spring of 2003 Cypriots together challenged both Greek and Turkish nationalist narratives, while the Cypriot consciousness started to rise again as a common ground of struggle, as an abjected identity, a minor and a futurity.

During the millennia, relevant practices have contradicted the nationalist narratives. An active movement for the reunification of the island challenged significantly the performativity of the border; at the same time a major ethnic diversity disrupted the common duality Greek-Cypriots/Turkish-Cypriots. In October 2011, a protest movement called Occupy Buffer Zone by Greek Cypriot and Turkish Cypriot activists reclaimed the buffer zone "aiming to raise awareness of how the Cyprus problem was one of the many symptoms of an unhealthy global system". Up until now, activists reclaim the buffer zone through communal transgressive acts: in March 2014, in the Buffer Zone of Ledra/Lokmaci Street, big stencils with the slogan "War is over" were painted, banners and posters were put up and visas with the Occupy Buffer Zone "Free Pass" stamps were given out to passers-by. In March 2017, an anti-military march of Greek and Turkish Cypriots broke into the buffer zone in the old town of Nicosia demanding the reunification and demilitarisation of Cyprus.

Bicommunal activism transgressed the border in ways that unravelled its physical implications. What is interesting to see in these transgressive bi-communal acts that have taken place the last decade is how the border is something very corporeal and performative;[7] how by transgressing the limit people are making a political stand reclaiming the reunification of the island but at the same time the right to negate ideological/cultural hegemonies, even to reclaim themselves in terms of gender and sexuality (the buffer zone becomes intersectional in the stencils of the movement Occupy buffer zone).

When people crossed the check-points in 2003, they were again faced with Cypriot consciousness as a new-born consciousness, as a minor and a hybrid of entanglement. The Cypriot served (if it is to serve) as an example of what Gilles Deleuze and Felix Guattari called minoritarian: a substantial position that lacks power; that looks for escape-lines (ligne de fuite) from institutions, political order and social structure. Minority is not a static position nor is it a quality or characteristic. It is a process of ever-changing identities, of potentiality,

of becoming (devenir). Becoming minority, becoming a woman, becoming a little girl or becoming an animal – all represent forms of molecular politics that subvert molar identities and steady positions. They trigger uncontrollable movements and deterritorializations, and they are characterised by an existence of an abiding change, by continuous metamorphosis.[8]

For the two anarchist thinkers, the “minor” does not refer to minority groups as described in ordinary language. Minority groups are defined by identities and are thus molar configurations belonging to the majoritarian State machine. Deleuze and Guattari's central example is Franz Kafka. Kafka finds himself at home among neither the Prague Jews nor the dominant German and Austria-Hungarian power structure. For him a “people is missing” and his literature sets out to summon that people. As Assaf Krebs notes: “minority, or ‘minoritarian’ according to Deleuze and Guattari, is a political action. It challenges power and domination; it resists the violent coercion of law and the predominant norms; it deterritorializes itself from majority”.

An album of stories

A book by Antonis Georgiou published recently in 2014, with the title An Album of Stories reflects that current state of the Cypriot as minoritarian; the author uses a polyphonic narrative and the materiality of the archive while the minor form appears to be the most appropriate in his effort to write as a Cypriot. On the occasion of a grandmother’s death, a range of stories are revealed aided by quotations from newspapers, recipes, children’s drawings, folk songs, laments, poems and photographs mostly from family albums. Sometimes the stories are confused and the reader is also confused.

Antonis Georgiou seems to use the archival memory to reclaim the materiality of his narrative; by writing the fusion of different stories, different voices and different genres he creates an entangled memorial universe that negates/exposes/mocks the primal boundary between the self and the other and brings forth (maybe unwillingly) the current state of the Cypriot.

my mother, and these girls, were later burdened with years, stories, life and their albums were filled with so many other photos of themselves and the people who were entangled in their years, some came and stayed, others just passed through, some scattered photos were left here and there; thus strangely mixed up in these old scrapbooks, people, ages, eras and places in a tangle but, isn’t our life, in the end, nothing but a tangle of stories? that we sometimes remember, tell, write and entitle, An Album of Stories, and they seem as one story, the story of each of us or all of us; isn’t our whole life nothing but an album of stories?[9]

The always destabilising effect of being a minor

When we first wrote this text on Cypriot identity as a minor identity and a futurity, we tried to discuss through various cultural examples the possibilities that arise in the state of becoming a Cypriot. The aim was not to understand “the Cypriot” as a new national identity but to reinstate through this example the failure of the individual subject; to understand the identity as an ongoing process of becoming through communal transgressions of the limit.

It's interesting to see how Cypriotness is employed in the eighties as a form of strategy which challenges the dominant national narratives and performativities of the border through its destabilising status. By talking as “Cypriots” people seemed to have challenged the status quo (by negating the law of the father/land) and empower the process of reunification of the island. However, at the same time, it seemed impossible not to reserve what Deleuze calls the potential of the minoritarian: the always destabilizing effect of being a minor, intertwined and entangled, like those stories that make the colourful mosaic of Cyprus, in Georgiou’s An Album of stories: the material fusion of those stories acknowledges the multiple connections of things in motion, leaving aside the whole for a reality of intractive differences.

When writing this, two years ago, there was still hope for the reunification of the island. What followed since then, has been disappointing, however, all the acts of transgression seem to have left a mark, that enabled us in time to create our own genealogies. Parts of these genealogical schemes (which are rarely linear) may create sparks in the future, re-initiate operations or at the very least, become a refuge from the recurrent nationalist nightmare.

Notes

1 A deciduous tree, predominant in river areas, known for its ornamental male inflorescences.

2 Gloria Anzaldua, Borderlands, La Frontera, The New Mestiza, Aunt Lute Books, San Francisco, 25.

3 Alev Adil, Drifting in the Dead Zone in Cyprus: the mediation of memory through expanded life writing, 2013.

4 Stavros Stavrou Karayanni, Zone of Passions: a Queer Re-imagining of Cyprus’s “No Man’s Land” in: Synthesis 10 (Fall 2017), 66: the Dead zone has become an essential symbol of the destructive war of 1974, ingrained in the collective consciousness of Cypriots of both communities, and has had a profound effect on the spatial dimension of Cypriots’ identity.

5 https://cyprusinfocus.org/essay/the-homeland-in-cypriot-poetry/: the translated poems are taken from the website of Giorgos Moleskis.

6 Costis Achniotis, Within The Walls, Issue 35, September 1988 (trans.: Sispirosi Atakton).

7 As Dora Eracleous notes in “Borders retold”: “The cultural turn in humanities and social sciences affected the way borders were theorized resulting in the undertheorizing of the materiality of the body – a body that is not merely a passive surface upon which discourses are imposed, but rather it is a body that kicks back and reacts”.

8 Assaf Krebs, Minority and Becoming: Deleuze, Guattari, and the Case of Apuleius’ Metamorphoses, Tel Aviv University / Shenkar College of Art, Design and Engineering.

9 Antonis Georgiou, An album of stories: Twelve winning authors 2016 (translated by Yiola Klitou).

Αυτόνομα Σχολεία

Νοεμβριος 2018

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ:
ΕΘΝΙΚΟ ή ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ;

Το «Σκοπιανό» ως καταλύτης
για τον μετασχηματισμό
της δεξιάς και της άκρας δεξιάς

συζήτηση με τον Τάσο Κωστόπουλο (ΕΦΣΥΝ)

κοινωνικός χώρος kaymakkιν
παρασκευή - 16 νοεμβρίου - 19.00

Το Αυτόνομο Σχολείο της ΣΑ φιλοξενεί στις 16 Νοεμβρίου τον Τάσο Κωστόπουλο, δημοσιογράφο της «Εφημερίδας των Συντακτών» και συγγραφέα πολλών βιβλίων που άπτονται του ελληνικού εθνικισμού και του μακεδονικού ζητήματος.

Τόσο για τον ελληνικό όσο και για τους υπόλοιπους βαλκανικούς εθνικισμούς, το Μακεδονικό δεν υπήρξε μόνο -ούτε κυρίως- ένα ζήτημα διακρατικών σχέσεων διπλωματικού χαρακτήρα, αλλά ένα ζήτημα μαζών, πολιτικού ελέγχου και κινητοποίησής τους. Από την εποχή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, όταν κεντρικό διακύβευμα αποτελούσε ο προσεταιρισμός των σλαβόφωνων χριστιανών κατοίκων της περιοχής στην οικεία εθνική ιδέα και παράταξη, μέχρι τα μεταπολεμικά χρόνια, όταν ο «από βορράν κίνδυνος» συγκροτεί τη βασική δέσμη επιχειρημάτων του οπλοστασίου της ελληνικής αντίδρασης, μια κόκκινη κλωστή συνδέει το εν λόγω «εθνικό ζήτημα» με την ανάπτυξη και την έκβαση των πολιτικών, ιδεολογικών και κοινωνικών συγκρούσεων στην Ελλάδα και σ' όλο το βαλκανικό χώρο. Η κυκλική αναβίωση του Μακεδονικού ως «Σκοπιανού» μετά το 1992 και η πρόσφατη ανάδειξή του σε καταλύτη ενός επικίνδυνου μετασχηματισμού της ελληνικής δεξιάς (και φυτώριο μιας νέας ακροδεξιάς) δεν υπήρξε, ως εκ τούτου, καθόλου τυχαία.

Στον χώρο θα διατίθενται κάποια από τα βιβλία του συγγραφέα.

Γενάρης 2019

Στο επόμενο αυτόνομο σχολείο συζητάμε για την πολιτική πολιτογράφησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Φιλοξενούμε τον γενικό γραμματέα της συντεχνίας Τ/κ δασκάλων ΚΤΟΣ, Şener Elcil, ο οποίος θα μιλήσει για την άρνηση της ΚΔ να παραχώρησει υπηκοότητα σε περίπου 5000 χιλιάδες Τ/κ και στην εκστρατεία που διεξάγεται για το θέμα αυτό από τις τ/κ συντεχνίες εκπαιδευτικών, και τον Νίκο Τριμικλινιώτη, ακαδημαϊκό και νομικό, ο οποίος θα παρουσιάσει τη γενικότερη πολιτική πολιτογράφησης της ΚΔ, με έμφαση στην παραχώρηση υπηκοότητας σε πλούσιους επενδυτές.

Η συζήτηση θα γίνει στα Αγγλικά.

The Policy of receiving citizenship in the Republic of Cyprus:

a la carte, and above all,
a la money

A discussion
with Şener Elcil
and Nikos Trimikliniotis

Αλληλεγγύη στον Halil Karapaşaoğlu

Σήμερα εκδόθηκε η απόφαση για τον αντιρρησία συνείδησης Halil Karapaşaoğlu ο οποίος κρίθηκε ένοχος για 4 περιπτώσεις άρνησης να εκπληρώσει την εφεδρεία του και θα οδηγηθεί στην φυλακή για διάστημα 20 ημερών.

Επειδή κάθε άτομο πρέπει να έχει την ελευθερία να αναπτύσσει την αυτονομία του και να προσφέρει στην κοινωνία χωρίς να υποτάσσεται στην εξουσία και το "καθήκον" να υπηρετεί την πατρίδα…

Επειδή η στρατιωτική θητεία – κληρωτή ή έφεδρη – δεν είναι "ιερή", Ο στρατός εκ φύσεως στρέφεται ενάντια στην ανθρώπινη ζωή και ως μηχανισμός "εκπαιδεύει" τον υπηρετούντα να υποτάσσεται ολοκληρωτικά και χωρίς αντιρρήσεις σε κάθε εξουσιαστικό θεσμό.

Επειδή η αντίρρηση συνείδησης δεν είναι ένα φιλελεύθερο αστικό δικαίωμα, αλλά μία ελευθεριακή πράξη πολιτικής ανυπακοής και αντιμιλιταριστικής δράσης…

Δηλώνουμε την αλληλεγγύη μας προς τον αντιρρησία συνείδησης Halil Karapaşaoğlu.

Κανένας φαντάρος ποτέ και πουθενά, Δεν δίνουμε τις ζωές μας για τα αφεντικά!

Συσπείρωση Ατάκτων

Armies, weapons, crisis, growth… How beautiful it is, the militarized capitalism!

Beyond Europe

Yesterday 15/1/2019, Cypriot Conscientious Objector Halil Karapaşaoğlu has been arrested and taken to prison to serve a 20 day sentence for refusing to pay a fine for not attending reservist service call ups.

This is happening just days after a draft amendment law to recognise conscientious objection has been submitted to parliament. The Initiative for Conscientious Objection in Cyprus calls on the international community to show their solidarity and react to Halil's imprisonment.

The number of troops and military bases that exist in Cyprus are disproportional to its size, but at the same time indicative of its strategic importance in the Eastern Mediterranean and the Middle East. The (Greek Cypriot) "National Guard", the "Turkish Cypriot Security Force", the "Hellenic Force in Cyprus", the "Turkish Force in Cyprus", the British troops and the UN's multinational force, have transformed the island into a huge barrack, making it one of the most militarized regions of the whole planet. In addition, many other (mostly NATO-aligned) armies are granted use rights and facilities for training, logistics support, or raiding purposes especially against Middle Eastern and North African targets.

On one hand, military agreements between the Cypriot government and some of the neighbouring countries (such as for example with Israel and Greece) escalates the situation in Cyprus and the wider region. Additionally, the intention of the government of the

Republic of Cyprus to extract hydrocarbons, be it natural gas or oil, without solving the Cyprus problem first, creates a new explosive situation, which automatically leads to a new arms race. Whilst the public debt and the national deficit increases, wages and pensions are being cut, and public spending, as well as the social welfare and environmental protection services are reduced, military expenditure increases, through the purchasing of warships worth millions of euros, as well as through spending of tens of millions of euros for the maintenance of old weapons. The increasing militarization of the police and the use of the anti-terrorist special forces to suppress strikes, bi-communal actions and hunt immigrants is also alarming.

The ethnic conflict and the geographical division of the island have become the perfect excuse for the rulers to maintain the same peculiar and extended state of exception. This regime tries to expand its power and extend its dominance to every part of our lives. It is sufficient, simply by invoking it, to suspend labor, social, political and environmental rights, but also to suppress class struggles and mobilizations of all insubordinate pieces of the society (such as from the lower classes, as well as those marginalised). During this state of emergency, it is not only our rights that are being violated and our freedom(s) neglected, but even the provisions of "constitutional legitimacy" and the principles of the "rule of law" of the so-called "liberal democracy" are lifted.

One of the easiest ways to ensure nationalism and ethnic conflict is to maintain the army forces, both in the south and in the north parts of the island. The (Greek Cypriot) "National Guard" and the "Turkish Cypriot Security Force" respectively, consisted of local teenagers, who right after hishschool at the age of 18, become obligded to serve the army. Despite the nationalist frenzy, following the opening of checkpoints in 2003 which made free movement between the two sides of the island possible, several common initiatives were formed, aiming to counter the preachers of hate, demand the demilitarisation of the island and the recognition of the right to conscientious objection, and ultimately the reunification of the island through a federal model. Reunification of the island is the change which will allow societal struggles to move out of the shadow of nationalism and militarism, and take the main stage again.

Consientious objection has become an important way through which both, greek as well as turkish speaking Cypriots are expressing their refusal to become part of the militarised insanity on the island. Though in the Republic of Cyprus, consiensous objection has been legally acknowledged since 1992, it is still illegal in the northern part of the island. T/c have been campaigning for many years, demanding ammendments in the law. Their demand is simple: to have the right to refuse to become soldiers and refuse to fight against their g/c friends. Instead, their refusal has led to T/C consientious objectors being sent to jail in a number of occasions.

The most recent one of these cases is that of the t/c conscientious objector Halil Karapaşaoğlu, whom on the 3rd of January 2019, the military court in the northern part of the island, found guilty on 4 cases where he refused to fulfill his reserve and was thus given the sentence to either pay a fine of 2000 TL within 10 days or go to prison on the 14th of January for 20 days. Halil refused to pay the fine as he beieves that paying the fine is like accepting his refusal to serve the army is illegal. With his imprisonment Halil wants to highlight that consientious objection is a right whilst attempting to get as much support as possible towards this cause: for consiencious objection to be legally accepted.

We believe that every person must have the freedom to develop their own autonomy and offer to society without being forced by those in power by imposing the "duty" to serve h@ country. Military service – whether it is conscript or reserve – is not "sacred". The army by nature turns against human life, and as a mechanism "teaches" the servant to be subjected completely and without objections to any authority. Conscientious objection is not a liberal civil right, but a libertarian act of political disobedience and anti-militarism.

We declare our solidarity with conscientious objector Halil Karapaşaoğlu.

No soldiers never and nowhere,

We will not give our lives for the bosses!

Beyond Europe, 15th January 2018

Woman's Day Street Parade

Η 8 του Μάρτη, η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, εκαθιερώθηκε με σκοπό να τιμά τους αγώνες των γυναικών για ισότητα. Αλλά πλέον, στην Κύπρο (τζαι παντού) πραγματοποιείται σαν η μέρα που οι άντρες εκφράζουν την ευγνωμοσύνη τους στες γυναίκες αγοράζοντας τους λουλούδια τζαι δώρα, τζαι η μέρα που χαμεγολώντας εύχουνται τους «Χαρούμενη Ημέρα της Γυναίκας». Εν η μέρα που οι γυναίκες 'δικαιούνται' διάλλειμμα που τους ρόλους τους σας μητέρες, σύζυγοι τζαι φροντίστριες, που δικαιούνται να φκουν έξω με τες φίλες τους να περάσουν καλά. Προφανώς εν έσιει τίποτε λάθος με το να γιορτάζουν οι γυναίκες, να περνούν καλά ή να τους δείχνουν ευγνομωσύνη, αλλά τούτα επισκιάζουν την ιστορία τούντης μέρας τζαι την καταπιεστική πραγματικότητα που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, συμβάλλοντας έτσι στην συνέχιση της. Τούτη η μέρα εξακολουθεί ναν μέρα που πρέπει να είμαστε μέσα στους δρόμους, προσδίδοντας ορατότητα στους αγώνες μας.

Τούντες 8 του Μάρτη φανταζούμαστε* ένα διαφορετικό τρόπο να το γιορτάσουμε. Επαναδιεκδικούμε τους δρόμους με ένα τρόπο που αντανακλά τον κόσμο για τον οποίο αγωνιζούμαστε: ένα κόσμο με σεβασμό των δικαιωμάτων όλων ασχέτως ταυτότητας φύλου, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης, σεξουαλικού προσανατολισμού ή αναπηρίας. Ένα κόσμο χωρίς τοξική αρρενωπότητα, όπου εν θα μας πιέζουν να ακολουθούμε ετεροκανονικά πρότυπα, τζαι ούλλες οι θηλυκότητες εν θα αντικειμενοποιούνται, θυματοποιούνται τζαι απωσιοπούνται. Οι αγώνες μας για ισότητα εν πρέπει να αφήννουν καμιά τζαι κανένα πίσω, τζαι η κοινωνική πρόοδος εν πρέπει ποτέ να γίνεται σε βάρος κάποιων άλλων. Τούτη η μέρα πρέπει να γιορτάζεται που ούλλες/ους όσες/ους εναντιώνουνται στις συνεχείς τζαι συστημικές καταπιέσεις που βιώνουν καθημερινά οι γυναίκες, cis τζαι τρανς, non-binary τζαι gender nonconforming άτομα. Εν μια διαδήλωση, πορεία τζαι γιορτή ταυτόχρονα.

Την Παρασκευή 8 του Μάρτη, ενωνούμαστε τζαι βγαίνουμε στους δρόμους γιορτάζοντας τη θηλυκότητα, σε αλληλεγγύη με όσες ζουν, αντιστέκονται, παλεύκουν τζαι τοποθετούνται ενάντια στην πατριαρχία τζαι κάθε μορφή καταπίεσης.

Ας ενισχύσουμε τες φωνές των καταπιεσμένων σε αλληλεγγύη τζαι ας κάμουμε την παρουσία μας αισθητή.

Εννα γίνουν 2 εργαστήρια για συλλογικές προετοιμασίες για το parade. Σκοπός να γίνει το κεντρικό πανό, φανέλλες με φεμινιστικά σλόγκαν τζαι άλλα πιο μικρά πανό τζαι πλακάτ. Φέρτε αν θέλετε τζαι δικά σας υλικά τζαι ιδέες.

*Ως μια πρωτοβουλία φεμινιστριών τζαι συμμάχων που συγκροτήθηκε με αφορμή τες 8 του Μάρτη. Η πρωτοβουλία εν σχετίζεται με κάποια συγκεκριμένη ομάδα.

Φυλα και Εξουσία Vol. 6

Το φεστιβάλ Φύλα τζαι Εξουσία οργανώνεται για έκτη συνεχή χρονιά που την Συσπείρωση Ατάκτων, μιαν αναρχική, αντί-εξουσιαστική ομάδα που εν ενάντια σε κάθε μορφής καταπίεση τζαι η οποία εδρεύκει στην Λευκωσία. Το φετινό φεστιβάλ ξεφεύγει που την μορφή που είχεν άλλες χρονιές τζαι απομακρύνεται που τις θεωρητικές παρεμβάσεις (ή εισηγήσεις)θέλοντας να αφήκει χώρο σε πιο διαδραστικές μορφές συζητήσεων τζαι παρουσιάσεων. Θεματικά θα εστιάσει στην πορνογραφία, τις κουήρ ταυτότητες μέσα που μια εθνογραφική ταινία τζαι σε καλλιτεχνικές/παραστασιακές προσεγγίσεις γυρώ που θέματα που αναδύονται μέσα από εμπειρίες γυναικών.

Το φεστιβάλ Φύλα τζαι Εξουσία ούτε ουσιοκρατοποιεί ούτε φυσικοποιεί ταυτότητες ή βιώματα, αλλά επιδιώκει να σηματοδοτήσει, να κατανοήσει τζαι να αποδομήσει διάφορες κοινωνικές συστημικές εξουσιαστικές σχέσεις, προκειμένου να τους αντισταθεί. Άλλωστε, δαμέ έγκειται τζαι η πολιτική του σημασία. Η ευθύνη, η πλαισιοθέτηση τζαι η αυτο-αναφορικότητα εν πολλά σημαντικά στοιχεία της προσέγγισης του φεστιβάλ που επιδιώκει να αποκανονικοποιήσει τζαι να απονομιμοποιήσει εξουσιαστικές διαφορές τζαι κατηγορίες μέσα που ενδιαφέρουσες συζητήσεις, προβολές, ευφάνταστες παραστάσεις τζαι πολιτικά πάρτυ. Κοπιάστε!

Ούτε μια λλιόττερη. Όι άλλες γυναικοκτονίες τζιαι συστήματα που δημιουργούν τζιαι ευνοούν δολοφόνους

[...] Η λίμνη είναι το αίμα χρόνων,
σταγόνες από ιδρώτα και αίμα άλλων.
Η μόνη σου προσφορά ήταν η αθωότητα
που ξεπούλησες χρόνια πριν,
σε καθημερινές εκφράσεις,
Φιλιππινέζα, πουτάνα, μαυρού...
Τι σοκαρίστηκες;
Σε παρακαλώ...
Ναι, ναι ξέρω, όχι εσύ.
Εσύ ποτέ.
Είσαι φιλάνθρωπος, εξ ορισμού ανώτερος. [...]
απόσπασμα από το ποίημα: ´´Τι σοκαρίστηκες;"του Γιώργου Περικλέους.

Μαίρη Ρόουζ Τιμπούρκιο, Σιέρα Τιμπούρκιο, Αριάν Παλάνας, Μαρικάρ Βαλτέζ, Λίβια Φλορεντίνα Μπουνέα, Έλενα-Ναταλία Μπουνέα, Ασμίτα Χάντκα Μπίστα. Σώματα γυναικών και κοριτσιών, μεταναστριών, σώματα "χωρίς σημασία" και ζωές "μη-αξιοβίωτες" τόσο για το κυπριακό κράτος όσο και για την κυπριακή κοινωνία. Δολοφονημένα σώματα ξεχασμένα για μήνες, πεταγμένα σε πηγάδια, σε λίμνες, τεμαχισμένα σε βαλίτσες, τα οποία η έντονη βροχή και οι τυχαίες αναφορές από τουρίστες τον Απρίλιο που μας πέρασε έβγαλαν στην επιφάνεια. Όμως, το γεγονός των μέχρι στιγμής εφτά δολοφονημένων γυναικών και κοριτσιών από τον κατά συρροήν δολοφόνο ήρθαν να αναδείξουν και κάτι πολύ πιο αποτρόπαιο: τον βαθύ ρατσισμό και μισογυνισμό των θεσμών, αλλά και της ίδιας της κυπριακής κοινωνίας.

Η αορατότητα των μεταναστριών που ζουν και εργάζονται στη Κύπρο μεταμορφώθηκε σε ένα φρικαλέο (υπερ)θέαμα θυμίζοντάς μας και την βία την οποία βιώνουν καθημερινά λόγω του ρατσισμού, των συνθηκών εργασίας και της πατριαρχίας – στοιχεία εδραιωμένα στην κυπριακή και όχι μόνο κοινωνία και συνείδηση. Η περιθωριοποίηση αυτών των γυναικών από τη σφαίρα του "πολιτικού" αλλά και η κοινωνική τους θέση σαν αποκείμενα -και όχι υποκείμενα- των θεσμών του κυπριακού κράτους διαφάνηκαν περίτρανα από την παντελή αδιαφορία για την ίδια τους την ύπαρξη/τύχη. Για ακόμα μια φορά τα "κατεχόμενα", η γνωστή πλέον μαύρη τρύπα, λειτούργησαν ως η εύκολη λύση για να δικαιολογηθεί επί της ουσίας η απροθυμία του κρατικού μηχανισμού να ασχοληθεί με τις υποθέσεις αυτές. Γιατί αυτό θα σήμαινε ότι θα αναγκαζόταν να δει πίσω από τις εξαφανίσεις την κοινωνική καταπίεση που κρύβει η θέση μιας γυναίκας μετανάστριας οικιακής εργάτριας στην κυπριακή πραγματικότητα, θα σήμαινε ότι θα αναγκαζόταν να αναγνωρίσει την βία που κρύβουν οι έμφυλες και εξουσιαστικές σχέσεις.

Πίσω από την ξεχωριστή ιστορία κάθε δολοφονημένης γυναίκας, υπάρχει μια κοινή συνισταμένη η οποία δεν αποτελεί εξαίρεση αλλά τον βασικό κανόνα των γυναικοκτονιών ανά το παγκόσμιο: αυτή δεν είναι άλλη από την πατριαρχία. Από την Αμερική μέχρι τη Σαουδική Αραβία, από την Αργεντινή μέχρι την Ισπανία, και από την Τουρκία μέχρι την Κύπρο, βασικό εργαλείο των πατριαρχικών κοινωνιών είναι η έμφυλη βία. Η ψυχολογική και σωματική βία κατά των γυναικών συνιστά μια από τις βασικές μεθόδους υποταγής τους. Αυτού του είδους η βία έχει διαφορετικές εκφάνσεις και διαφορετικό βαθμό βαναυσότητας: ξεκινά με λέξεις που προσβάλλουν χυδαία τα σώματα των γυναικών, εργαλειοποιεί τα σώματα και τη σεξουαλικότητά τους, γίνεται συστημική και τις υποτάσσει με κριτήρια την καταγωγή, το χρώμα, την τάξη, τον μισθό, την εργασία, τη σεξουαλικότητα και την επιθυμία, ενώ στην έξαρσή της παίρνει χαρακτηριστικά σωματικής κακοποίησης και δολοφονικής μανίας.

Η πατριαρχία, για αιώνες, σπέρνει δηλητήριο στα μυαλά των ανθρώπων, για την δήθεν ανωτερότητα του άντρα, για την δήθεν κατωτερότητα της γυναίκας διαιωνίζοντας μια κουλτούρα σεξισμού η οποία είναι βαθιά ριζωμένη στην ανισότητα και τις έμφυλες διακρίσεις, την οικονομική αποδυνάμωση των γυναικών και την αποδοχή της τοξικής αρρενωπότητας με τις εθνικιστικές και μιλιταριστικές της παρακρούσεις. Δεν είναι τυχαίο που τόσοι αιώνες συστηματικής βίας, δημιουργούν αλλεπάλληλες εκφράσεις σεξιστικής επιβολής: στην επικοινωνία, στην επαφή, στον χώρο εργασίας, στον δημόσιο χώρο. Ο σεξισμός είναι η καθημερινή έκφραση της πατριαρχίας μέσα στις ζωές

μας. Διότι στη διπολική αντίληψη εξουσιαστή-εξουσιαζόμενης βρίσκει έκφραση όλο το φάσμα της σεξιστικής βίας. Από τη χυδαιότητα στον λόγο, μέχρι τη σωματική παραβίαση, και από τον βιασμό μέχρι τον θάνατο. Το πιο τρομαχτικό βέβαια είναι ότι έχουμε σταδιακά οδηγηθεί στην κανονικοποίηση αυτής της κουλτούρας σεξισμού και, χωρίς να θέλουμε σε καμία περίπτωση να μειώσουμε τη σοβαρότητα και τραγικότητα των γυναικοκτονιών των μεταναστριών γυναικών και κοριτσιών, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι δεν είναι παρά η κορυφή του παγόβουνου όπου κάτω από την επιφάνειά του αναδεικνύονται αλληλεπικαλυπτόμενοι κύκλοι έμφυλης βίας και μίσους που οι πατριαρχικές κοινωνίες επιβάλλουν στις γυναίκες τόσο στην ιδιωτική όσο και στη δημόσια σφαίρα με τη μορφή της σωματικής, ψυχολογικής, σεξουαλικής, οικονομικής, θεσμικής και συμβολικής τους υποταγής.

Ο αμετανόητος μισογύνης δολοφόνος, δεν είναι μια αποκρουστική παραφωνία μιας κατά τ' άλλα φυσιολογικής κοινωνίας. Ο Νίκος Μεταξάς είναι σάρκα από την σάρκα της πατριαρχίας στην Κύπρο που βλέπει τα σώματα των μεταναστριών εργατριών ως προσωρινά, αναλώσιμα, χωρίς αξία.

Σήμερα εμείς στεκόμαστε αλληλέγγυες/οι δίπλα στις περιθωριοποιημένες κοινότητες μεταναστριών οικιακών εργατριών και στον αγώνα τους για ορατότητα και (κοινωνική) δικαιοσύνη. Αναγνωρίζουμε τα προνόμια που έχουμε στο να ακουστούν οι φωνές μας περισσότερο. Γι' αυτό περπατάμε δίπλα-δίπλα και φωνάζουμε για να ξεσκεπάσουμε τις λειτουργίες και δομές της εξουσίας.

Χρέος μας η δημιουργία συλλογικών, οριζόντιων δομών που θα ενδυναμώσουν ενάντια στο σεξισμό, την πατριαρχία, το ρατσισμό και τον εθνικισμό.

Χρέος μας η επανοικειοποίηση του δημόσιου λόγου και χώρου με μηδενική ανοχή σε περιστατικά καθημερινού σεξισμού.

Η ΣΙΩΠΗ ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΜΑΣ.

ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΗ ΑΥΤΟΑΜΥΝΑ ΠΑΝΤΟΥ.

Συσπείρωση Ατάκτων
10 Μαΐου 2019

Αλληλεγγύη στες μετανάστριες εργάτριες

antifa λευkoşa

Οι δολοφονίες έννεν ούτε μεμονωμένο περιστατικό, ούτε απλά οι πράξεις ενός ψυχοπαθούς serial killer.

Πίσω που τον δολοφόνο εν το κράτος. Που παρανομοποιεί τες μετανάστριες εργάτριες, οδηγώντας τες στη μαύρη εργασία ή στην απέλαση. Που την ίδια ώρα που πουλά χρυσά διαβατήρια στους ξένους εκατομμυριούχους, εν παραχωρεί καθεστώς μόνιμης παραμονής στες μετανάστριες που εργάζονται τζαι ζουν στην Κύπρο. Που αναγκάζει έτσι κάθε μετανάστρια να ζει υπό καθεστώς μόνιμου κίνδυνου παρανομοποίησης. Που δημιουργεί σώματα που περισσεύκουν, που βρίσκουν το δρόμο για τη μαύρη εργασία, τα κέντρα κράτησης, την απέλαση.

Πίσω που τον δολοφόνο εν ολόκληρη η μεταναστευτική πολιτική της κυπριακής δημοκρατίας. Οι συνοριακοί έλεγχοι, η ελεγχόμενη εργασία κατά τη διαδικασία αίτησης ασύλου, οι ρατσιστικές συλλήψεις, τα κέντρα κράτησης, η «παράνομη» εργασία που εξασφαλίζει στα ντόπια αφεντικά εργατικό δυναμικό σε συνθήκες δουλείας. Αλλά τζαι η «νόμιμη» εργασία υπό καθεστώς εξαίρεσης, με χαμηλότερους μισθούς τζαι άθλιες συνθήκες εργασίας, πάντα υπό το φόβο της παρανομοποίησης.

Πίσω που τον δολοφόνο εν η κυπριακή αστυνομία. Που όταν το νηπιαγωγείο έψαχνε την εξάχρονη Sierra Graze Seucalliuc, εδήλωννε πως έφυε για το εξωτερικό. Που όταν ο εργοδότης της μητέρας της Maricar Valdez Arquiola εκατέγγελλε επανειλημμένα την εξαφάνισή της, εν έκαμε τίποτε για να την ψάξει. Που όταν άλλα άτομα εψάχναν τη Λίβια Φλορεντίνα τζιαι την κόρης της, η απάντηση που επιάνναν ήταν: «Εν τις ξέρετε παν στα κατεχόμενα, φεύκουν και παν στα κατεχόμενα». Όπως για το σύνολο της κρατικής πολιτικής, έτσι τζαι για την αστυνομία, η ζωή των μεταναστριών εν έσχιει αξία. Το γεγονός πως έπαιζεν πελλό για 32 γυναίκες που αγνοούνται που το 1990 εν μας ξαφνιάζει.

Πίσω που τον δολοφόνο εν η εθνική φρουρά. Η εθνική φρουρά, η οποία αναγκάζει κάθε 18χρονο να καταταχτεί υπό την απειλή ποινικής δίωξης τζαι κοινωνικής στιγματοποίησης. Τζαμέ εννα μάθει πώς γίνεται κάποιος «άντρας», εννα μάθει να προσκυνά τη γαλανόλευκη, να μισεί οτιδήποτε διαφορετικό, εννα μάθει να σκοτώννει. Τούτα ούλλα υπό τις διαταγές μόνιμων (εν δυνάμει) φονιάδων, ένοπλων τζαι υπεύθυνων για την προστασία της πατρίδας τζαι τη διαπαιδαγώγησή τους. Η εθνική φρουρά που όπως κάθε στρατός διδάσκει την πατριαρχία, τον εθνικισμό, το σεξισμό, το ρατσισμό, τους λόγους τζαι τα μέσα του να σκοτώννεις.

Πίσω που τον δολοφόνο εν τα μέσα μαζικής «ενημέρωσης». Που προάγουν συστηματικά τη ρητορική μίσους τζαι τη ξενοφοβία. Που φιλοξενούν ρατσιστικά σκίτσα στα πρωτοσέλιδά τους τζαι μιλούν για «εκ γενετής υποτελείς φυλές» στες εφημερίδες τους. Που σε κάθε γυναικοκτονία ή περιστατικό βίας οικειοποιούνται ψευδοεπιστημονικά τζαι επιλεκτικά τον λόγο της ψυχολογίας τζιαι της ψυχιατρικής για να αποδώσουν την ευθύνη σε μεμονωμένα άτομα, ενώ σε κάθε άλλο εγκληματικό τους δελτίο προβάλλουν πρώτο πλάνο την εθνικότητα του δράστη όταν έννεν Κυπραίος.

Πίσω που τον δολοφόνο εν τα κυπριακά μεγάλα τζαι μικρά αφεντικά που αντιλαμβάνουνται τις μετανάστριες σαν φτηνό τζιαι ευέλικτο εργατικό δυναμικό. Που συμπεριφέρουνται στες μετανάστριες εργάτριες σαν να 'ταν οι δούλες τους. Που κλειδώννουν τες οικιακές εργάτριες στα γκαράζ, που φκάλλουν περιουσίες διακινώντας θύματα trafficking, που παρενοχλούν σεξουαλικά ή βιάζουν, θεωρώντας πως τα σώματα τους ανήκουν τους.

Πίσω που τον δολοφόνο εν ένα μεγάλο κομμάτι της κυπριακής κοινωνίας. Που θεωρεί τους κυπραίους ανώτερους που τους μετανάστες, τους άντρες ανώτερους που τες γυναίκες, τες μετανάστριες γυναίκες κτήματα του κάθε κυπραίου τζαι κυπραίας.

Πίσω που τες δολοφονημένες μετανάστριες γυναίκες υπάρχουν οι άθλιες συνθήκες εργασίας, οι μη καταβαλλόμενοι μισθοί, η παρακράτηση των ταξιδιωτικών εγγράφων με σκοπό την απειλή της απέλασης, η απαγόρευση επικοινωνίας με την οικογένεια, η σεξουαλική βία, η περιουσία που πρέπει να διούν στους αντζέντες για εξεύρεση εργασίας. Πίσω τους υπάρχει η περιθωριοποίηση, ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι ρατσιστικές συμπεριφορές που τες κρατικές αρχές, η φυσική βία, οι συλλήψεις, η αορατότητα.

Πίσω που τες δολοφονημένες μετανάστριες γυναίκες υπάρχουν οι ιστορίες άλλων δολοφονημένων μεταναστριών γυναικών, που εν εσυγκλονίσαν τη «φιλόξενη κυπριακή κοινωνία». Υπάρχει η νεαρή Oxana Rantseva που ήρτε στην Κύπρο το 2001 με την περίφημη τότε βίζα της «καλλιτέχνιδας» τζαι 12 μέρες μετά εβρέθηκε νεκρή κάτω που το μπαλκόνι της αφού επροσπάθησε να δραπετεύσει που το καμπαρέ στο οποίο έγινε θύμα trafficking. Υπάρχει η νεαρή οικιακή εργάτρια που τον Αύγουστο του 2015 εβρέθηκε νεκρή κάτω που το μπαλκόνι της οικογένειας που της απαγόρευε να εγκαταλείψει το διαμέρισμα, που την ανάγκαζαν σε άθλιες συνθήκες ζωής τζαι εργασίας τζαι αφού είσχε εγκαταλείψει τον προηγούμενο εργοδότη της, ο οποίος την είσχε παρενοχλήσει σεξουαλικά. Πίσω που τες δολοφονημένες μετανάστριες εργάτριες υπάρχουν οι ξυλοκοπημένοι μετανάστες που δουλεύκουν 14ωρα στες φάρμες μας, οι μετανάστες που δουλεύκουν ανασφάλιστοι στες οικοδομές μας ζώντας χωρίς ηλεκτρισμό τζαι τουαλέτες, οι μετανάστριες που κακοποιούνται που τους σωματέμπορους της διπλανής μας πόρτας.

Η 38χρονη Mary Rose Tiburcio, η 6χρονη κόρη της Sierra Graze Seucalliuc, η 28χρονη Arian Palanas Lozano, η 29χρονη Maricar Valtez Arquiola, η 36χρονη Livia Florentina Bunea, η 8χρονη κόρη της Elena Natalia Bunea, η έβδομη μετανάστρια γυναίκα που ακόμα να ταυτοποιηθεί, εν εδολοφονηθήκαν απλά που έναν ψυχοπαθή serial killer. Εδολοφονηθήκαν που την πατριαρχία, τον ρατσισμό, τον σεξισμό, την απόλυτη εργατική υποτίμηση τζαι εκμετάλλευση.

Να μεν συνηθίσουμε το θάνατο.

Να σταθούμε δίπλα στες μετανάστριες τζιαι τους μετανάστες.

Να ξεπεράσουμε τους διαχωρισμους με κοινούς αγώνες.

05/ΜΑΪΟΥ/19

Οι δολοφονιες, απανθρωπες συμπεριφορες, βιασμοι, κακοποιησεις μεταναστ(ρι)ων εχουν γινει πλεον καθημερινο φαινομενο αναδεικνυοντας συνεχως το ρατσιστικο προσωπο της κυπριακης κοινωνιας. Το ποτηρι ομως εχει ξεχειλισει, ο θυμος και η αγανακτηση σε αυτες τις συμπεριφορες βιας ειναι σαν το καζανι που βραζει, η αντιδραση ειναι πλεον ορατη! Πρέπει να αγωνιστούμε. Θα ΑΓΩΝΙΣΤΟΥΜΕ.

ΠΟΡΕΙΑ ΓΣΟ Μόλος

14:00

BREAK THE SILENCE

ΑΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΟΝΟΜΑΖΟΜΑΣΤΕ ΑΝΘΡΩΠΟΙ!

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

SOLIDARITY MARCH

WITH MIGRANT WORKERS

FOR THE RIGHT TO LIVE, FOR DIGNITY AT WORK.

DAILY STRUGGLE

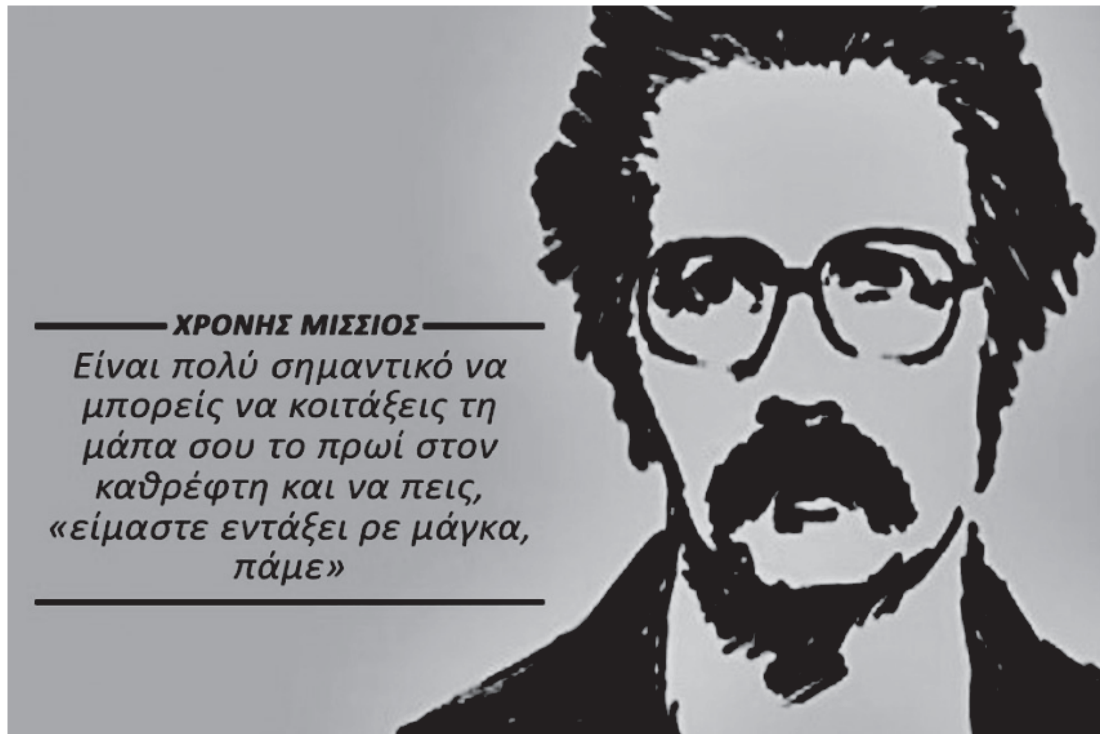
AGAINST SEXISM AND PATRIARCHY
AGAINST SOCIAL AND INSTITUTIONAL RACISM

SUNDAY 12.5.19 13:30
FANEROMENI SQUARE

ANTIFA ΛΕΥΚΟȘΑ / SYSPIROSI ATAKTON/ COMRADES

Χρόνης Μίσσιος

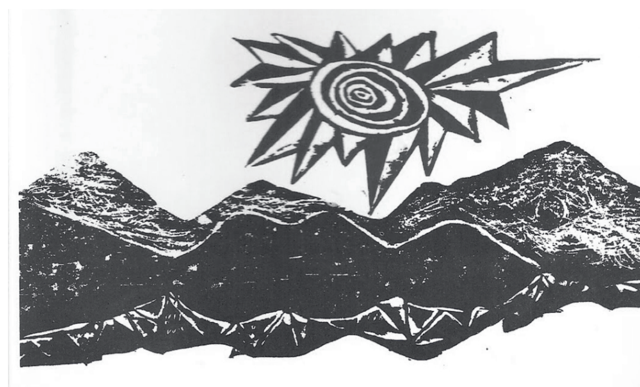

Από την δεκαετία του '60 ο Μαρκούζε είχε επισημάνει, ότι αυτό το απεχθές κοινωνικό σύστημα δεν βρίσκεται πια έξω από τον άνθρωπο, αλλά έχει ενσωματωθεί μέσα στον άνθρωπο και έχει υποχρεώσει τον άνθρωπο να το αναπαράγει συνεχώς. Αυτό τι λέει; Αυτό λέει, ότι υποχρεωτικά, έχουμε μια μετάλλαξη της συνείδησης, μια μεταφορά της, από την αυτονομία της αναζήτησης του καλού ή της ζωής, σε μια πρακτική που αναπαράγει το σύστημα.

Θέλω να σου πω πως το πρόβλημα της ευτυχίας του ανθρώπου μπορεί ν' αρχίζει με ένα πιάτο φαΐ, αλλά ποτέ δεν τελειώνει εκεί. Και ένα και δύο και πολλά πιάτα φαγητό απέδειξε ότι μπορεί να προσφέρει ο καπιταλισμός. Νομίζω πως το πιο κρίσιμο πρόβλημα, για την εποχή μας τουλάχιστον, σχετικά με την ευτυχία του ανθρώπου είναι το πρόβλημα της ελευθερίας του, η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του, χωρίς εξαρτήσεις, όρους ή περιορισμούς. Η απελευθέρωσή του από κάθε μορφή εξουσίας, ιεραρχίας και αυθεντίας. Τελικά πιστεύω πως το όραμα μιας μελλοντικής κοινωνίας που επαγγέλλεται την ευτυχία του ανθρώπου θα πρέπει να είναι μια κοινωνία, όπου η κοινωνική πρακτική και δραστηριότητα θα ισούται, θα εκφράζεται με το παιχνίδι. Μιας κοινωνίας που θα κάνει οίστρο της ζωής το φόβο του θανάτου…

Θυμάσαι εκείνες τις νύχτες που μας μίλαγε ο Μιχάλης για την κομμουνιστική κοινωνία; Μας έλεγε πως τότε η δουλειά θα είναι παιχνίδι, θα είναι χαρά, θα είναι σπορ. Οι άνθρωποι δεν θα δουλεύουν από ανάγκη για να ζήσουν, αλλά από την ανάγκη της χαράς, της δημιουργίας. Ο καθένας στο παιχνίδι του, στο άθλημά του… Τέλος, το πώς έγιναν σήμερα τα πράγματα, μην το συζητάς [...] Δεν έχουμε το στοιχειώδες. Δεν έχουμε έναν στοιχειώδη πολιτικό πολιτισμό, γιατί αυτά τα καθίκια δε μπορούν να τα βρουν μεταξύ τους [...] πολεμάν ο ένας τον άλλον, εσύ έκανες εκείνο στο αυτό κι εσύ έκανες το άλλο. Δεν έχουν την παλικαριά, την εντιμότητα να κάτσουν σε ένα τραπέζι και να αφήσουν τις κατινιές στην άκρη και να κουβεντιάσουν. Είναι τυχαίο; Μα ένας δεν αυτοκτόνησε απ' αυτούς εδώ τριανταπέντε χρόνια; Ένας δε ζήτησε συγγνώμη, ένας δεν παραιτήθηκε;

ΟΤΑΝ ΣΤΑΜΑΤΗΣΑ ΝΑ ΕΙΜΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΣ, είπα να γίνω κι εγώ μέλος αυτής της κοινωνίας. Να αντιληφθώ τι γίνεται και τι είναι αυτό που θέλω να ανατρέψω. Όταν συνειδητοποίησα ότι δεν μπορώ να αλλάξω το σύστημα, άρχισα να αγωνίζομαι να μη με αλλάξει αυτό. **ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΙ ΝΑ ΜΕΙΝΩ ΑΝΘΡΩΠΟΣ**. Και αυτό είναι η κορυφαία πολιτική μάχη. Να μπορείς να αποφύγεις τη βαρβαρότητα αυτής της εποχής. Να μπορείς να παραμείνεις άνθρωπος με τρυφερότητα. Με το δικό σου βλέμμα. **Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΔΩΡΟ ΠΟΥ ΜΑΣ ΔΙΝΕΤΑΙ ΜΙΑ ΦΟΡΑ.** Οι περισσότεροι άνθρωποι όταν ξημερώνει λένε «άντε να τελειώσει κι αυτή η κωλομέρα». Και δεν καταλαβαίνουν ότι κάνουν άλλο ένα βήμα προς το θάνατο.

Borderlands / La Frontera

To live in the borderlands means you
are neither hispana india negra espanola
ni gabacha, eres mestiza, mulata, half-breed
caught in the crossfire between camps
while carrying all five races on your back
not knowing which side to turn to, run from;

To live in the Borderlands means
knowing that the india in you, betrayed for 500 years,
is no longer speaking to you,
that mexicanas call you rajetas,
that denying the Anglo inside you
is as bad as having denied the Indian or Black;

Cuando vives en la frontera
people walk through you, the wind steals your voice,
you're a burra, buey, scapegoat,
forerunner of a new race,
half and half–both woman and man, neither–
a new gender;

To live in the Borderlands means to
put chile in the borscht,
eat whole wheat tortillas,
speak Tex-Mex with a Brooklyn accent;
be stopped by la migra at the border checkpoints;

Living in the Borderlands means you fight hard to
resist the gold elixir beckoning from the bottle,
the pull of the gun barrel,
the rope crushing the hollow of your throat;

In the Borderlands
you are the battleground
where enemies are kin to each other;
you are at home, a stranger,
the border disputes have been settled
the volley of shots have shattered the truce
you are wounded, lost in action
dead, fighting back;

To live in the Borderlands means
the mill with the razor white teeth wants to shred off
your olive-red skin, crush out the kernel, your heart
pound you pinch you roll you out
smelling like white bread but dead;

To survive the Borderlands
you must live sin fronteras
be a crossroads.

Gloria Anzaldua

The Homeland, Aztlán
El otro México

Wind tugging at my sleeve
feet sinking into the sand
I stand at the edge where the earth touches ocean
where the two overlap
a gentle coming together
at other times and places a violent clash.

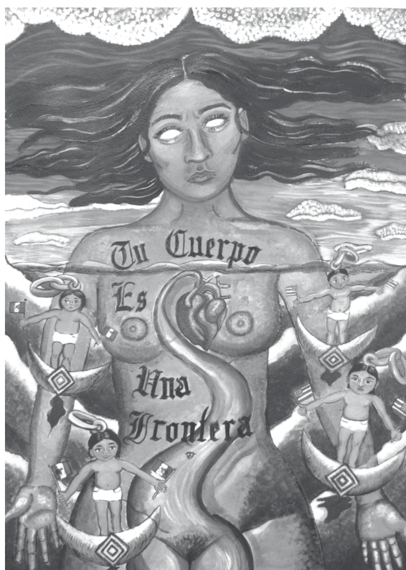
Across the border in Mexico
    stark silhouette of houses gutted by waves,
        cliffs crumbling into the sea,
        silver waves marbled with spume
        gashing a hole under the border fence.

            Miro el mar atacar
        la cerca en Border Field Park
    con sus buchones de agua,
an Easter Sunday resurrection
of the brown blood in my veins.

Oigo el llorido del mar, el respiro del aire,
    my heart surges to the beat of the sea.
        In the gray haze of the sun
            the gulls' shrill cry of hunger,
    the tangy smell of the sea seeping into me.

        I walk   through the hole in the fence
                to the other side.
        Under my fingers I feel the gritty wire
            rusted by 139 years
            of the salty breath of the sea.

Beneath the iron sky
Mexican children kick their soccer ball across,
run after it, entering the U.S.

I press my hand to the steel curtain-
chainlink fence crowned with rolled barbed wire-
rippling from the sea where Tijuana touches San Diego
unrolling over mountains
and plains
and deserts,
this "Tortilla Curtain" turning into el rio Grande
flowing down to the flatlands
of the Magic Valley of South Texas
its mouth emptying into the Gulf.

1,950 mile-long open wound
dividing a pueblo, a culture,
running down the length of my body,
staking fence rods in my flesh,
splits me, splits me
me raja me raja

This is my home
this thin edge of
barbwire.

But the skin of the earth is seamless.
The sea cannot be fenced,
el mar does not stop at borders.
To show the white man what she thought of his

arrogance,
Yemaya blew that wire fence down.

This land was Mexican once,
was Indian always,
and is.
And will be again.

Anzaldúa articulates a "consciousness of the borderland". She uses a mixture of English and Spanish, to create an idiom for this entangled, "always new born consciousness". Living in that space in-between the two languages, allows her to create an autonomous positionality that challenges demarcated binaries.

Φεστιβάλ Οικοπόλς Vol 2 10-12 Ιουλίου Παλιά Δημοτική Αγορά, Λευκωσία

Το Οικοπόλις επιστρέφει με ακόμα ένα τριήμερο αντιεμπορευματικό φεστιβάλ χωρίς χορηγούς. Η είσοδος όπως τζιαι πέρσι θα είναι ελεύθερη σε ούλλες τις εκδηλώσεις του φεστιβάλ.

Από τις 19:00 κάθε μέρα θα βρισκόμαστε στην πλατεία όπου θα υπάρχουν τζιαι πάγκοι με ενημερωτικό υλικό από διάφορες πρωτοβουλίες τζιαι ομάδες. Οι παρουσιάσεις θα ξεκινούν στις 20:00. Το φετινό προκαταρκτικό πρόγραμμα είναι:

10/07 - «Αστικες διαμαχες στη Λευκωσία: εμπόδια τζιαι προοπτικές» Παρουσίαση από την ομάδα του Οικοπόλις τζιαι συζήτηση.

11/07 – Παρουσίαση: «Unsustainable: Η Οικολογική Λεηλασία του Καπιταλισμού». Θα ακολουθήσουν παρεμβάσεις από πρωτοβουλίες για την οικολογία τζιαι την πόλη τζιαι συζήτηση.

12/07 - Ecopolis_live με Head On, Stonus τζιαι The Hand Made Band.

Οι εισφορές εν ο κύριος παράγοντας που κρατά το φεστιβάλ ανεξάρτητο τζιαι αυτοχρηματοδοτούμενο, οπόταν είναι αυστηρά ευπρόσδεκτες.

4ο Φεστιβάλ Μουσική ενάντια στον Ρατσισμό 14 Ιουλίου Μόλος, Λεμεσός

Στις 14 Ιουλίου διοργανώνουμε το 4ο Φεστιβάλ Μουσική ενάντια στον Ρατσισμό. Φέτος το Φεστιβάλ είναι αφιερωμένο στην μνήμη τον θυμάτων που δολοφονηθηκαν από την ρατσιστική αντιμετώπιση του κράτους και της αστυνομίας. Μαζευόμαστε στο Θέατρακι του Μόλου στις 19:00 για να δώσουμε το μήνυμα πως η Αλληλεγγύη είναι το όπλο μας και η ενότητα μας δεν θα νικηθεί από κανέναν.

4th MUSIC VS RACISM FESTIVAL

14.07.2019 - 19:00
MOLOS THEATRE
LIMASSOL

TELIS
MONSIEUR DOUMANI
JULIO

ΣΠΙΡΙΘΚΙΑ

ECOPOLIS FESTIVAL

VOL 2

Το φεστιβάλ Οικοπόλις έσχει ως στόχο να βάλει κάτω το πρόταγμα της διεκδίκησης της πόλης ως ένα Κοινό, ως πεδίο αντίστασης στην κοινωνική τζιαι περιβαλλοντική επέλαση του νεοφιλελευθερισμού. Θέλουμε να δημιουργήσουμε τες συνθήκες όπου η πόλη βιώνεται ως σημείο αναφοράς τζιαι κοινωνικοποίησης, δράσης τζιαι πειραματισμού, παρά ως γυαλιστερό real estate-εμπόρευμα που αγοράζεται τζιαι πουλιέται σύμφωνα με τους νόμους της αγοράς τζιαι τις εκάστοτε μόδες.

ΙΟΥΛΗΣ 2019_ΠΑΛΙΑ ΑΓΟΡΑ

το Φεστιβάλ θα ξεκινά από τις 19:00 με πάγκους πρωτοβουλιών, μπαρ κτλ

συζητήσεις / μουσικές / εικαστικές παρεμβάσεις / φαγητά / ποτά

10

ΤΕΤΑΡΤΗ 20:00

Παρουσίαση_Αστικές διαμάχες στη Λευκωσία: εμπόδια τζιαι προοπτικές.

εισήγηση: Φεστιβάλ Οικοπόλις

11

ΠΕΜΠΤΗ 20:00

Παρουσίαση_Unsustainable: η οικολογική λεηλασία του καπιταλισμού.

\+

παρεμβάσεις από πρωτοβουλίες για την οικολογία & την πόλη τζιαι συζήτηση

\+

22:00 windcraft band live

12

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Συναυλία με τους:

+ The Handmade Band
+ Stonus
+ Head On

LIVE

NO SPONSORS / ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΘΕΜΙΤΗ